דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום ב„דבר"

- אין סכנה לחיים בכינרת / ד. מושיוב
- ניקסון למוסקווה — למרות וייטנאם / א. קוהלשיטר
- נתחזק מעמד ברז'נייב / ג'וזף קראפט
- משבר אתונה־בון / ראובן עשור
- הנהנים משני עולמות / מ. בראלי
- ריימון ארון / מאנס ספרבר
- חוק פנסיה — הצעה נוספת / י. ארנון
- הטובים, הרעים והתמימים / מיכאל שמר
- ביקורת ספר ובריג' / עמ' 11

מזג האוויר

מעונן חלקית ולפרקים מעונן. בדרום אביך.
טמפרטורות המקסימום החזויות: ירושלים 24 מעלות, תל־אביב 27, עפולה 25, טבריה 22, נהריה 24, לוד 28, באר־שבע 32, אילת 36, מפרץ שלמה 36, רמת הגולן 20, הר שומרון 24, עזה 30, יריחו 30 מעלות.

מוצרי יכין תמיד על שולחנך

ג', כ"ה באייר תשל"ב, 9 במאי 1972 • גליון 14260 • השנה הארבעים ושבע

הוצאה שניה - 1.30 אחר חצות

היום 12 עמודים • המחיר 45 אגורות

מגע אלחוט רצוף בלוד עם חוטפי מטוס „סבנה"

חוטפים מאיימים בפיצוץ המטוס על נוסעיו אם לא תיענה תביעתם

שיחרור 100 מחבלים עד 5.30 בבוקר; דיין, פרס, הרמטכ"ל ושגריר בלגיה נמצאים במקום

מאת סופרי „דבר"

עד שעת מסירת ידי־עון זו לדפוס, אחר חצות, נמשך המו"מ בנמל ה־תעופה לוד בין נציגי השלטונות ישראל לבין צוות חוליית המחבלים שלושה האנשים אשר השתלטו על מטוס „בואינג 707" של חברת התעופה הבלגית „סבנה".

במו"מ משתתף גם נציג חב־רת „סבנה" היושב במגדל הפיקוח של נמל התעופה. במטוס נמצאים כ־90 נוסעים ו־אנשי צוות, אולם לא פורסמה רשימת הנוסעים ואף לא אר־צות־המוצא שלהם.

בנמל התעופה נמצא גם השג־ריר הבלגי בישראל פראנס ויליס שאמר, כי כבר פנה למשרד החוץ הישראלי וביקש, כי כל פעולה שתיעשה בקשר למטוס החטוף תביא בחשבון את החובה לשמור על חיי אדם.

ב־1 אחר חצות הודיעה סוכנות „אסושיאייטד פרס" מ־תל־אביב, כי החוטפים תובעים שיחרור 300 מחבלים העצורים בישראל והטסתם לקאהיר.

קצין ישראלי בכיר השיב להם באמצעות מגדל הפיקוח, כי שיח־רור מספר כה גדול של עצורים תוך שעות ספורות אינו אפשרי. הקצין הציע, לפי אותו מקור, לשחרר 20—15 שבויי מלחמה כ„מחווה של רצון טוב".

החוטפים הודיעו תחילה, כי השעה 8 בערב (אמש) היא המועד הסופי. אולם תוקף האולטימטום פג, בלי שהופעלו חמרי הנפץ ב־מטוס.

אחר כך קבעו החוטפים אולטי־מטום חדש לשיחרור 100 מחבלים עד 5.30 לפנות בוקר ודרשו להכ־ניס למטוס סולמות. הדו־שיח בין מגדל הפיקוח לבין המטוס עוד נמשך בשעה 1 אחר חצות.

כתב עתי"ם מסר, ב־1 אחר־חצות, כי נשלחה אל מטוס „סבנה" מכונית תידלוק לפי דרישתם של החוטפים. התפתחות זו באה כתו־צאה מהשלבים האחרונים של ה־מו"מ, כשאנשי „ספטמבר השחור" הודיעו מפורשות: „החלטנו להמ־ריא מישראל".

אל צוות המטוס החטוף הועברה הודעה על תקלות שונות במטוס, אך בתגובה על כך נתקבלה הו־דעת הקברניט לוי, כי הוא בכל זאת ינסה להמריא. הקברניט חזר על אזהרתו, כי „הם מתכוונים באמת לעניין". (הכוונה, כנראה, שהחוטפים עלולים לממש את איו־מיהם לפוצץ את המטוס).

השאלה שנשאלה פתוחה היתה אם אמנם מכונית התידלוק תצ־ליח לתדלק את ה„בואינג" ולהכ־שירו לטיס.

ההודעה הראשונה

על דבר החטיפה נתקבלה הו־דעה ראשונה במגדל הפיקוח של נמל התעופה בניקוסיה ואחר־כך העביר הקברניט של המטוס הו־דעה למגדל הפיקוח בלוד בה באמר: „קח את העניין ברצינות. הם מתכוונים למה שהם אומ־רים".

תביעות התוקפים

מהודעה של ארגון „ספטמבר השחור" שפורסמה בשעה מאו־חרת בביירות נאמר: כי ה־מחבלים דורשים שחרור כ־100 מחבלים, חלקם לפי רשימה שמית מוכנת. ה־מחבלים במטוס מצויידים ברמ־קולים, בנשק ובחומר־נפץ והם מאיימים לפוצץ את המטוס אם לא ייענו להם.

כתב „בי.בי.סי" טען אמש, כי קלט שיחות בין מגדל הפיקוח ב־לוד לבין החוטפים, שממנה השת־מע, שמספר מחבלים מכלא רמלה נמצאים בדרכם ללוד.

סופר „דבר" אשר הגיע עד למרחק מאות מטרים ספורים מה־מטוס ראה רכבי החירום והצוותים של עזרה ראשונה. רופא אחראי תידרך ב־מקום את צוותי האמבולנסים ל־טיפול בנוסעי המטוס החטוף בעת הצורך. מכוניות מכבי אש, תפסו עמדות במרחק של כמה מאות מטרים ממקום חנייתו של המטוס.

פעילות קדחתנית

בבניין הראשי של נמל התעופה לוד התנהלה כל אותה עת פעילות קדחתנית. בהתייעצויות שנערכו לקחו חלק שר־הבטחון משה דיין, שר־התחבורה שמעון פרס, הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר וקציני צה"ל בכירים.

סוכנות „י. פ. י." מסרה בשם „סב־נה" את שמות חברי הצוות בלבד. הקברניט הוא רג'ינלד לוי.

בשעת חצות מסר שר־התחבו־רה שמעון פרס במסיבת עתונאים מאולתרת בנמל התעופה לוד, כי לפי מיטב הידיעות שלום לנוס־עים ואין צורך ברופא. במטוס 90 אנשים בנוסף על כך 10 אנשי צוות. בין הנוסעים 30 נשים וילד אחד.

בריסל הוזהרה לפני הטיסה

דובר „סבנה": הנשק הועלה כנראה בווינה

בריסל, (י. פ.) — נוסעי טיסה 517 של „סבנה" עב־רו בדיקה מדוקדקת בנמל התעופה של בריסל, אחרי שנתקבלה קריאה טלפונית שהזהירה כי יש סכנה ל־טיסה זו. מקור בנמל ה־תעופה הבלגי אמר, כי חיפוש נשק בכלי הנוס־עים הערבים, אך מאומה לא נתגלה.

דובר „סבנה" שנשאל כיצד בכל זאת הועלה נשק על סיפון המטוס, השיב: „אנו מתפלאים, אנו מאמינים ש־הדבר קרה בעת החנייה בווינה".

הדובר אמר כי בודקים עתה האם עלו על המטוס בעת החנייה בווינה פליטים יהודיים מברה"מ. הוא לא יכול היה למסור רשימה שמית של הנוסעים.

מנכ"ל חברת „סבנה" גאסטון דייה נפגש אמש בעניין החטיפה עם שר החוץ הבלגי פייר הארמל. סגן מנהל „סבנה" דווה כי עמד לטוס אמש לישראל בלוויית נציג משרד החוץ הבלגי.

שגריר ישראל בבלגיה משה אלון קיים בשעות הערב פגישה במשרד החוץ בבריסל, אך לא נמסרו שום פרטים.

דובר אוסטרי: בבדיקה נמצא הכל כשורה

דובר „סבנה" בווינה אמר, כי בתחנה זו עלו למטוס 13 נוסעים. „איננו יכולים לפרסם את שמותי־הם — אמר — אבל רובם היו נוסעים עם שמות ישראליים". הדובר הדגיש, כי הטיפול בנוסעי „סב־נה" בווינה נמצא בידי חברת הת־עופה האוסטרית.

דובר החברה האוסטרית מסר, כי הנוסעים עברו בדיקה, לפי תקנות הבטחון הרגילות ו„לא נמצא כל דבר חשוד". מקורות משטרת וינה אמרו, כי „לא מתקבל על הדעת", שהמחבלים עלו למטוס בווינה.

ג. מאיר נשארה בלשכתה לקבל דיווח

מאת סופרו המדיני של „דבר"

הידיעות הראשונות על חטי־פת המטוס הגיעו לירושלים זמן קצר לפני תחילת ישיבת ה־ממשלה המיוחדת בשעה 7 בע־רב. עם קבלתן מיהר שר־הבטחון משה דיין לנמל־התעו־פה ... שר־התחבורה שמעון פרס. לאחר תום ישיבת הממשלה ... ללוד. זמן קצר אחריו יצא בשעה 9.15 בערב נשארה ראש הממשלה גולדה מאיר בלשכתה, כדי לקבל דיווח שוטף על ההתפתחויות בלוד. במהלך ישי־בת הממשלה נמסרו לשרים פרטי־ידיעות, עם קבלתם.

מי החוטף „קפטן רפאת"?

מאת סופר „דבר"

ההודעה, כי שמו של מפקד חו־ליית החוטפים הוא „קפטן רפאת" עוררה אמש ניחושים, כי המדובר ... קצין־מחבלים, ... חטיפת מטוס „אל־על" לאל־ג'יריה ולפי השמועה היה מעורב בחטיפת מטוס „לופטהנזה" ... לפי שבוצעה ... אחרים, לשם ... דמי כופר.

סלאח רפאת, יליד כפר בגדה המערבית, בן 32, היה אחד ה־ותיקים הצבאיים של „החזית הד־מוקרטית" ... הפילוג בשורותיה ... „החזית הדמוקרטית" השמא־לית ... הוא בעצר ... בירדן ... הקרבות בירדן ... בראשית הקריירה שלו ... רפאת פעיל בארגון ...

ג. מאיר דיווחה לממשלה על מסעה

רומניה תשמש צינור־מגע לבלגראד ולגוש הקומוניסטי

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

ראש הממשלה גולדה מאיר מסרה אמש לממשלה בישי־בה מיוחדת על ביקורה ברו־מניה וכן פרטים על חטיפת מטוס „סבנה" שהיה בדרכו מווינה ונחת בלוד.

מן הדיווח לממשלה עולה כי קיימת תקוה שרומניה תשמש לה־בא צינור מגע בין ישראל לבין העולם הקומוניסטי ובמיוחד לגבי יוגוסלאוויה, אשר נשיאה טיטו עו־מד לבקר בבוקרשט בקרוב.

אולם בירושלים אין מצ־פים לשינוי בולט לעין בי־עמדת יוגוסלאוויה, או בעמ־דת מדינות הגוש המזרחי כלפי ישראל ובודאי שלא לחידוש היחסים הדיפלומ־טיים בעתיד הקרוב. אבל ה־הנחה היא שבאמצעות רומניה ני־תן היה להעביר דעות והערכות ישראליות בשאלות שונות, באורח סדיר מבלי להזדקק לפגעים אח־רים העלולים להיות כרוכים בנזק דיפלומטי לישראל.

בעקבות שיחותיה של ג. מאיר צפויה הרחבה של הסחר ההדדי בין ישראל לרומניה או לפחות מאמץ מוגבר לשם כך. כפי שכבר פורסם, תתכנס בארץ בעוד שלושה חודשים הוועדה המשותפת ישראל־רומניה, אשר עליה הוסכם בהסכם מסחרי בין שתי הארצות. כן צפויים מ־עתה חילופי ביקורים של המנהלים הכלליים של משרדי האוצר המסחר והתעשיה של שתי הארצות. נודע גם, כי ביקורו של ראש ממ־שלת רומניה יון מאורר צפוי בקרוב.

בירושלים לא ייחסו חשיבות ל־ידיעה כי נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו חזר על עמדתו הגורסת נסיגה ישראלית טוטאלית מהשט־חים. בינתיים נקבע כי לא חזר על הבעת עמדתו לאחר ביקורה של ראש הממשלה כפי שפורסם. אך גם אם היה עושה כך לא היה בזה כדי לגרוע מחשיבות העובדה, שההודעה המשותפת בתום ביקורה של ראש הממשלה נוסחה כפי שנוסחה, ולא כללה את עמדת רומניה שאינה נוחה לישראל.

צ'אושסקו לא מסר הודעה נוספת על המזה"ת

בעקבות הידיעה ששודרה אתמול ב„קול ישראל", על דברים ששידר, לכאורה, רדיו בוקרשט ואשר היו מיוחסים לנשיא צ'אושסקו בענין המזרח התיכון, בדק משרד ה־חוץ את העניין עם שגריר יש־ראל בבוקרשט.

הובהר שמאז פרסום ההוד־עה המשותפת בתום ביקור ראש הממשלה ברומניה לא נת־פרסמה כל הודעה נוספת של נשיא רומניה בענין המזרח התיכון.

בראיון מיוחד לסופר „דבר"

ג'עברי: אפתח בפעולה להסדר־ביניים בגדה

מאת תופיק חורי, סופר „דבר"

ראש עיריית חברון שייך מוחמד עלי אל־ג'עברי גילה אתמול, כי בדעתו לפתוח בימים הקרובים ב„פעילות פוליטית הנוגעת לעתיד ה־גדה המערבית", ובעיקר — ל„גבות לחפש פתרון ביניים", נוכח העובדה שהסדר יש־ראלי־ערבי סופי ... ואילו „תושבי הגדה לא יוכ־לו לחיות תחת הכיבוש יו־תר מחמש שנים".

ג'עברי אמר דברים אלה בשי־חה בלעדית עם סופר „דבר", אך סירב לפרט בשלב זה מהו פתרון הביניים שבדעתו להציע. עם זה הדגיש ג'עברי, כי הוא ער ל־עובדה שכל פתרון שלא יזכה ל־הסכמה ישראלית יהיה מחוסר ערך מעשי. ג'עברי הסביר, כי הוא מתכוון עתה לקבל את כתב המינוי הרשמי כראש עיריית חברון לתקופת כהונה נוס־פת בעוד כשבוע, ואז יפתח ביוזמתו החדשה.

ראוי להזכיר, כי ג'עברי הביע בשעתו דעה חיובית על „תכנית חוסיין" לכינון פדראציה בין שתי הגדות. אפשר שהוא מחפש נוסחה לכינון מוסדות מקו־מיים חדשים בגדה המער־בית במסגרת פתרון־ביניים, שלא יסתור לא את „תכנית חוסיין" ולא את עמדת ממ־שלת ישראל.

יש לציין, כי ג'עברי עדיין מס־רב לקבל את ההזמנה שקיבל לבקר בירדן בעתיד, אף כי מקור־בין אוהדיו, שהוא נתון ללחץ של רבים מנכבדי הגדה לצאת לפגישה עם המלך חוסיין, לראשו־נה מאז מלחמת ששת הימים.

ממתינים לתשובה בעניין רדיו רבאללה

ג'עברי נפגש אתמול עם העתו־נאי סובחי ג'שארית, הרוח החיה של התכנית להקמת תחנת רדיו פלסטינאית ברבאללה, אשר חזר אתמול מביקור נוסף בירדן־עמן. ג'שארית עצמו אמר לסופר „דבר", כי הוא עדיין מצפה לתשובה ה־ממשל הצבאי על פנייתו להפעיל ברבאללה את „קול הגדה המער־בית" ורצונו עתה. שריף אי־שר, כי אכן פנה בעניין זה ל־קצין המטה לעניינים ערביים ב־מיפקדת יהודה ושומרון, אלוף דוד פרחי. הוא הסביר, כי כוונתו

(המשך בעמוד 2, טור 3)

ארה"ב מכינה מצור ימי על צפון־וייטנאם

מעקב אחר אניות סובייטיות נושאות טנקים; ניקסון משדר לאומה

בריסל, (י. פ.). — אניות של הצי האמריקאי עוקבות עתה מקרוב אחר שלוש אניות־משא סובייטיות, העושות בדרכן ל־צפון־וייטנאם עם ציוד צבאי ואפשר שזוהי תחילתו של מצור ימי אמריקאי על נמל הייפונג.

הנשיא ניקסון עמד לשדר נאום לעם האמריקאי בשעה 3 אחר חצות לפי שעון ישראל. קודם לכן חיד־שו מפציצי סילון אמריקאיים את ההפצצות על מטרות צבאיות ב־קירבת האנוי, לאחר הפסקה של שלושה שבועות.

שלוש אניות המשא הסובייטיות מובילות טנקים ומשאיות כבדות. יחידות הצי האמריקאי באזור הוע־מדו במצב כוננות.

בשעות הבוקר ישב ניקסון ב־ראש ישיבה בת שלוש שעות של המועצה לבטחון לאומי. הוטל איפול מוחלט.

מרכז־או"ם, (י. פ.). — שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע נפגש אמש עם מזכיר או"ם קורט ואלדהיים.

דובר או"ם אמר, כי נדונו ההת־פתחויות במזרח־התיכון במגמה ל־חדש את המגעים בין הצדדים. דומה, שואלדהיים מעוניין היה לש־מוע על תוצאות ביקורה של ראש־הממשלה ג. מאיר ברומניה.

ההפצצות האמריקאיות אתמול כללו גם התקפות על סכרים ב־דלתא של הנהר האדום, 48 ק"מ מדרום להאנוי. ממשלת צפון־וייט־נאם טוענת, כי נפגעו גם בתי־כפר ובתי־חרושת.

רבין יחתום היום על הסכם למענק ב־50 מיליון דולר

מאת ישראל לנדרס, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). נציגי ישראל וארה"ב יחתמו ה־יום על ההסכם בדבר מתן מענק לישראל בסך 50 מיליון דולאר. על ההסכם יחתמו השגריר יצ־חק רבין ומנהל הסוכנות ל־פיתוח בין לאומי ג'ון האנה.

תהיה זו פעם ראשונה אחרי 13 שנה שישראל תקבל מענק אמ־ריקאי. סכומי הסיוע שניתנו בש־נים האחרונות היו בגדר אשראי. המענק יינתן בשנת התקציב 72/73 במסגרת התכנית לתמיכה בטחו־נית במדינות שכלכלתן זקוקה ל־סיוע, משום שהן נושאות בנטל צבאי, או השרויות לאיום צבאי או למעשי חתירה קומוניסטיים.

רוב התמיכה בסך 800 מיליון דולאר, במסגרת סעיף זה, מוקדש לבעלות בריתה של ארה"ב בדרום מזרח אסיה. ישראל קיוותה לקבל מענק גדול יותר, אך נציגים יש־ראליים מרוצים מעצם העובדה, שארה"ב הכירה בצורך לסייע ל־ישראל גם בדרך של מענק ולא רק באמצעות מילווה. מלבד המ־ענק תקבל ישראל גם אשראי ל־צרכים בטחוניים וכלכליים.

יגאל: מינטוף והאיגודים במלטה הדגישו ידידותם לישראל

מכחיש בתוקף הידיעות על איום בניתוק יחסים

מאת ראובן עשור, סופר „דבר" במערב גרמניה

דיסלדורף, (מיוחד ל„דבר") נציג ההסתדרות במערב אי־רופה יהודה יגאל, הכחיש את־מול בתוקף בשיחה עם סו־פר „דבר" את הידיעות כאי־לו הושמעו במהלך פגישתו עם ראש ממשלת מאלטה דום מינטוף איומים כלשהם בדבר ניתוק יחסים עם יש־ראל. אדרבא — אמר יגאל — השיחות עם ראשי האי־גודים המקצועיים במאלטה היו לבביות ומועילות, לר־בות השיחה עם מינטוף עצ־מו.

מינטוף אמר לו כי ידידו־תו לערבים לא תבוא על חשבון ישראל ולא על חש־בון קשריו עם ההסתדרות, וציין, כי הדבר נאמר בפו־מבי גם לערבים.

מינטוף — אמר יגאל — רואה עצמו כידיד ישראל. הוא מאמין שהתנגשות בין הערבים וישראל תהיה בלתי־נמנעת, אם לא יתפ־שרו שני הצדדים, ולדעתו, יבטיח רק שלום את גבולות ישראל, כי־לום מבוסס על ערובות.

יגאל אמר כי ההסתדרות הצי־עה לאיגודים המקצועיים במאל־טה „תכנית שמונה נקודות" אשר נתקבלה כולה בעין יפה. התכ־נית כוללת חילופי משלחות של ראשי האיגודים, לרבות המזכי־רים הכלליים; נכונות לבדוק הב־את פועלי בניין בעלי מקצוע מ־מאלטה לישראל, נוכח המחסור ה־קצה בידיים עובדות; מתן מל־גות לבני מאלטה ללימודים ב־מכון האפרו־אסיאני; הזמנת 50 אנשים ממאלטה לשלושה חודשי הכשרה במושבים ובקיבוצים, ו־עוד. מובן, שכל ההצעות האלה

(המשך בעמוד 2, טור 3)

עקרת הבית!

לא תמיד אפשר לקנות בשר הודו במחירים נוחים וסבי־רים, כמו בימים אלה...

עכשו הזמן לאכול יותר בשר הודו — לבריאות ולהנאה!

לגיוון התפריטים גא פני לברוצצה לענף הלול, ת"ד 124 תל־אביב, לקבלת חוברת מתכונים חינם.

היום

בשעה 7.55

במסגרת התכנית אור יקרות

שיחה עם משטרת ישראל על עזרתה במיבצע „גג לילד המפגר"

*

בשעה 12.00

במסגרת התכנית בכבב

יוצר: שיקום נערים מפגרים

אגודה לקימום מפגרים

הנקניק הנבחר לשנת 1972

UN כשר

הקניה הטובה לשנת 1972

חוגים לגמילה מעישון

המשרד הראשי: דרך רוטשילד 4 תל־אביב, טלפון: 247333, חוג חדש יפתח

ביום חמישי, 11.5.72 בשעה 7.30 בערב בבית ציוני אמריקה רח' אבן גבירול 26, ת"א

הופיע תקליט

פסטיבל הזמר והפזמון תשל"ב

תקליט רשות השידור והד־ארצי

מכוני יופי?
מספרות?
קוסמטיקאיות?
תמצאי בקלות
בדפי זהב

דפי זהב בביתך־
נצלי אותו

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
המרכז לבטחון סוציאלי

* יום עיון בנושא:

„במערבות הבטחון הסוציאלי בהסתדרות ובמדינה"

יתקיים ביום ד', כ"ו באייר תשל"ב 10 במאי 1972, בבית ברל — צופית.

* תכנית יום העיון:

9.45 — בחינת מערכת הפנסיה וההסתדרותית — י. כשר — מ"מ מזכיר ההסתדרות יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי.
10.45 — התחיקה החדשה בבטחון הסוציאלי — א. אפרת — חבר הרכב הוועדה המרכזית וב"מ יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי.
11.45 — בתי־הדין לעבודה בתחום הבטחון הסוציאלי. הנושם צבי ברנזון — נשיא בית הדין הארצי לעבודה.
12.45 — דיון בבעיות מעשיות. תשובה למתדיינים בנושאי ההרצאות. בהשתתפות המרצים הנ"ל: יהודית נחמן ... שדי אבל, משה דיין, משה שרה.

* מוזמנים:

חברי המרכז לבטחון סוציאלי.
פעילים בקרנות הבטחון הסוציאלי.
חברי הגדודים לבטחון סוציאלי במועצות הפועלים.
פעילי האיגוד המקצועי.

* למשתתפים ביום העיון מובטחת הסעה משני מקומות רכוז:

* חצר בית הועד הפועל בתל־אביב (ארלוזורוב 93) היציאה בשעה 9 בבוקר.
* מועצת פועלי חיפה — היציאה בשעה 8 בבקר.

מועצת פועלי חיפה

המחלקה לתרבות ולחנוך
במסגרת שבוע המורה

ביום רביעי, כ"ו באייר, תשל"ב (10.5.72), בשעה 11.00 לפנה"צ באולם הישיבות של מפ"ח, רחוב החלוץ 45

מפגש של מנהלי בתי ספר ומפקחים

בהשתתפות: שר העבודה

יוסף אלמוגי

מאשה לובלסקי — יו"ר ההתאחדות הכותים חיפה
ד"ר יוסף גולדשטיין, מפקח המחוז.

שרף: 9000 דירות לזוגות צעירים

מאת סופר „דבר" בכנסת

משרד השיכון יציע השנה 9000 פתרונות דיור לזוגות צעירים. „אם נתמיד בקצב זה, נדביק בעוד שלוש שנים את הפיגור שהצטבר בשנים הקודמות", אמר אתמול בכנסת שר־השיכון זאב שרף, בסקרו את פעולות משרדו.

העליה במחיר הדירות נובעת מהיקף הביקוש. הגברת הבלימה באינפלציה מצד אחד והגברת קצב הבנייה מצד אחר יביאו לכך, שתוך שנתיים שלוש יגבה היקף כל הבניה למגורים על הצרכים.

בשנה הקודמת הציע משרד השיכון 35.000 פתרונות דיור לעירייה. השנה יקבלו 43 אלף פתרונות דיור. תוך שנתיים יוכפל מספר הפתרונות בצ"ר, שאותם מציע המשרד לתושבים.

שר־השיכון הפחית את מספר הזוגות הצעירים הערבים הזקוקים לפתרונות דיור. הגיע למסקנה שמספר הזוגות הצעירים היהודים, הזקוקים לדירה, מגיע ל־21.500. שרף ציטט את מימצאי הוועדה על זוגות צעירים ומהם מגובר. כי בשנים 1968—1970 נשארו 11.000 זוגות ללא פתרון דיור. השנה יצוצו, כאמור, 9000 פתרונות לשנה אחת ומכאן, שתוך זמן סביר יסופקו את הצרכים לנזקקים ביותר. „מעולם לא היתה במדינת ישראל פעולה בגודל זה ובעומק זה" — אמר השר.

10.500 פתרונות למשכנות עוני

בדברו על משכנות העוני הזכיר שר־השיכון את תכנית החומש, שאותה הציג לכנסת לפני כשנה. מדובר במציאת פתרון דיור ל־47.000 משפחות. השנה אנו מבצעים את השטר הראשון: 10.500 פתרונות דיור למשכנות עוני. בתל־אביב תישא העירייה בשליש מההוצאות, ועתה מתנהל בירור עם ירושלים, חיפה ופתח־תקווה, בכוונה להגיע להסדר דומה.

במחצית השנייה של השנה שחלפה חלה עליה גדולה במספר הבאים מבוראים ומשרד השיכון הגביר את קצב בניית הדירות לעולים. משרד השיכון מוסר 110 עד 120 דירות־עולים לחודש. המשרד מסוגל לספק את כל הביקוש ויחד עם זאת מגביר את קצב הבניה לכל הצרכים.

6000 דירות נמסרו באזורי הפיתוח

בשנת 1971 מסר משרד השיכון 6000 דירות חדשות לאיכלוס באזורי הפיתוח. כמחצית הדירות נמסרו לעולים. בשנה השוטפת, 1972, ימציאו 4400 דירות בהתיישבות העובדת. 76 מיליון ל"י יוקדשו לבניה בשטחים. משרד השיכון יטפל ב־29 ישובים. וב־גבם שנה. ישובים חדשים.

בשנת 1972 נסיים את בנייתן של 46—48 אלף דירות, 8000 עד 10.000 דירות יותר, מאשר בשנה הקודמת.

הסיבות לעליית מחירי הדירות

העליה במחירי הדירות, שהגיעה בשנת 1971 ל־29 אחוז, נובעת מהיקף הביקוש — אמר זאב שרף. עודף הביקוש נובע, בין השאר, מהגידול באמצעי התשלום. משפחות רבות שיפרו את רמת הדיור שלהן. אחרות קונות דירות לצרכי ספקולציה. מתפשטת האופנה של רכישת דירה לצרכי נופש. גם תושבי חו"ל קונים דירות ומגבירים את הביקוש. „הרכישות של דירות על־ידי תושבי חו"ל הביאו לעליית רמת הסטנדרטים של הדירות היקרות וגם הביאו לעליה ניכרת במחירי הדירות" — אמר השר. הפתרון — בריסון האינפלציה ובהגברת קצב הבנייה. „אנו מקווים — אמר שר־השיכון — שתוך שנתיים־שלוש יוכל היקף הבניה לענות על הביקוש". הוא מקווה לריסון הלחצים האינפלציוניים. אם אז „תיפסק עליית המחירים יהיה אפשר לספק דירות בקצב מהיר יותר לזוגות הצעירים ולדיירי משכנות עוני, לדיירי דירות פגומות ולמשפחות ברוכות ילדים".

המשרד עושה מאמצים לתיעוש הבנייה, אך זהו תהליך. גם במישור זה תהיה שנת 1973 שנת מיפנה.

להפעיל חוק משכנות העוני

א. גולדשטיין מגח"ל תבע שלא להפריז בסטנדרט הדירות המוצעות לעולים. הדירות המוצעות לוותיקים חייבות להיות בעלות רמה זהה. לדעתו, יש להפעיל את חוק שיקום משכנות העוני: לפנות את הדיירים, למסור לדיירים דירה תמורת דירה ולממן חלק מההוצאות ע"י מכירת הקרקע שעליה הוקמו השכונות. אמנם, אמר גולדשטיין, הדיירים מתנגדים היום, אך יש להתגבר על התנגדותם.

להקים בתי־ספר לבניין

משה אלמוליץ־ארבלי מהמערך הציעה להגדיל את היצע הדירות ע"י תיעוש הבנייה. שבלין מדברים ואותו אין מבצעים. חסרים 10.000 פועלי בניין. מספר פועלי הבניין היוצאים הולך וקטן. הפתרון בהקמת בית־ספר לבניין שיאפשר לצעירים להתחיל את עבודתם כפועלים מקצועיים. אפשר לשקול את הוספתם של פועלי בניין מקצועיים מחו"ל. אך אפשר להזמין אותם רק בתיאום עם ההסתדרות. אפשר לספק מספר רב יותר של פתרונות דיור לנזקקים ע"י צמצום הבנייה של דירות פאר.

לזוגות צעירים משוחררי צה"ל — דירות כמו לעולים

ש. אלמוליץ־ארבלי הציעה, שזוגות צעירים, שהבעל או האשה שירתו בצה"ל, יקבלו דיור בתנאי עולים. בהקשר זה, הכריזה, שרף „שיכון עובדים" וכן חברות ציבוריות אחרות בונים לזוגות צעירים והיוזמה הפרטית ארכה נוהה שכם.

י. ברמאיר (מפד"ל) התנגד לעידוד רכישת הדירות לתושבי חוץ. כדי לעודד את התיעוש על המדינה לצמצם את המכס על פריטים המשרתים את הבניה המתועשת.

כדי לרסן את הספקולציה במקרקעין, הציע י. ברמאיר להטיל על רווחים, המושגים ממכירת קרקע זמן קצר אחרי בנייתה, את השיעורים הגבוהים של מס ההכנסה. היום משלמים הספקולנטים שיעורי מס נמוכים בהתאם לחוק מס שבח מקרקעין. ברמאיר סיים את דבריו בתביעה לזרז את הבנייה בחברון. הוא הציע להקים בחברון דירות לעולים.

א. שופר מהמערך, הציע להקים דירות של שני חדרים שיימכרו לזוגות צעירים ב־35 אלף ל"י. הזוגות הצעירים ישלמו 5—10 אלף ל"י במזומנים והיתרה יקבל המשתכן כמשכנתא ל־20—25 שנים.

שופר פתח את דבריו בברכה לשר־השיכון זאב שרף. בעיית השיכון מטרידה את האוכלוסיה באירופה ובאמריקה הצפונית, אמר. אך מעטים שרי השיכון היכולים למסור לפרלמנט דו"ח כזאב שרף. אנו בונים, יחסית, רבע יותר ממדינות צפירות.

50 אלף הדירות אותן נבנה, הם האופטימום — אמר שופר. אנו מפנים 40 אחוז מההשקעה במשק לבניין דירות ולא נוכל להפנות לשם משאבים נוספים. לכן חייבים לצמצם את הביקוש על־ידי מאבק בלחצים אינפלציוניים. לדעתו, אנו מתקרבים לרגע בו יתהפך הגלגל ומחירי הדירות לא יוסיפו לעלות. 16 אלף זוגות המתחתנים בשנה, זקוקים לעזרה ואנו בונים בשבילם 19 אלף דירות. למעשה אנו מספקים דיור לכל זוג. 70 אחוז של בניית הדירות הם ביזמתן של חברות ציבוריות ושם המחירים הם מבוקרים ו„ההשתוללות" היא במיגזר צר של 30 אחוז בנייה פרטית, המקימה דירות ברמה גבוהה מאוד, אמר שופר.

ש. לורנץ (אגו"י) תבע תוספת לתקציב המוקר של משרד השיכון. י. שערי (ל"ע) ראה את הפתרון באיזון ההיצע והביקוש. עלינו להיאבק בלחצים אינפלציוניים ולשנות את שיטות העבודה. יש להוריד את המיסים המוטלים על הבנייה. שערי הציע גם להעניק לחיילים משוחררים זכויות עולים.

י. הורביץ (ע"מ) הציע, להקים דיור הולם, כלומר דירות שאפשר להרחיבן. עלינו לחדש את הבנייה להשכרה ולשים קץ למצב המחיר שבו נמצאות הקרקעות לבנייה בידי משרד החקלאות.

ר. ארזי (המערך), התנגד להפיכת קרקע חקלאית לעירונית. לדעתו, יש להניע בעלי קרקע להעמיד את אדמותיהם לרשות הבונים. כדי להשיג מטרה זו יש להגדיל את המס המוטל על מגרשים פנויים. כן יש להרחיב את הבנייה הסוציאלית במחירים סבירים על־ידי הקצאת קרקע זולה לבונים המקימים דירות שמחירן בפיקוח. להלן הציע לדחות את הבנייה הלא־חיונית ולהפסיק את מכירת הדירות לתושבי־חוץ.

מ. וילנר (רק"ח) טען, שמדיניות התמורות והממשלה גרמו יותר למצוקת השיכון: „הסיבה היא — לחץ ההמונים".

א. ורדיגר (פא"י) סיפר, שהוא שאל את הקבלנים מדוע אינם מוזילים את הדירות על־ידי צמצום רווחיהם ולא קיבל תשובה. הנסיון ברמות אשכול מוכיח, שאין לפקח על מחירי הדירות.

ש. תמיר תבע שינוי „השיטה" ומסירת קרקע ציבורית לידיים פרטיות. יש להעביר סמכויות ממשרדים אחרים למשרד השיכון כדי שיוכל לבצע את עבודתו כראוי. כן יש לבטל את חוק הגנת הדייר. הפתרון הוא — בבנייה להשכרה.

אורי אבנרי הציע להשוות את זכויות בני־הארץ לזכויות העולים. על המדינה לגייס הון בחו"ל לבניית דירות להשכרה כאשר שכר־הדירה לא יעלה על רבע מהכנסות המשפחה.

בשעתו החליטו לעודד מכירת של דירות לתושבי־חוץ. החלטה זו תאמה מציאות כלכלית ששררה בעבר. אולם התנאים השתנו ולכן חייבים גם לשנות את ההחלטה — אמר מ. שחל מהמערך. אין להגדיל את הביקוש כשאי־אפשר להגדיל את ההיצע.

שחל תבע צמצום־הירום כדי לפתור שלוש בעיות: דיור לעולים, לזוגות צעירים ולדיירי משכנות עוני. הוא הציע לממשלה ליטול על עצמה את הוצאות הפיתוח של הקרקע לשיכונים של זוגות צעירים ומפני משכנות־עוני ולהטיל פיקוח על רווחי הקבלנים שיקבלו לצרכים סוציאליים קרקע זולה. כן הציע להעניק משכנתאות מוזלות לזוגות צעירים שיתחייבו להחזר חלקי ואפילו למענק מלא, אם יולדו לזוג שלושה ילדים תוך עשר שנים.

שלום כהן הציע לחוקק חוק־דיור ביטחוני: המשפחות יוכלו לשכור דירות בבתים ממשלתיים. גדל הדירה יהיה מותנה בגודל המשפחה.

אפשר לאגור דירות ומאחר שמחירן עלה לכן הן נושא לספקולציה — אמר צ. אמוראי (המערך). המאבק ביוקר הדירות הוא, איפוא, מאבק בלחצים אינפלציוניים מחד והגברת הבנייה מאידך. הנואם הביע את התנגדותו להקצאת קרקע זולה לקבלנים, כי היא הביאה להתעשרות נוספת של הקבלנים בלי לפתור את הבעיה.

ישעיהו ייבחר היום לתפקיד יו"ר הכנסת

יזכה ב־84 קולות

מאת סופר „דבר" בכנסת

סיעות המונות 84 חברי כנסת יתמכו היום במועמדותו של י. ישעיהו לתפקיד יו"ר הכנסת.

במועמדותו של ישעיהו יתמכו: המערך, סיעות המיעוטים הקשורות במערך, ל"ע, המפד"ל, פא"י, מק"י, שלום כהן, מ. אביזוהר ואגודת ישראל.

המפד"ל ואגו"י העניקו לחבריהם חופש הצבעה. אך למעשה, יתמכו בישעיהו. כולל צעירי המפד"ל ז. המר וי. בן־מאיר.

הסיעות שיימנעו מהצבעה הן: גח"ל, רק"ח, ע"מ ו„העולם הזה". סיעות אלו מונות 33 חברים. נגד ישעיהו יצביעו שני החכים של המרכז החפשי.

לפי התקנון נבחר יו"ר הכנסת בבחירות גלויות.

סופר „דבר" לענייני מפלגות מוסיף: עם בחירתו הצפויה, של מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ ישראל ישעיהו לתפקיד יו"ר הכנסת היום אחה"צ, יחל במפלגת העבודה תהליך בחירתו של מזכ"ל חדש למפלגה הצפוי להסתיים תוך שבועיים.

סיכויי ידלין טובים יותר

כפי שנודע, עומדת לשכת מפלגת העבודה, שתתכנס מחרתיים אחה"צ, למנות ועדת־מינויים בראשות ראש עיריית תל־אביב יהושע רבינוביץ. על ועדה זו יהיה להביא תוך זמן קצר את המלצותיה בפני הלשכה, וזו תעביר את הצעתה להצבעה ולאישור בפני מרכז המפלגה.

הדעה הרווחת היא כי יש להגיע למועמדות מוסכמת אחת, וכי סיכויו של סגן שר החינוך ח"כ אהרון ידלין נראים עתה טובים ביותר לכך.

רק"ח מותחת ביקורת על ההודעה המשותפת

רק"ח מיהרה אתמול להקדים את כל המפלגות הקומוניסטיות האחרות בעולם, לרבות אלה מהגוש הקומוניסטי, כדי למתוח ביקורת על ביקור ראש הממשלה גולדה מאיר ברומניה ועל ההודעה הרומנית־הישראלית המשותפת, שנתפרסמה בתום הביקור.

דובר רק"ח הפיץ אמש את תוכנו של מאמר מערכת בעיתון מפלגתו „א הדרך". המאמר מופיע מחר, ובו נאמר בין השאר: „ביחס למשבר במזרח התיכון, יש רק משפט אחד בהודעה המשותפת" וכי „ביקורה של ראש הממשלה גולדה מאיר ברומניה עודד את הממשלה בעמדותיה הקשוחות המסכנת את השלום".

בהשאלה, אם מותח המאמר ביקורת גם על ממשלת רומניה, השיב דובר רק"ח: „אפשר לקרוא זאת גם כך".

ג'עברי

(המשך מעמוד 1)

היא, שהתחנה תסביר את עמדת תושבי הגדה ורצועת עזה „למדינות ערב ולעולם כולו" והוסיף: „אינני מאמין עוד במלחמות. על הישראלים לשכוח את נצחונם, ועל הפלשתינאים לשכוח את מבלם ואת תבוסתם".

„שר החוץ של ג'עברי"

שריף, בעבר יועץ לענייני הפנים אצל פייסל מלך סעודיה, מוגדר לעתים כ„שר־החוץ של ג'עברי". הוא סירב להשיב על שאלות בנוגע למגעים שהוא מנהל עם ממשלת ירדן, אך לא הכחיש, כי הוא נוהג להיפגש עם שרים בכירים בממשלת רבת־עמון. „בהיותי עתונאי ואיש ציבור, אני מדווח על המצב בגדה וכן מוסר על הלך הרוחות".

ג'עברי חזר וציין באוזני סופר „דבר", בתום השיחה עם שריף, כי הוא תומך בתכנית להפעלת רדיו ברמאללה. ג'עברי הדגיש, כי שריף ושותפו לרעיון העתונאי עבד־אל־חאפז זאהדה נרצים בו בכל, וכך עשו גם כשיומו את רעיון הקמת תחנת הרדיו. מדבריו יוצא, שג'עברי הוא העומד מאחורי התכנית וכי רעיון הרדיו קשור ביוזמה הפוליטית החדשה שהוא מהבכן עתה במגמה לבדוק אפשרות של מציאת „פתרון־ביניים".

יגאל

(המשך מעמוד 1)

שפנות עדיין אישורים נוספים משני הצדדים.

רקע הקשיים

סופרו המדיני של „דבר" מוסיף: בירושלים סבורים כי כבר יושבו הקשיים שנתגלעו בעבר ביחסים עם מלטה ואשר לא הגיעו לכלל משבר גם בעבר. רקע הקשיים היה נעוץ בכך, שדום מינטוף ביקש מישראל סיוע כלכלי גדול יותר בעיצומו של המשבר עם בריטניה, אך ישראל לא יכלה לסייע לו בכסף, אלא רק בסיוע טכני למיתוח. שליח של מרצעת הדדים זכה לשבחים על עבודתו. המסורה הישראלי במלטה הועלה לדרגת שגריר־תושב וממשלת מלטה מעוניינת לשמור על היחסים הקיימים עם ישראל על אף התקרבותה אל שליט לוב מועמר קדאפי.

משלחת רמת דרג מהאיטי שחתמה בירושלים על הסכם ידידות, סחר וספנות ושיתוף פעולה עם ישראל יצאה אתמול את הארץ.

ספורט

„דרבי" אלופה

קבוצת „דרבי קאונטי" זכתה אמש באליפות הליגה הבריטית הראשונה אחרי ש„לידס יונייטד" הובסה במשחק המכריע 2:1 על־ידי „וולבס". האילו „ליברפול" ו„ארסנל" סיימו בתיקו 0:0.

ארגון „ספטמבר השחור" — זרוע נקם מחתרתית של ה„פתח"

אנשיו חונכו לאגדת „עלי אבו איאד" שנהרג או הוצא להורג בקרבות ירדן ביולי אשתקד

מאת סופר „דבר" לענייניים ערביים

ארגון „אלול (ספטמבר) השחור", שעם חבריו נמנים, כנראה, חוטפי מטוס „סבנה", הוא זרוע מחתרתית הקשורה ל„פתח", אשר הקפידה בזיקה רבה לשמור על סודיותה אף כי כבר זכתה לפירסום, כשאנשיה רצחו בקאהיר בסוף השנה שעברה את ראש ממשלת ירדן ואספי א־תל.

יש סימנים, שמעצה זו בוצע על דעת מפקדות המחבלים ולא כפעולה עצמאית של „אלול השחור" בלבד, שכן לפני ימים ספורים, אמר האחראי למבצעי חו"ל בהנהגת המחבלים לכתב העתון הכוויתי „א־סיאסה", כי יש נסיונות לחטוף מטוסי עולים בדרכם לישראל.

אנשי „עלי אבו־איאד"

בכל הידוע נוסד ארגון „אלול השחור" ביולי־אוגוסט אשתקד ושמו ניתן לו בעקבות מלחמת האזרחים בירדן בספטמבר 1970. בשעתו אמרו דוברים של הארגון לעתונאים לבנוניים, כי מטרתם לקיים את השבועה שנשבעו למנהיג הצבאי של „פתח" המכונה „אבו־עלי איאד", אשר נהרג בעת הקרבות עם הלגיון הירדני בחורשות של עג'לון ביולי אשתקד.

לפי הגירסה שהפיצו המחבלים נפל „אבו־עלי איאד" בשבי הלגיון והוצא להורג תוך עינויים קשים לעיני פקודיו על פי הוראה אישית של המלך חוסיין. שמו האמיתי היה ואליד סקאב נאסר ומוצאו מהעיירה קלקיליה. הוא היה מראשי ה„פתח" ונחשב כאחד ממפקדיו הצבאיים הראשיים.

מחתרת בתוך מחתרת

האגדות שקשר ה„פתח" לראשו של „אבו־עלי איאד" ההרוג עמדו במרכז חינוכם של מחבלים שגויסו ל„אלול השחור". הרושם הוא, שהנהגת ה„פתח", שאיבדה את מאחזה בירדן, הכירה כי אין ביכולתה להעביר את תנועת המחבלים כולה במהרה למתכונת של מחתרת, ולפיכך החליטה להקים את „אלול השחור" כמעין מחתרת בתוך־מחתרת, שמפקדיה גם ביצעו משימות מיוחדות והכנת רשתה הצבאית כשתפקלו בעתות משבר ומצוקה. עד כה לא פורסם דבר על זהות מפקדי הזרוע המחתרתית הזו וה„פתח" גם לא הודה בפה מלא, כי היא שייכת לו, אם כי לא חסרו רמזים לכך.

לאחר שכוחררו ארבעה רוצחיו של ואספי תל על ידי בית המשפט בקאהיר, פרסמו כבה בעתוני ביירות נתונים, ספקי־בדוקים ספק־ביוגרפיים, כי „אלול השחור" מונה כ־500 חברים, המאומנים באמאם. כאשר לכל אחד ניתן כינוי מחתרתי הם פועלים תוך מידור קפדני בינם לבין חברי הזרועות האחרות של „פתח".

שה"ח ההולנדי מגיע מחר

שר החוץ ההולנדי נורברט שמלצר עומד להגיע מחר לישראל לביקור רשמי בלווית פמליה גדולה. יהיה זה ביקור שני של שר חוץ הולנדי בישראל, לאחר ביקורו הרשמי של קודמו בתפקיד, לונס, ביולי 1968. שמלצר ייפגש עם נשיא המדינה, ראש הממשלה וכן יקיים שתי פגישות עבודה עם שר החוץ אבא אבן ועם הפקידות הבכירה של משרד החוץ.

לקראת ביקורו של שמלצר נאמר בירושלים, כי הולנד היא המדינה הידידותית ביותר לישראל לאחר ארה"ב וכי היא מייצגת את ישראל בברית המועצות ובפולין. יש להניח שבעת ביקורו יבקש שמלצר מישראל להעניק לחברת התעופה ההולנדית ק.ל.מ. זכויות טיסה נוספות ללוד.

הפטריארך פימן הגיע לדמשק

ביירות, (צ"ר). — ראש הכנסיה הרוסית־אורתודוכסית, הפטריארך פימן, הגיע אתמול מדמשק לביירות במטוס פרטי לביקור של חמישה ימים. במסגרת סיורו במזרח התיכון, הוא עתיד לבוא גם לישראל.

בעקבות זיכוי קצין ס.ס. אוסטרי

אנשי „הליגה" תקפו השגריר האוסטרי בארה"ב

מאת ישראל לנדרס, כתב „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — דגל נאצי הונף לשעה קלה על שגרירות אוסטריה בוואשינגטון והשגריר האוסטרי הוכה בתגרה שפרצה במקום בין עובדי השגרירות לאנשי „הליגה להגנה יהודית" שביקשו למחות על זיכוי קצין ס.ס. אוסטרי בבית המשפט בווינה.

אנשי הליגה נכנסו לשגרירות ותבעו, כי במשפטים נגד פושעי מלחמה לא ישתתפו שופטים בדימוס ומושבעים, שהם עצמם היו חברים במפלגה הנאצית, או בארגונים קשורים עמה. זכור מפקד המחנה במאוטהאוזן, נגד דינה בית משפט אוסטרי לא מכבר את הקצין יוהן גוגל, שהיה אחראי למחנה במאוטהאוזן. אנשי הליגה דרשו מהדיפלומטים האוסטריים שנפגשו עמם, כי יגנו את הזיכוי, אך אלה סירבו. אנשי הליגה תלו דגל נאצי וכאשר ניסו הדיפלומטים להסירו ולגרש את המפגינים, פרץ קרב אגרופים בו נפגע גם השגריר.

כפי שנמסר פגע בו ראש סניף הליגה בוואשינגטון ד"ר י. פריל בן 67, שהיה בשעתו שגרירה באוסטריה ופתח הוא בפרצה בשגרירות בוואשינגטון.

השגרירות לא הגישה עדיין תביעה

התקרית הסתיימה ללא התערבות המשטרה לאחר שאנשי השגרירות אמרו, כי לא יתבעו לדין את המתפרצים. השגריר הסכים להיפגש עם משלחת מהם, בתנאי שקבוצה של נציגה מאנשי הליגה תצא מהבית בשקט. בפגישה הובטח לאנשי הליגה, לדבריהם, כי תוך שבוע יימסר להם אם יועברו תביעותיהם להתקבל לפי החוק האוסטרי.

הממשל והאופוזיציה בבון דנים בפשרה

בון, (יופ"ע). — מנהיגי הממשלה והאופוזיציה במערב גרמניה הגיעו אתמול לכלל דיון בהצעת פשרה חדשה, שנועדה לאפשר את אישור החוזים לאי התקפה שחתמה ממשלת בון עם בריה"מ ועם פולין.

המגמה היא להגיע לנוסח הסכם אשר יאפשר אישור החוזים על דעת הקואליציה והאופוזיציה גם יחד.

דובר הממשלה קונראד אהלרס אמר, כי שר־החוץ וואלטר שעל הגיש את הצעת הפשרה לווינגר בארקס, המנהיג לנציגי חזית האופוזיציה הנוצרית־דמוקרטית. בהצעה זו ביקשה הממשלה למלא אחרי שלושה התנאים שהציג מנהיג האופוזיציה ד"ר ריינר בארצל. כזכור, הודיעה האופוזיציה שרק אם יובאו שלושת התנאים האלה תוכל לחזור בה מהתנגדותה לחוזי אי־ההתקפה. שלושת התנאים הם: שברה"מ תכיר בשוק האירופי המשותף, שהחוזים לא יפגעו בזכותם של הגרמנים להגדרה עצמית ושלא יפגעו בהסכם המבטיח את מעמדה של מערב ברלין.

הרבנות הראשית תבחר היום נציגיה לוועדת הבחירות

מאת סופר „דבר" בירושלים

אחרי תקופה ארוכה, אמורה להתכנס היום מועצת הרבנות הראשית, כדי לבחור בשני נציגיה שיהיו חברים בוועדת הבחירות לרבנות הראשית.

בישיבת מועצת הרבנות המתוכננת לשעות אחר־הצהריים המוקדמות, ייבחרו שני נציגים מטעם המועצה כחברים בוועדת הבחירות. בוועדה זו ארבעה חברים ולבד מנציגי הרבנות — שני נציגי הממשלה. אחרי שייבחרו ארבעת חברי הוועדה — ייבחרו הם, בינם לבין עצמם, אדם חמישי, שישמש יו"ר הוועדה.

יצויין, כי בשל סכסוכים וחילוקי־דעות הן בין הרבנים הראשיים והן בין הרב י. ניסים לבין כמה מהדיינים, לא התכנסה מועצת הרבנות מזה חודשים, אף שעל סדר יומה מונחים כמה נושאים בעלי חשיבות.

אחרי שייבחרו היום — אם לא יחולו עיכובים של הרגע האחרון — נציגי הרבנות הראשית ותם הקמת ועדת הבחירות, אפשר יהיה לגשת להכנות המורכבות והמסובכות לביצוע הבחירות במועד.

יצויין, כי גורמים דתיים בירושלים כבר מביעים חשש, כי אי־אפשר יהיה לקיים את הבחירות לרבנים ראשיים ולמועצת הרבנות במועד, מאחר שלא נותר די זמן להכינם. בכל מקום, כמעט ודאי, שהרב א. י. אונטרמן יציג את מועמדותו. נודע, כי אם יחליט הרב אונטרמן שלא להציג את מועמדותו, יתמודד עם הרב גורן הרב בצלאל זולטי, שהוכתר באורח פרטי, לפני חודשים אחדים, לרב ראשי אשכנזי של ירושלים.

46 אנשים נפצעו כאשר ארעה אתמול התפוצצות בציוד שאיבה שהעביר דלק רעיל מן החללית „אפולו 16". האנשים קיבלו טיפול נגד חדירת גז ניטרוגן טטראוקסיד לגופם. גז זה משמש ביחד עם גז מימן להפעלת מנועי הסילון של החללית. מצבם של כל ה־46 תואר כמשביע רצון. החללית עצמה לא ניזוקה.

ירדן ביטלה כינוס קונגרס פלשתינאי

חוסיין התיר שיבת מחבלים לירדן

מאת סופר „דבר" לענייניים ערביים

חוסיין מלך ירדן ביטל את התכנית לקיים בשבוע הבא קונגרס כל־פלשתינאי גדול ברבת־עמון, לאחר שנוכח לדעת, כי צפויה השתתפות מעטה, בין היתר משום שלא יבואו נציגים מן הגדה המערבית.

לעומת זה עשה אתמול חוסיין צעד נוסף במסגרת היזמה הרחבה שלו לרכישת אהדת הפלשתינאים לתכניתו, והודיע, כי מחבלים שברחו מירדן מאז מלחמת האזרחים ב־1970, לרבות כאלה שנשפטו שלא בפניהם בבתי דין מקומיים — יורשו לחזור לבתיהם.

ביטול הקונגרס שעמד להתקיים ברבת־עמון, מראה, שירדן נכשלה בנסיון לגייס נציגים בעלי־משקל מן הקהילות הפלשתינאיות שמחוץ לגבולותיה. במקום בקונגרס ינאם חוסיין בסוף השבוע בפני 200 מנכבדי ארצו, ומצפים שימסור הבהרות נוספות לתכנית הפדראציה שלו.

אשר לחנינת המחבלים, דומה שהמלך מאמין, כי צעד זה עשוי להביא להגברת העריקה משורות ה„פתח" ואף יקנה לו מידה של רצון טוב בקרב הפלשתינאים בגדה המזרחית. חוסיין מינה ועדת שרים מיוחדת לעבד את הכללים, שעל פיהם יינתנו היתרי שיבה למחבלים תמורת התחייבות בכתב לא לעסוק עוד בפעילות חתרנית. יתכן, שחוסיין מתכוון בעתיד ליזום גם חנינה לגבי חלק מן המחבלים היושבים במאסר כעצור בירדן.

אלמוגי יתערב בענף השימורים

מאת דוד ליפקין, סופר „דבר"

שר־העבודה יוסף אלמוגי אמר אמש לסופר „דבר" כי אם עד יום ה' בבוקר לא תחול תזוזה מכשית במו"מ בין ההסתדרות לבין התאחדות התעשיינים על התיכנון הסכם עבודה בתעשיית השימורים, הוא יעבור לי ההודעות על שביתה החשובה, הוא יזמן את נציגי שני הצדדים כדי לנסות ולמצוא פתרונות כדי ליישב את הסכסוך בענף השימורים.

אלמוגי החליט להמתין עד יום ה' בכוונה לאפשר לצדדים לנסות ולהגיע להסדר ברגע האחרון, בלי שתהיה התערבות מבחוץ.

שר העבודה אמר שהוא רואה בחומרה רבה את ההידרדרות הנוכחית ביחסי העבודה בתעשיית השימורים, מתוך חשש להרחבה הסכסוך גם לענפים אחרים. לפיכך הכרח לעשות כל מאמץ למניעת השביתה וההשבתה במפעלי המזון, אחרת עלולות להיות לסכסוך זה השלכות בעלות אופי חמור על המשק.

רוגז במשה"ח על מינוי שגריר מהחוץ

מאת סופרו המדיני של „דבר"

בצמרת משרד־החוץ מדגישות התמרמרות על נסיון לכפות על המשרד שגריר שאינו מעובדי משרד החוץ. עליידי סיום כהונתו של שגריר מעובדי המשרד, שעבודתו זכתה לשבחים רבים ואשר יצטרך לסיים את כהונתו לפני המועד, כדי לפנות מקום לשגר החיצוני.

בנושא זה נערכה אתמול אסיפה של עובדי האגודה המקצועית של משרד החוץ והובעה התמרמרות על כך ששר החוץ אבא אבן נכנע בענין זה ללחצו של מר האוצר פנחס ספיר.

קרב יריות ברחובות טהרן

טהראן, (יופ"ע). — מכמרה אירעה פרצה למקום מחבוא של אנשי גרילה סמאלניים בטהראן וכתוצאה מכך התפתח קרב יריות ברחובות העיר.

אוכלוסיית עזה 120 אלף נפש

„הכנסת הרצועה כולה מהעבודה בישראל — 100 מיליון לירות לשנה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

מספר תושבי העיר עזה, הכולל את מחנה הפליטים שאטי בתחומיה, הגיע ל־120 אלף. זה גידול ניכר לעומת מספר תושבי העיר בתקופת השלטון המצרי. בתוך זה בולט לאחר שהפתיעים שלשום מפקד מקומי שנערך ע"י הממשל. אם נכונים המספרים, הרי שהעיר עזה היא עתה העיר הרביעית בגודלה בארץ — על כך נמסר אתמול לחברי הנהלת עיריית אשדוד שביקרו בעיר.

תקציב עיריית עזה הסתכם השנה ב־4 מיליון ל"י הוצאות. על שכר עבודה לעובדיה הוציאה העירייה מיליון וחצי ל"י, לבנות שאין העירייה מקימה, כידוע, את צורכי הכסף הנדרש, ואלה נתנים על־ידי ממשלת ישראל על חשבונה.

עוד נמסר, כי בשני שלישים ממכסת המגורים של עזה אין כל מערכת ביוב, ובשליש מהבתים עדיין אין מים זורמים. הוצאה ניכרת נגרמה לעירייה ע"י תשלום מסף בסך 700 אלף ל"י לחברת החשמל עבור החשמל שצורכים תושבי העיר, ואין העירייה מצליחה לגבות מהם את מלוא התשלום. כדי להתקין רשת חשמל בתקן ישראלי בעזה דרושה השקעה של חמשה מיליון ל"י, גם אז לא תסכים חברת החשמל לספק החשמל באופן ישיר לצרכנים, עד אשר יתאימו את האינסטלציה החשמלית בבתיהם בהתאם לתקנים הישראליים. בשל מערכת הובלה לקויה זו של מצירת החשמל, אין למעשה תושבי עזה נהנים מהחשמל הישראלי, לבתים מגיע זרם של 80/130 וולט ולא של 220 וולט, ובבתיהם זהו חשמל מאותו טיב שהיה להם בזמן המצרים.

חברי הנהלת עיריית אשדוד שמעו, כי השנה יכניסו תושבי הרצועה כולה סך של 100 מיליון ל"י מעבודתם בישראל. מספר היוצאים לעבודה מהרצועה הגיע ל־20 אלף, ומשערים שבקרוב יגדל בעוד עשרת אלפים.

ראש עיריית אשדוד צ. צילקר מסר בתום הסיור למפקד האזור תת־אלוף י. פונדק שאשדוד החליטה לארח השנה בחופיה בקייטנה 400 ילדים מדיר אל־בלח במגמה לטפח את השכנות הטובה בין ערי הדרום ליושבי הרצועה.

לאחרונה ביקרו ברצועה משלחות שונות של גופים אורחיים ישראליים — בכללן משלחת של מועצת־הפועלות, שגילתה התעניינות רבה בחיבור. אתמול ביקר בעזה כאורח הממשל שגריר בליזה בישראל, והיום יבקר בה סגן שר התחבורה ג. יעקבי.

הפצצה עומאנית בדרום־תימן

מוסקט (צ"ר). — מטוסים של עומאן — מוסקט, כנראה, בידי בריטים — תקפו מעלה מבואות של דרום־תימן, לאחר שתימניים הרגו ששה חיילים עומאניים.

בהודעה רשמית האשימו כוחות דרום תימן בתקיפת כוחות צבאות עומאן שמעבר לגבול בפצצות מרגמות ובאש מקלעים ליד הגבול העומאני הגרוד.

המועצה להנחלת הלשון — COUNCIL ON THE TEACHING OF HEBREW

מפרסומי „המועצה להנחלת הלשון"

עורך ההדרה: בנציון פיכלר

* * *

עלון א' — ביבליוגרפיה (מבחרת) של ספרי הקריאה בעברית קלה, שהופיעו בעשרים השנים האחרונות בארץ ובתפוצות. —.1 ל"י
המדריכה: שושנה איתן

* * *

עלון ב' — ביבליוגרפיה (מבחרת) של ספרי־לימוד לעברית למבוגרים ולנוער שהופיעו בעשרים השנים האחרונות בארץ ובתפוצות. —.1 ל"י
העורכת: שושנה בלום

* * *

עלון ג' — ביבליוגרפיה (מבחרת) של עזרי־לימוד אורקוליים לימוד העברית שהופקו בעשרים השנים האחרונות בארץ ובתפוצות. (אזל)
העורכת: מיכל זוכמקר־הגיזי.

* * *

עלון ד'־ו' — הקצירי מאמרים בהנחלת הלשון המתחומים הסמוכים לה שהופיעו בעשרים השנים האחרונות בארץ ובתפוצות. —.2 ל"י
העורך: ד"ר שלמה הרמתי

* * *

עלון ה' — ספרי דקדוק ומילונים, שיצאו לאור בעשרים השנים האחרונות בארץ ובתפוצות. (בהכנה)
עלון ו' — רשימה של האוניברסיטאות בעולם, בהן מלמדים עברית. (בהכנה)

* * *

„מן הסדנא" — סידרת פירסומים של דברי עיון ומחקר בהנחלת הלשון והתחומים הסמוכים לה.
עורך ההדרה: בנציון פיכלר

* * *

חוברת 1 — שיטה האולפן — בקורת, מחשבה ודרך ההוראה. —.2 ל"י
העורך: ד"ר שלמה הרמתי

* * *

חוברת 2 — מאיר — הבודה לעברית ראשית הנחלת הלשון על רקע ההתחדשות הלאומית. —.3 ל"י (בהכנה)

* * *

„פ.ט.ר קמחה" — קובץ מאמרים ומחקרים בתחום הלשון העברית. הספר יצא לאור לזכר של ד"ר בן־ציון קמרה ז"ל. —.9 ל"י
העורך: ד"ר שלמה קודר

* * *

הזמנות בכתב: ת. ד. 7413 ירושלים.
הזמנות ישירות: רחוב המלך ג'ורג' 31, ירושלים

לפנימיות לחינוך תיכון
(מטעם האגודה לקידום החינוך העל־יסודי)

דרושים לשנה"ל תשל"ג

1) מדריכים/מדריכות
(חברתיים)
(דיור בפנימייה)
— בירושלים
— בכפר־סבא
— בנתניה (כאן אפשרות בדירה ובמשפחה ובכתות)

2) מטפלות (אמהות בית)
(דיור בפנימייה)
— בירושלים
— בנתניה (כאן אפשרות בדירה ובמשפחה ובכתות)

מועמדים בעלי נסיון חינוכי בפנימיה או בתנועת הנוער יפנו בכתב בצירוף התעודות והמלצות

3) עובד סוציאלי / עובדת סוציאלית
— בכפר־סבא
(בעלי הכשרה יפנו בצירוף אישורים והעתקי תעודות)

כל המועמדים יציינו על המעטפה שם התפקיד ומקום העבודה הרצוי לפי הכתובת: ת.ד. 3591 ירושלים.

יקירתנו
סופיה קרנר
איננה

כתאבלים:
בעלה: ד"ר ישראל קרנר
בנותיה: דפנה ויעל
אחיותיה: ורדה קורן
צפורה גרינהאוה
הוותנה: ד"ר ליאופולד קרנר

על מועד הלויה להתקשר לטלפון 248478 או 440448.

בירושלים בלבד
יהיה שוק הספרים פתוח
גם ביום רביעי 10.5.72

דבר
DAVAR

העורכת: חנה זמר
כשנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: אליהו אגרס
מנהל כללי: גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת. ד. 199, טלפונים 246251 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 246251. ירושלים, מערכת ומנהלה, רחוב הלל 16, טלפונים: 231251־3. חיפה, רח' הנביאים 27, טלפונים 642111—3—3

הלילה יפתח
חג שבוע הספר העברי
אלפי ספרים נמכרים בהנחות של 40% ו־25% בשווקים המרכזיים ובחנויות הספרים

…יוד אפולו־12 מאמת קיום גלי־כבידה

…מר פרופ' דרור שדה לחיזוק טענתו המדעית שהצליח להוכיח קיומם של גלים אלה – …פי תורת היחסות של איינשטיין – בניסוי שערך במצפה הגיאופיסיקלי ליד אילת

מאת ארנון מגן, …ר „דבר" לענייני מדע

…נודות שנרשמו על הירח …די הסייסמומטר, שהשאי־ …ם טייסי „אפולו 12" ב־ …בר 1969, מאמתות את …ם של גלי כבידה (גרא־ …ציה), על־פי תורת היחסות איינשטיין — טוען פרופ' … שדה מהמחלקה לפיסיקה …ברסיטה של אוניברסיטת …אביב.

…ופ' שדה, שנתפרסם לפני כ־ … בעקבות טענתו, כי הצליח …ח קיומם של גלים אלה ב־ …י שערך במצפה הגיאופיסיקלי …מכון ויצמן ליד אילת. מספר …חלק מן התנודות שנרשמו על־ … הסייסמומטר על הירח וה־ …דרות עד היום לכדור הארץ, תואמות בדיוק את התנודות ש־רשם הוא במצפה באילת. האחרון מקורן באותו פולסאר עצמו. בעת ביקורו האחרון בארה"ב הציג אינטרפרטציה זו של התנודות הנ"ל למדענים בארבע מוסדות אמריקאיים, העוסקים בבדיקת רישומי הסייסמומטר של „אפולו 12", והם נוטים לקבל את דעתו.

המדידה על הירח קלה

פרופ' שדה מסביר, כי מדידת גלי־הכבידה הנשלחים מהפולסאר, קלה על הירח לאין ערוך יותר מאשר על כדור הארץ, משום היעדר מוחלט כמעט של רעשים על הלבנה. לכן גם אין שם צורך להשתמש במצפה משוכלל חבוי עמוק בתוך מנהרה כגון זה שבנוי ליד אילת.

כידוע הציבו טייסי „אפולו־12, 14, 15 ו־16" סייסמומטרים על הירח למדידת תנודות אחרות הנגרמות על־ידי מטיאוריטים הפוגעים בירח וכן על־ידי השלב האחרון של טיל השיגור ושלב ההמראה של רכב הנחיתה בהתרסקותם על הירח, וזאת כדי ללמוד על מיבנה השכבות של הלבנה. מדידת תנודות נוספות, שפרופ' שדה מפרש כגלי־כבידה המוקרנים מאותו פולסאר, היא, איפוא, תופעה־לוואי בלתי צפויה, אך רצויה.

כמאמר שהוחזר — מעשה שבשיגרה

מאמרו של פרופ' שדה על הניסויים שערך באילת, יחד עם פרופ' אורי בר־מנחם ממכון וייצמן, שנשלח לפרסום בבטאון האמריקאי המדעי רב־היוקרה „פיסיקל רוויו לטרס", הוחזר בינתיים לשולחו בתוספת בקשה למספר הבהרות. אחת הנקודות שלגביהן נתבקשה הבהרה, היתה השאלה, אם לא תנודות המשאבות של קו־הנפט אילת אשקלון, העובר בסמוך למצפה, הן שגרמו לרישומי הסייסמומטר. לרגל הפסקה של מספר ימים שחלה בפעולת קו־הנפט, ניתנה לפרופ' שדה ההזדמנות לבדוק את התנודות בלי גורם זה, והוא מצא, כי הן תואמות בדיוק את התנודות שנרשמו בזמן פעולת קו־הנפט. כן השיב בינתיים על הנקודות האחרות, שלגביהן נתבקשה הבהרה נוספת, ובקרוב עומד המאמר להישלח שנית לירחון האמריקאי בתוספת ההערות המבוקשות.

פרופ' שדה טוען, כי עיכוב פרסומו של מאמר על־ידי עורך בטאון מדעי הוא מעשה שבשיגרה. גם הפיסיקאי פרופ' שמעון עופר, דיקן הפקולטה למדעי הטבע באוניברסיטה העברית בירושלים, מאשר טענה זו. אשר לשמועות על הסתייגות שבה מתייחסים חלק מאנשי מחלקתו לגבי ממצאיו, אמר פרופ' שדה, כי איש מביניהם אינו עוסק בתחום זה באורח ישיר, וספקותיהם מקורם בעיקר במה ששמעו מפי אנשי מכון ויצמן.

פרופ' ימר: קשה להכריע

גם פרופ' משה ימר מהמחלקה לפיסיקה באוניברסיטת בר־אילן, מגדולי המומחים בעולם לתורת היחסות, אמר, כי אין בידיו ובידי שאר אנשי מחלקתו נתונים מספיקים להכריע בוויכוח סביב מימצאיו של פרופ' שדה, שפתחו בו בזמנו פרופ' פקריס, ראש המחלקה למתמטיקה שימושית במכון ויצמן, ופרופ' אשר פרס מהטכניון. הוא הוסיף, כי מספר המדענים המתמצאים בנושא זה הוא מועט ביותר. כן אין להוציא מכלל אפשרות שבאותו ויכוח נשתרבבו גם קנאות־מדענים ומוסדות מדעיים.

שלשום הופיע פרופ' שדה בהרצאה סגורה באוניברסיטת תל־אביב. בהרצאה זו נכחו גם מדענים בכירים ממוסדות־מדע אחרים והתפתח פולמוס חריף בשאלה, אם ניסויו של פרופ' שדה אכן מוכיחים את קיומם של גלי־הכבידה.

המצפה הגיאופיסיקאלי של מכון וייצמן ליד אילת נחנך אתמול: זוהי מנהרה שנחפרה בצלע הר לתוך האדמה

צווי גיוס בברה"מ ליהודים שביקשו להפגין בעת הפיסגה

חברות „מסע הנשים למען יהודי ברה"מ" מפגינות ליד משרדי העתון הקומוניסטי „מורנינג סטאר" בלונדון למען יורי ברינד, איש דפוס שנכלא תחילה בבית מרפא לחולי נפש ובאחרונה הועבר לכלא שם הוא מצפה למשפט, אחרי שביקש היתר לעלות לישראל.

צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

…כה יהודים סובייטיים, שביקשו רשות לקיים הפגנה למען הליכה לישראל בזמן ביקורו של הנשיא ניקסון בברה"מ, גוייסו לשירות צבאי — אמרו אמש מקורות יהודיים.

שלושת היהודים שיגרו אגרת לנשיא ברה"מ ניקולאי פודגורני ולשלטונות העיר מוסקוה ובה ביקשו רשות להפגין ב־25 למאי, כשהם נושאים כרזה שעליה יהיה כתוב „תנו לנו לצאת לישראל".

המקורות הוסיפו, כי שני היהודים נקראו לשרת כקצינים במילואים למשך חודשיים. השלישי גוייס לתקופה של שנתיים, על אף העובדה שקודם לכן נמצא בלתי־כשיר.

בידיעות שנתקבלו בארץ מברית־המועצות נמסר, כי במוסקוה ובערים אחרות נמשכת המתיחות סביב לפרשת הגיוסים. פרופסור אלכסנדר וורונל ממוסקוה קיבל צו־התייצבות ל־10 במאי. וורונל הוא מלומד, בן 41, וקריאתו ללשכת הגיוס מדגישה, שלא מדובר בשירות צבאי רגיל, אלא בכוונת השלטונות להשתמש בצו־גיוס, כדי להטיל פחד על היהודים ולהביאם למצב־יאוש.

שש משפחות ממוסקוה פנו במחאה על פעולות אלה, שהסתלקו מאזרחותם הסובייטית ודרשו אזרחות ישראלית. המשפחות הן של פרופ' לרנר, נוביקוב, בלפור, סמילנסקי, וולסמן ופיטרבסקי — כולם עם נשותיהם. פלונסקי ליברב, אורלוב קליאצקין, סלפק ורסכן במוסקוה, פנו ב־5 במאי לוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, כדי לוודא מה עלה בגורל מכתבים לצ.ק. הדן במכשולים לעליה. מנהל הלשכה סיכומידוב ענה, כי הפנייה הופנתה, מבלי להדון בה ל„אוביר" במוסקוה, כלומר לגוף שכלפיו מכוונת התלונה.

בקייב פנו ששה יהודים במחאה על מאסרו של מרקמן. במוסקוה פנו 25 במחאה דומה לברז'נייב. מרקמן נידון לכלא בסברדלובסק.

שניים מן המסתתרים פנו לג. מאיר

גבריאל שפירא ומרק נשפיץ, שניים מבין 31 היהודים המסתתרים מפני המשטר הסובייטי בסרבם לצאת לשירות במילואים, כתבו לראש ממשלת ישראל גולדה מאיר וביקשו את עזרתה במאבק לעלייתם לישראל — מסרה אמש הודעה למען יהודי ברה"מ בארה"ב.

13 היהודים שירדו למחתרת צפויים לעונש של 7 שנות מאסר בסיביריה בגלל אי היענות לצו הגיוס.

את המכתב שיגרו השניים לגולדה מאיר הקריא פעיל יהודי במוסקוה בשיחה טלפונית עם אחד מחברי הוועד בניו־יורק. במכתב נאמר, כי „שלטונות ברה"מ רוצים להכשיל את תביעותינו הציוניות ולגייס אותנו לצבא כדי למנוע מאתנו לעלות לישראל".

עוד כותבים שפירא ונשפיץ לגולדה מאיר, כי על אף שהם נאלצים להתחבא מפני הרדיפות וההטרדות של המשטרה הסובייטית, „החלטנו לבחור בחופש במולדתנו".

המכתב מסיים בשבועה שנשבעו 13 סרבני הגיוס, דלקמן: „על אף כל הרדיפות ועל אף כל מעשי הדיכוי, הננו נשבעים, יהודים ישרים, יהודים נאמנים לישראל, אין כח אשר יצליח להסית אותנו מדרכנו מחתירתנו לצאת למולדתנו הקדושה. אנא עזרי לנו".

33 — בשביתת רעב

בידיעות נוספות שנתקבלו בארץ מברית־המועצות נמסר, כי 5 מתושבי ריגה, המנהלים זה זמן רב מאבק להתיר עלייתם לישראל, פתחו ב־7 במאי ש.ז. בשביתת רעב למשך 3 ימים.

בשביתה משתתפים: פרופ' גד־כן בראונבר, ד"ר פניה בראונבר, המהנדס פרנק גודרון, המהנדס אלכסנדר קארפ ורגינה בראון. השובתים פנו במברקים לראש הממשלה גולדה מאיר, להרב הראשי י. א. אונטרמן, להרב הראשי של צרפת י. קפלן ולרב הראשי של בריטניה ע. יעקובוביץ, והביעו תודה לכל התומכים בשביתתם.

20 יהודים מריגה ו־8 יהודים מקובנה הודיעו במכתב על הצטרפותם לשביתה.

ספיר: תוספות השכר השנה 1,300 מיליון ל"י

מאת סופר „דבר" בכנסת

תוספות השכר השנה לפי מדיניות השכר המוסכמת, יסתכמו בכ־1300 מיליון ל"י, אמר אתמול שר־האוצר פנחס ספיר בישיבת ועדת הכספים של הכנסת. הסכום מורכב מהקלות במסים (350 מיליון ל"י), תוספת־יוקר (450 מיליון ל"י), תוספת 3 אחוזים (300 מיליון ל"י) והזילה (200 מיליון ל"י). התוספת של 3 אחוזים שתשולם בשנת 1973 תסתכם בעוד 300 מיליון ל"י.

בדברו על מצב המשק אמר שר־האוצר, שהיבוא בשלושת החדשים הראשונים של השנה היה נמוך יותר מאשר בתקופה המקבילה אשתקד, אולם אם מודדים את יבוא האניות מתקבלת עליה של כ־20 אחוז.

הכנסת התייחדה עם זכרו של ברקת

מאת סופר „דבר" בכנסת

הכנסת התייחדה אתמול עם זכרו של ר. ברקת ז"ל, מי שהיה יו"ר הכנסת.

ביום ה־30 למותו עלו חברי הכנסת אל קברו שבהר־הזיתים. בין המתאבלים נראו גם ראש הממשלה ג. מאיר, שרים ובני משפחה. הכנסת פירסמה אתמול חוברת ובה מדברי ר. ברקת.

ימאן הודיעה על כינון יחסים דיפלומטיים עם נסיכות עומאן.

ארה"ב מפתחת טילי א"א ליירוט „מיג־23" ע"י פאנטום

„נ.י. טיימס": הישראלים מאמינים שמצאו מענה לבעיה

ניו־יורק, (עיר). — חיל התעופה האמריקאי מחיש את פיתוחו של טיל אוויר־אוויר שיהיה מסוגל להפיל מטוסי „מיג־23" כוכביים מגבהי־מה, מסוג המטוסים אשר טסו בשמי ישראל בלי שמערכת ההגנה הישראלית יכלה לפגוע בהם — מוסר „ניו־יורק טיימס".

בכתבה מוואשינגטון מוסיף העתון, כי טרם נתקבלה החלטה אם לספק את הטיל החדש לישראל כאשר יהיה מוכן. יחד עם זאת מצטט העתון דבריהם של מומחים אמריקאיים, אשר אמרו, כי מתקבל הרושם שגם הישראלים מנסים לפתח בעצמם כושר לבלימת ה„מיג־23".

פקיד הפנטאגון אמר, כי הישראלים מאמינים, כפי הנראה, שיש באפשרותם למצוא פתרון לבעיה זו, אף כי אינם מוכנים לגלות כיצד. הוא הוסיף, כי יתכן שהישראלים מבצעים את השינויים הדרושים בטילי אויר־אויר קיימים שסופקו להם על־ידי ארה"ב, או בקווים להשתמש לצורך זה בטילי ה„ס.א.מ.־2" בתוצרת סובייטית, אשר נלקחו שלל במלחמת ששת הימים.

פקידי הפנטאגון מסרו, כי הטיל האמריקאי שעוסקים עתה בפיתוחו נועד להיות מוכן תוך שנה בערך. הוסבר, כי זוהי גירסה מתוקנת של כלי נשק קיים ועבודת הפיתוח נעשית על־ידי חברת „ג'נראל דיינמיקס". הטיל נועד להיות מופעל בגבהים של 70,000—80,000 רגל. זהו הגובה שבו פועלים המטוסים מסוג „מיג־23".

יש לקוות שהטיל החדש אכן יוכל לפגוע במטוסי ה„מיג" הודות למחשב עם מערכת הנחיה שיהיו מותקנים בו.

„פראבדה": ישראל — מדינת־משטרה

„מתנגדי המשטר נכלאים במוסדות לחולי־נפש"

מוסקוה, (יופי"ט). — המשטרה בישראל רודפת את מתנגדי המשטר ואוסרת אותם במוסדות לחולי־נפש — טוען הבטאון הסובייטי „פראבדה".

במאמר תחת הכותרת „ישראל — מדינת משטרה" נאמר, כי „המנהיגים הציונים מגיבים באמצעי תגמול חסרי מעצורים נגד אלה המוחים על מדיניותה הצבאית של ישראל ועל שיטת האפרטהייד המשפילה ערבים ויהודים שחורים לדרגה של אזרחים ממדרגה שניה".

להלן כותב העתון כי „שלטונות המשטרה בישראל אף משתמשים באמצעים כמו דיכוי מתנגדים למשטר על־ידי כליאתם בבתי־חולים לחולי נפש". „פראבדה" מציין, כי דבר כזה קרה לצעיר בשם איתן גרוספלד, אשר מחה נגד הקונגרס הציוני הכ"ח.

מתנגדי המשטר בברה"מ מאשימים, כידוע, את השלטונות, כי הם כולאים פעילים יהודים בבתי־חולים לחולי נפש.

זקן מדינאי תורכיה הובס במפלגתו ופרש מהנהגתה

איסמט אינונו שהיה 12 שנה נשיא ועמד בראש 10 ממשלות נכשל במאבק עם האגף השמאלי

אנקרה, (יו.פי.). — 50 שנות פעילות פוליטית של זקן מדינאי תורכיה, איסמט אינונו הגיעו אתמול לסיום עגום: אינונו התפטר מנשיאות „המפלגה הרפובליקאית", המפלגה שהוא עזר לכמאל אתאטורק להקים עם הולדת תורכיה החדשה.

אינונו שהיה עשר פעמים ראש ממשלה וכיהן 12 שנים כנשיא תורכיה החליט להתפטר 24 שעות אחרי שוועידת המפלגה דחתה את דרישתו להדיח את מנהיגי האגף השמאלי. אינונו הובס ברוב של 709 קולות נגד 507.

אינונו תמך בכמאל סאטיר המתון כמועמד לתפקיד מזכיר המפלגה במאמץ להביא לסילוקו של בולנט אג'ויט בן ה־47 המבקש לבצע תפנית שמאלה במדיניות המפלגה ומערער על עבודותיו של אינונו. כשנודעו תוצאות ההצבעה יצא אינונו מן האולם בטריקת דלת ואחר כך הגיש את התפטרותו. אינונו ויתר גם על תפקידו כדובר המפלגה בפרלמנט לטובת אחד מאנשי אג'ויט.

איסמט אינונו

יומיים לפני שנערכה ההצבעה הודיעו מקורביו של אינונו, כי הוא לקה בהתקף לב והשיגו דחייה של יום אחד, אולם הדבר לא סייע להם לגייס קולות נוספים ולבסוף הופיע אינונו עצמו באולם במצב בריאות טוב.

מפ"ם מציעה מצעד ב־1 במאי

חג ה־1 במאי נחוג השנה בשבתון כללי של ציבור העובדים, הישג שאנו זוקפים בהוקרה לזכותך. עם זאת נראה לנו שבחג זה חסר המצעד והמפגן הציבורי של פועלי ישראל המאורגנים בהסתדרות, כפי שהיה נהוג עד לפני שנים מספר — נאמר במכתבה של מפ"ם למזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרון.

מפ"ם מציעה שהסתדרות תחליט על קיום מצעד של חבריה ביום 1 במאי, במצעד שיכלול את כל תנועות הנוער החלוציות, צעירי המפלגות הפועלים וציבור העובדים כולו.

מחיר הזהב הגיע אתמול לשיא חדש של 51.60 דולאר לאונקיה.

שני מערכונים של אברהם רז

מאת עדית זרטל

(„אינה גורפינקל הורתה" ו„אצל מיקולינסקי" מאת אברהם רז. ההצגה — אברהם גיניו; תפאורה — אלי סיני; „צוותא" בתל־אביב)

השחקנים כרים ברנשטיין־כהן ויצחק שילה עושים מעשה נאה ואציל בהעלותם מחזות מעזבונו של אברהם רז. אולם בראותי את הצגת המערכונים חלפו בי הרהורים קשים, שמא מוטב היה לולא העלו שני המערכונים האלה. קשה להתייחס היום אל יצירותיו של רז לגופן. אל ההתייחסות הנבקרת נלווה התחושה של אבדן. אברהם רז היה מחזאי צעיר ומבטיח, שנפטר לפני שהגיעו כשרונותיו לבשלות מלאה. אולם שני המערכונים האמורים אינם מהווים את המיטב שביצירותיו, ואולי מוטב היה לו וכרנו אותו כ„לא ביום ולא בלילה" ואפילו כ„ליל הצבאות של מר ישראל שפי".

המערכון הראשון „אינה גורפינקל חוזרת" עסום לציפה. סמליות סמוחה ומהייפת. הוא אינו יוצר חוויה של זקנה וכל שקיעת חייה ועולמה של שחקנית, כפי שהוא מבקש ליצור, אלא גורם לאי־נחת מרובה למראה המתרחש על הבמה ולשמע הדברים. יחד עם זאת בבמבן, בתוך גודש ההגייה והדמיונות שפוקדים את השחקנית, בבמבן הפשוט, האנושי יותר, כי אותו ידע רז לעצב בהצלחה גדולה יותר. לכן עולה על מערכון זה באיכותו כמה מונים המערכון השני, „אצל מיקולינסקי", המבוסס כולו על ביקור מציאותי, והמבוסס על תיאור יחסים בין אם זקנה מן ה„ישוב הישן", לבנה שהיה למנהל גדול ובנה לעצמו חיים רחוקים ואחרים כשהיא מנסה בכל כוחותיה לדבוק בו על־ידי מתנות שאין הוא נזקק להן. גם מרכיבי ההצגה האחרים טובים יותר במערכון זה. הבמוי הוא סובטילי ומדוייק, משחקה של כרים ברנשטיין־

אחרי בכורה

שבידרכהן יפה וכרגע, ושל יצחק שילה—מעולה. דברים אלה קשה לומר על המערכון הראשון.

ידנו מושטת לחידוש המשא ומתן

עילת הסכסוך בענף השימורים היא התביעה להגדלת פיצויי הפיטורין. על תביעה זו חוזרים נציגי ההסתדרות במשא ומתן בכל ענפי התעשיה. לנו פתרון כולל:

הנהגת פנסיה מקיפה

יתרונותיה של פנסיה מקיפה הם:

- ✶ פנסיה מקיפה מבטיחה גימלה חודשית קבועה בכל התקופה שהעובד אינו מסוגל לעבוד;
- ✶ פנסיה מקיפה כוללת ביטוח נכות – מלאה או חלקית, – ביטוח זיקנה וביטוח שאיריו של העובד (אלמנה ויתומים);
- ✶ פנסיה מקיפה היא פתרון מודרני המונהג במדינות רווחה מתועשות;
- ✶ פנסיה מקיפה תמומן ע"י המעסיקים אף אם ההוצאה גדולה ב־50% מזו הכרוכה בפיצויי פיטורין בהווה;
- ✶ פנסיה מקיפה מבטיחה את צבירת זכויות העובד גם כשהוא מחליף מקום עבודה, בלי קשר לסיבת ההחלפה.

לעומת זאת

- ✶ פיצויי פיטורין משולמים לעובד רק אם פוטר מעבודתו;
- ✶ פיצויי פיטורין הם סכום חד־פעמי המוצא, בדרך כלל, למטרות צריכה ואינו משמש להבטחת עתידם של העובד ומשפחתו.

התאחדות התעשיינים בישראל

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט מיוחד
ליאונרד ברנשטיין
מנצח על
„שירת האדמה"
מאת מאהלר

עם **בריסטה לודוויג**, מצו־סופראן
ראנה קולו, טנור

התכנית כוללת:
ברנשטיין — שלוש מדיטציות מתוך „מיסה"
כנ"ל, 20 במאי 8.30 בערב — כל הכרטיסים נמכרו

• • •

תל־אביב, היכל התרבות, יום שלישי, 23 במאי 8.30 בערב
מכירת הכרטיסים החלה היום, 9 במאי, בקופת היכל התרבות, בין השעות 10—13, 16—18 ובמשרד „אוניק".
שני ימי המכירה הראשונים מיועדים למנויי התזמורת בלבד.

• • •

למנויי חיפה! ניתן להשיג כרטיסים לקונצרט שיתקיים ב־23.5 במשרד התזמורת בחיפה בבית הקרנות רח' הרצל 16 בין השעות 10—13, 16—18.
התמורה מובטחת.

• • •

ירושלים, בנייני האומה, יום ראשון, 21 במאי, 8.30 בערב.
מכירת הכרטיסים נמשכת במשרד כהנא, ככר ציון, בין השעות 9—13, 16—18.
הנחה למנויים לפי תלוש מס' 111.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

הודעה למנויי חיפה

הקונצרטים של התזמורת בחיפה יתקיימו באולם ארמון, בשעה 8.45 בימים כדלהלן: —

סדרה 1 — יום ג' 9.5
סדרה 2 — יום ד' 10.5
סדרה 3 — יום ה' 11.5

מחר, 10.5.72 בתל־אביב — היכל התרבות ב־8.30

האנסמבל הקאמרי משטוטגרט

בנצחו של
קרל מנכינגר

קונצרטים הבאים:
13.5 ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
14.5 אילת־השחר, „יד לבנים", 9.00 בערב
15.5 רחובות, מכון וייצמן, 8.30 בערב
16.5 חיפה, תיאטרון „ארמון", 9.00 בערב

כרטיסים:
תל־אביב: „אהוזה" — ירושלים: כהנא — חיפה: „גבהי", גרבר
ובערב הקונצרטים בקופה

אמרגן י. ה. דובדס

פייבר

עירית חדרה

א) הכרזה עירונית מס' 11/ה (פורסם 18.1.72)
ב) הכרזה עירונית מס' 12/ה (פורסם 18.1.72)
ג) הכרזה עירונית מס' 1/72 (פורסם לראשונה 11.4.72)

להקמת אולם התעמלות בבית ספר ממלכתי „עמל" בשכ' בית אליעזר,
להקמת גני ילדים בשכונת גבעת אולגה,
הוספת 4 כתות לבית הספר הממלכתי „בבורוכוב",
הוספת 2 כתות לבית הספר הממלכתי „אחד העם".

הארכת מועד להגשת הצעות

בזאת מודיעים, כי התאריך האחרון להגשת הצעות לכל המכרזים הנ"ל נדחה ליום חמישי, ה' בסיון תשל"ב — 18.5.1972 שעה 12.00 בצהרים.

די ברזילי — ראש העיריה

בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ
סמטת בית השואבה 16, תל־אביב

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח—1968.
ניתנת בזה הודעה כי הבנק פרסם היום תשקיף בדבר: —

1. הנפקת 2.383.008 מניות רגילות רשומות על־שם במחיר 125% אשר מתוכן מוצעות:
א. 2.333.008 מניות לבעלי המניות הקיימים בבנק לפי היחס של מניה אחת לכל 5 מניות המוחזקות על ידם בתאריך פרסום התשקיף. (לא יובאו בחשבון עודפים שאינם מתחלקים ב־5).
ב. 50.000 מניות לעובדי הבנק.
בקשות להקצאת מניות בצרוף התמורה במלואה בעד המניות המבוקשות תתקבלנה החל מיום 16.5.72 ועד ליום 16.6.72 בשעה 12.00 בצהרים.
בעלי המניות הרשומות על־שם, יצרפו לבקשתם את מכתב הזכויות שישלח אליהם לפי כתובתם הרשומה בספרי הבנק.
המחזיקים במניות למוכ"ז בבנק, יצרפו לבקשתם תלוש מס' 17 המצורף לתעודות המניה למוכ"ז.
המסחר בזכויות יתקיים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בימים 14 ו־15 ביוני 1972.
2. הנפקת סדרה של 10% אג"ח 1975—1984 רשומות על־שם, בשווי נקוב של —.6.000.000 ל"י הניתנות להמרה במניות רגילות בנות —.1 ל"י כ"א לפי שער ההמרה של 200% (כפוף להתאמות).
רשימת החתימות תפתח ביום 16.5.72 ותסגר ביום 16.6.72 בשעה 12.00 בצהרים. אולם הזכות בידי הבנק לסגור את רשימת החתימות לפני כן.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים של התשקיף ניתן להשיג בבנק ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
בקשות להקצאת מניות ו/או אגרות חוב תוגשנה לבנק באמצעות בנק דיסקונט לישראל בע"מ, סניף ניירות ערך, רחוב יהודה הלוי 38, תל־אביב.
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ
סמטת בית־השואבה 16, תל־אביב

הודעה לבעלי המניות למוכ"ז של הבנק

ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות למוכ"ז של הבנק, כי הבנק פרסם היום תשקיף בדבר הנפקת מניות לבעלי המניות הקיימים בבנק לפי היחס של מניה אחת לכל 5 מניות המוחזקות על ידם בתאריך פרסום התשקיף. (לא יובאו בחשבון עודפים שאינם מתחלקים ב־5).

בקשות להקצאת מניות תתקבלנה החל מיום 16.5.72 ועד ל־16.6.72 בשעה 12.00 בצהרים.

טופסי בקשה להקצאת מניות ועותקים של התשקיף ניתן להשיג בבנק ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

המחזיקים במניות למוכ"ז של הבנק יצרפו לבקשותיהם לשם הוכחת זכויותיהם את תלוש מספר 17 הצמוד לתעודת המניה שלהם, ואת התמורה המלאה בעד המניות המבוקשות.

בקשות להקצאת מניות תוגשנה לבנק באמצעות בנק דיסקונט לישראל בע"מ, סניף ניירות ערך, רחוב יהודה הלוי 38, תל־אביב.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

דרוש בלוד
משרד של 4-5 חדרים

או דירה מתאימה למשרד חברה, בקומת קרקע או קומה א'. אפשרות רכישה או שכירות.

בהצעות בכתב לפנות אל:
חברה לפיתוח לוד בע"מ, לוד ת.ד. 43.

משרד העבודה
מחלקת עבודות צבוריות — המשרד הראשי
רח' לינקולן 3, ת.ד. 20101, טל. 267251 תל־אביב

מכרזי אספקה

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת הצעות לאספקת: —
א. צבע לסמון כבישים — מכרז מס 34/72/א
ב. מעקות בטיחות מפלדה לכבישים — מכרז מס' 35/72/א
ג. כדוריות זכוכית — מכרז מס' 36/72/א
Reflective Glass Spheres for Traffic Paint
2. טפסי המכרזים, מפרטים ופרטים נוספים, אפשר לקבל במשרד האספקה הראשית, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.
3. בצרוף להצעה, יש להמציא ערבות בנקאית, בשיעור הנקוב בגוף טפסי המכרזים. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעות.
4. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 21.5.1972.
5. אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או כל הצעה שהיא.

י. זיו
סגן מנהל מע"צ

עיריית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 383/72
ריכוז בהודעות על גב כרטיסי החניה

עיריית תל־אביב—יפו מכריזה על קבלת הצעות לעבודה הנ"ל.
את הפרטים לגבי תנאי המכרז אפשר לקבל בלשכת דובר העיריה, כבר מלכי ישראל, קומה 12, חדר 1216, בין השעות 9.00—13.00.
כל המעוניין להשתתף במכרז זה יגיש לעיריה הצעה מפורטת ב־2 העתקים וישלח אותה בדואר רשום לפי כתובת עיריית תל־אביב—יפו, מחלקת מזכיר העיר, כבר מלכי ישראל, עד יום חמישי, 25.5.72.
על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.
את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטולה.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או הצעה כל שהיא.
כ"ה אייר תשל"ב — 9.5.72
יהושע רבינוביץ — ראש העיריה

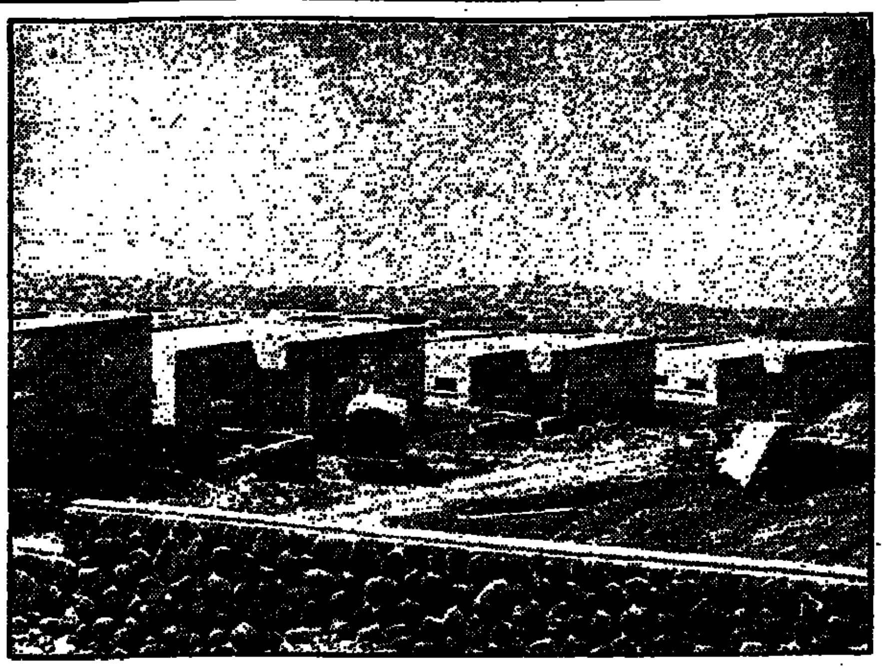

נח"ל־גולן – אוזרחה

מאת סופר „דבר" בגליל

טקס אירוח בנח"ל־גולן ד' העברה דגל והוחזרה לגרעין ה־מתיישבים של קיבוץ אפיק נער־רך אתמול ברמת הגולן בנ־כחות הנח"לאים, המתיישבים, הורים ואורחים.

שר החקלאות חיים גבתי סקר את מסלול הנח"לאים. בהביאו את ברכת הממשלה אמר בין היתר שעל אף ההפגזות וההתנכלות מ־צד הסורים מתרבים ישובי הקבע ברמת הגולן ומתעצמת התשתית הכלכלית, החקלאית והתעשייתית. כן מתפתח ענף התיירות. אמנם האוכלוסיה ברוב ישובי הגולן אי־נה מלאה בהתאם לתקן ולתכ־נון, אך יש סימנים לשינוי לטו־בה גם בשטח זה, וזאת במקביל לפיתוח התשתית המשקית־חקל־אית. מ. גור אלוף פיקוד הצפון אמר שתוצאות בצוותן צה"ל בגולן ושחרור הרמה לא היו שלמות אלולא הקמה אחורי הצבא מע־רכת התיישבות חקלאית ברמה. נח"ל גולן מילא במשימה זו תפ־קיד ראשי, ולכן אין פלא שחיי־לים סוריים ומחבלים שפכו על נח"ל גולן את זעמם ואת אשם. שכן הם ראו בהיאחזות זו סמל של ההתיישבות היהודית ברמה. מערך הבטחון בגולן מבוסס היום על מערכת התיישבות יציבה וק־בועה. — אמר האלוף. היאחזות נח"ל־גולן ממלאת תפקידים בט־חוניים בקו הפסקת האש ומשמ־שת קרש־קפיצה לגרעינים של התיישבות אזרחית.

מפקד הנח"ל אלוף־משנה צבי לבנון אמר שהיאחזות נח"ל גולן היא חלוצת היאחזויות באיזור והחיילים הגשימו כראוי את תפ־קידי נח"ל, הן בבטחון והן בחק־לאות, כפי שמחייב סמל היחידה — חרב ומגל. כן העלה את זכר הנופלים בהיאחזות בהפגזות ובפ־עולות חבלה.

ברכו יו"ר מועצת עמק הירדן מ. רולל, נציג משרד השיכון מ. זרמי, מזכיר איחוד הקבוצות וה־קיבוצים שאליו משתייך קיבוץ אפיק, והורים. יפה ירקוני הביאה צרור שירים ישנים וחדשים ולה־קת נח"ל השלימה את התכנית האמנותית.

חבה"ע תובעת פיקוח על מחירי השירותים

מאת דוד ליפקה, סופר הכלכלי של „דבר"

חברת העובדים תתבע מן הממשלה להשתמש בסמכותה לבלום את עליית המחירים ב־שירותים וביתר ענפי המשק וקבעה כי על הממשלה להפ־עיל סמכויותיה החוקיות ב־הקדם האפשרי — על כך מסר מה אתמול הוועדה המנהלת של חברת העובדים, שקיימה בירור על פיקוח המחירים.

עוד סיכמה הוועדה המנהלת, שאין מקום לשינוי הקריטריונים לפיהם מאשרים העלאות מחירים. בהחלטה גם הצעה לאפשר למפע־לים עתירי־עבודה, שהוצאות ה־שכר בהם למעלה מ־40 אחוז מ־הוצאות המפעל, לבקש העלאות מחירים בהתחשב בעליית השכר. ועדת המחירים לתעשיה צריכה לאשר התייקרויות רק בהתחשב בעליית המחירים של חומרי הגלם בחו"ל ובשינויי המטבע.

את הדיון פתח נציג ההסתד־רות בוועדת המחירים אשר גולן, שהתריע על שוועדת המחירים ל־שירותים משותקת לחלוטין, ו־מחירי השירותים עולים ללא פי־קוח, ומכך סובלת התעשיה. גם מפעלי תעשיה קטנים, בתי מלא־כה, מתעלמים מוועדת המחירים ומעלים מחיריהם בלי אישור. ל־ועדת המחירים זורמות בקשות רבות של מפעלים לאשר העלאות מחירים. לפי החומר שנתקבל מתברר, כי הרווחיות של רבים ממפעלי התעשיה ירדה בצורה מדאיגה.

האוסטרלים מבקשים סיוע

מנכ"ל „סולל־בונה" צבי רכטר, סקר בוועדה המנהלת את ביקורו של משלחת חברת העובדים ב־אוסטרליה לפי הזמנת האיגודים המקצועיים שם. נבדקו האפשרו־יות לסייע לאוסטרלים בהקמת מפעלים שיהיו בבעלות האיגודים המקצועיים. אחת ההצעות הרצי־ניות הנבדקות היא הקמת חברה קבלנית שתעסוק בעיקר בהקמת שיכונים. כן יתכן שיינתן סיוע בהקמת קרנות פנסיה. אך מה ש־יקשה על הסיוע הוא הפיצול הרב של האיגודים המקצועיים, שמס־פרם מגיע ל־300.

המשלחת, בה היו גם נציגי חבה"ע ובנק הפועלים, תגיש דו"ח מפורט לוועדה המנהלת עד חודש יולי. אך המשלחת כבר הבהירה לחברי הוועדה אתמול גם בחברת העובדים, שאין המדובר בהשקעות כספיות וכי הסיוע יתבטא רק בייעוץ ובתכנון.

ידלין מזהיר

מזכיר חברת העובדים אשר יד־לין הזהיר, שאם הממשלה לא מו־כנה ואינה יכולה לפקח על כל המחירים במשק ולא מפעילה חו־קים משלה כדי להבטיח פיקוח זה, לא יתקיים הפיקוח על מחירי התעשיה, על כל התוצאות שיהיו לכך. הוא התריע נגד המצב ה־קיים, כשהממשלה מפעילה אך ו־רק פיקוח על התעשיה, בעוד שיתר חלקי המשק אינם נתונים לפיקוח זה ויכולים להכתיב מחי־רים כרצונם. מצב זה פוגע קשה בתעשיה, הנזקקת לשירותים שו־נים ומעלה את הוצאותיה.

רוטאציה בראשות „דלק"

מזכיר חברת העובדים אשר ידלין, מסר שהושג הסכם עם קבוצת בנק דיסקונט על הנהגת רוטאציה בראשות מועצת המנה־לים והוועדה המנהלת של חברת „דלק". ידלין גם הודיע שהוא מסיר את מועמדותו לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של החברה ו־לכן לא ברור אם קבוצת בנק דיסקונט תסכים שנציג אחר של חבה"ע יכהן בראשות מועצת ה־מנהלים.

נקבעה ועדה (א. ידלין, יו"ר הנהלת בנק הפועלים יעקב לוינ־סון, מנכ"ל „כור" מאיר עמית, חבר הוועדה המרכזת עמוס דגני, ומנכ"ל „המשביר המרכזי" יהודה כספי) שתקבע מועמד לתפקיד. ה־ועדה גם תנהל את המגעים עם קבוצת בנק דיסקונט על איוש המשרות.

אילון: שיטות האוטומציה יופעלו ברשויות המקומיות

מאת סופר „דבר"

הגידול המהיר של אוכלו־סיית הרשויות המקומיות ו־המחסור החמור והולך ב־כוח־אדם, מחייבים אותנו לעבור יותר ויותר לשיטות האוטומציה בניהול. בלי עז־רת המחשב לא נוכל להת־קדם בניהול השלטון המקומי לא בלבד בבעיות הגזברות, אלא גם בשאר הבעיות — אמר אתמול יו"ר מרכז ה־שלטון המקומי פ. אילון, ב־כנס לאוטומציה ושיטות ני־הול מתקדמות, שנערך על־ידי המרכז ב„בית־אלישבע" בירושלים.

סמנכ"ל משרד הפנים לתפקידים מיוחדים ש. רותם, המשמש גם יו"ר החברה לאוטומציה ליד מרכז ה־שלטון המקומי, הביא לכנס תכנית, לפיה יהיו כל הרשויות המקומיות קשורות תוך חמש השנים הקרובות אל מרכזי מחשבים אזוריים — בת"א, בחיפה ובירושלים ובאמצ־עות קווי־טלפון ומסופים, בכל מקום יעבירו יומיים את הנתונים למרכז ויקבלו באותו לילה תוצאות עיבודם. כן יהיה בירושלים מרכז ארצי בו ירוכזו כל הנתונים של שלושת המרכזים הארציים.

כל מקבלי השכר ירוכזו במחשבים

ש. רותם אמר, כי בעתיד יירכזו כל מקבלי השכר בישראל במחש־בים ולא יהיה עוד צורך ברישומים מיוחדים של כל מפעל לביטוח הלאומי או למס־ההכנסה. במחשב יהיו גם כל הנתונים על המצב המשפחתי המשתנה של ה־שכירים, ועוד.

פרופ' דן שמשוני מאוניברסיטת ת"א, המשמש גם יו"ר ועדת המס־פים של עיריית הרצליה, אמר בהרצאתו, כי אין בהירות ביחסים בין הרשות הנבחרת לבין אנשי המקצוע המבצעים. לדבריו, יש הרבה רשויות בהן השליטה על העניינים היא בידי ה־נבחרים, שהם בקושי „חו־בבים", אך לא בעלי מקצוע, והם מנהלים ומכוונים את האנשים המקצועיים ואינם מאפשרים ניהול תקין ואח־ראי של הרשות.

הירצו גם: מנכ"ל י.ב.מ. דוד כהן, אל"מ י. גנן, ממשרד־הבטחון ופרופ' ח. חנני, רקטור אוניברסיטת באר־שבע, שהרצה על הנושא „ה־מחשבים והזכויות הפרט". בין ה־שאר אמר, כי ריכוז רוב האינ־פורמציה על הפרט בעזרת מחשב מתחיל להפחיד את האנשים בכל הארצות המפותחות, המנסים להתגו־נן למניעת ריכוז האינפורמציה על־ידי השלטון. הוא ציין, כי סטו־דנט הרוצה להתקבל לאוניברסיטה צריך למלא שמונה דפים אינפור־מציה ואין הוא בטוח אם כל זה נחוץ.

דברי ברכה לכנס, שנוהל וסוכם על־ידי יו"ר איגוד הגזברים ליד השלטון המקומי א. הכט, השמיעו שר הפנים ד"ר יוסף בורג וראש עיריית ירושלים טדי קולק.

מצפה גיאופיסי נחנך ליד אילת

מיצפה גיאופיסי בעומק של כ־150 מטר בלב סלע גרניט נחנך אתמול על יד אילת. המיצפה הוקם על ידי מכון וייצמן למדע. בטקס השתתפו נשיא מכון וייצמן פרופ' אלברט ב. סייבין ובלווי — מנכ"ל יד"ל בבראזיל יהגר כופ־צת הנבחלים של המכון. פרופ' ארי בן־מנחם העומד בראש המיצ־פה ציין כי הקמת המיצפה על ציודו המשוכלל עלתה כמיליון דו־לר. המיצפה מסייע בעיקר לחו־קרים בתחום הגיאופיסיקה אשר אחת ממטרותיה היא להגיע לחקר של רעידות אדמה.

אורך המנהרה של המצפה כ־125 מטר ומבנה מסתעפים ה־רים באורך כולל של כ־80 מטרים.

התעשיה האווירית מכחישה בזבוז מיליוני לירות

סקר פנימי מגלה בזבוז בחמרי אריזה, צרכי משרד, חשמל, מים וכו'

מאת סופר „דבר" לענייני תעופה

התעשיה האווירית מכחישה בכל תוקף כי במפעליה קיים בזבוז וודאי לא בזבוז במיליוני לירות של חמרי אריזה, צרכי משרד, חשמל, מים ועוד, — אמר אתמול לסופר „דבר" המשנה למנכ"ל ה־תעשיה האווירית אשר בן־יוסף, בתגובה על ידיעה שפורסמה באחד העתונים.

בן־יוסף אמר, כי בתעשיה ה־אווירית קיימת פעולה מתמדת ל־החדרת תודעת החסכון והיעילות בכל התחומים, כולל שימוש ב־חשמל, מים וכיו"ב. אדרבה, ה־תעשיה האווירית חסכה, לדבריו, בשנת הכספים 1971—72, על־ידי ציוד הצעות־ייעול, כ־4 מיליון ל"י. בן־יוסף אמר, כי הפרטים שפורסמו באחד העתונים הוצאו מתוך הרצאה על הסיבות לבזבוז במשק בכלל ובניתוח הסיבות הד־כיים לבזבוז. זוהי הרצאה ש־הכין יועץ לעניני החסכון, המו־עסק בתעשיה האווירית, לשם הח־דרת תודעת החסכון בקרב עובדי החברה.

המשנה למנכ"ל הדגיש, כי ב־הרצאה כזו מגזימים כלפי מעלה כדי להרשים את השומעים ולעור־רם לחסכון.

סופר „דבר" מוסיף, כי ההרצאה דנה בבזבוז הקיים במפעלים ש־נים במשק הישראלי. בין היתר נאמר בה, כי התעשיה האווירית מוציאה בשנה 4.5 מיליון ל"י על ציוד משרדי, כי ניתן לחסוך 30 אחוז מהוצאה זו וכי ניתן לחסוך 50 אחוז מכמות המים הנצרכת ו־30 אחוז מצריכת החשמל.

כאמור, החומר הוכן על־ידי יו־עץ לענייני חסכון המועסק חלקית בתעשיה האווירית.

צים ZIM

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה
בת סירן	8.5
MINHO	11.5
TUA	12.5

לנמל אשדוד
MINHO	9.5
ORIENTVILLE	9.5
AGIA IRINI	9.5
רוזל	10.5
TUA	10.5
בורים	10.5

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית
הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

הצרכניות מתנגדות שוועדי העובדים באשדוד יעסקו במסחר

מאת כותב הכלכלי של „דבר"

ברית הקואופרציה הצרכנית מת־נגדת בתוקף לאשר לוועדי ה־עובדים באשדוד לעסוק במסחר, כפי שסוכם בפגישה שהתקיימה בין יו"ר הרשות לצרכנות בחזית קצב, לבין הוועדים. ההחלטה לא־סור את הדבר נתקבלה גם באיגוד המקצועי לפני כשלוש שנים — אמר אתמול מנכ"ל ברית הקואו־פרציה הצרכנית, ישראל שפאן.

אם ועדי העובדים רוצים לבצע קניות מרוכזות במחירים מוזלים לקראת החגים, קיימים הסדרים מתאימים במסגרת ברית הקואופ־רציה הצרכנית. לברית יש סופר־מרקט באשדוד, וסופרמרקט שני ייפתח בקרוב. גם ל„המשביר לצר־כן" יש כל־בו באשדוד העומד לרשות ועדי העובדים.

שפאן הביע התנגדותו על ש־מתנהלים מגעים ומתקבלים סיכו־מים לאפשר לוועדי עובדים לע־סוק במסחר, מבלי שבאים תחילה בדברים עם הקואופרציה הצרכנית ומתעלמים מהחלטות ההסתדרות. הוא הוסיף, שלפני שלוש שנים החליטה ועדה משותפת של ההס־תדרות לאיגוד מקצועי וקואופרציה הצרכנית בראשותו של ירוחם משל, שאין זה מתפקידם ויכולתם של ועדי עובדים לעסוק במסחר והם יכולים לבצע הסדרי קניות רק באמצעות הקואופרציה הצרכנית.

22 מיליון ל"י יושקעו ברפתות החלב במושבים

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

22 מיליון לירות יושקעו השנה בפיתוח רפת־החלב במושבים. המיבצע יקיף ל־מעלה מ־600 יחידות משק ב־30 מושבים, אשר יקבלו שלושת אלפים פרות־חלב חדשות.

סגן שר־החקלאות בן־ציון חל־פון מסר לנו, כי לפי התכנית, שעובדה בשיתוף משרד־החקלאות והמחלקה להתיישבות של הסוכ־נות, תשקיע הסוכנות ברכישת הפרות 12 מיליון ל"י. הלוואות הפיתוח של משרד־החקלאות יכסו שמונה מיליון ושני מיליון ל"י יושקעו מההון העצמי של המת־יישבים. משרד־החקלאות אישר ל־סוכנות לייבא למטרה זו אלף פרות־חלב מגרמניה, ואילו שאר הפרות יירכשו מהעדרים המקומ־יים באמצעות התאחדות מגדלי הבקר.

א. מולק: מפ"ה לא תחרוג מן המדיניות המקצועית

מאת סופר „דבר" בחיפה

מזכיר מועצת פועלי חיפה א. מולק אמר אתמול בתשובה ל־שאלה שנשאל בהרצאתו ב„בית הסוהר", כי נכונותה של מפ"ה לפתוח במו"מ נפרד עם המעסיקים בעיר ובאזור שיפוטה של המו־עצה על חתימת הסכמי עבודה, אינה מצביעה בשום פנים על כוונתה להרוס מהסכם המסגרת. מפ"ה, אמר, לא תגן על קבוצתים. לא תאשר שביתה ולא תתייצב בראש מאבקם של פועלים ועוב־דים במפעלים ובמקומות העבודה בהם היא תמצא שתביעות העוב־דים חורגות מעבר למדיניות ה־מקצועית שנקבעה.

מולק הדגיש, כי מועצת פועלי חיפה תתייצב מאחורי תביעות של פועלים שיש בהן כדי לשפר את רמת חייהם. אך היא תקפיד גם שהתביעות לא יחרגו מעבר ליכולתם המשקית של המפעלים.

מנהל חדש לשירותי התקשורת

שר התקשורת שמעון פרס, מינה אתמול את תת־אלוף (מיל.) שלמה אמבר למנהל ארצי חדש לשירותי הדואר במשרד התקשו־רת.

המינוי בא עם פרישתו לגימ־לאות של המנהל היוצא אלפרד רנן. במקביל החליט השר להענות להצעת ועדת הכלכלה של הכנ־סת ולמנות ועדה לבחינת הבעיות העומדות בפני משרד התקשורת כיום, ולאור הפיתוח הצפוי של שירותיו בעתיד.

מ. ברעם מגנה חטיפת הרב י. אפרימשווילי

מאת סופר „דבר" בירושלים

חה"כ מ. ברעם גינה אתמול חטיפתו של חבר התאחדות עולי גרוזיה הרב יעקב אפרימשווילי על־ידי חוגים דתיים קיצוניים.

ברעם אמר את הדברים בפתח ישיבת מועצת המחוז של מפלגת העבודה בירושלים. החטיפה — אמר — היא מעשה פסול חמור שהציבור לא יוכל להשלים אתו וכי אם יישנו מקרים מסוג זה בעתיד הם לא ישארו ללא תגובה הולמת.

גם מועצת פועלי ירושלים ב־ישיבת המזכירות גינתה את ה־חטיפה.

המלצה להגדיל תקציב הנוער העובד

ועדת התקציב של הועה"פ, ב־ראשותו של נפתלי ארשפה, סיכמה להמליץ בפני ועדת הגזברות על הגדלת תקציב הנוער העובד ו־הלומד. עם זאת פונה ועדת ה־תקציב בתביעה לממשלה ולרשויות המקומיות, שגם הן יתרמו חלקן לנוער העובד, שכן זהו תפקיד ראשוני לאומי לחינוך הנוער.

שני שליש מצירי ועידת עולי ברה"מ יהיו הפעם עולים

מאת א. כנרתי, סופר „דבר"

שני שלישים מצירי הוועידה ה־באה של התאחדות עולי ברה"מ, שתתקיים בנובמבר השנה — יהיו עולים וותיקים — ותקיים יו־צאי ברה"מ. עקרון זה יחול גם לגבי הרכב מוסדות ההתאחדות שייבחרו בוועידה.

החלטה זו קיבלה אמש המועצה הארצית של ההתאחדות שנת־קיימה בתל־אביב. יו"ר ההתאחדות יונה כהן בסה, כי לקראת הוע־דה ייערך מפקד כללי של עולי ברה"מ בארץ. הוא אמר שעל ה־התאחדות להמשיך בעקרון שהציבה לעצמה בשעתה לגבי פעולותיה — שיתוף הכוחות של הוותיקים עם רצון הפעולה של העולים.

ד"ר אגון נאט — למנוחות

כאות מוקירי זכרו ליוו אתמול אחה"צ למנוחות עולמים בבית־הקברות בקרית שאול את ד"ר אגון נאט בן 66 בתל־אביב, כי נהרג בשבת בעת טיול שערך בסי־ני עם קבוצת חובבי טבע. בבית הקברות ספדו לו נציגי התאחדות עולי צ'כוסלובקיה, אגודת האקד־מאים והארגון חובבי הטבע.

ד"ר נאט עלה לארץ אחרי מל־חמת העולם השניה. הניח אשה, בת ובנים.

במלאות חמש שנים למות הגבורה של
יקירינו
זכרונם לברכה
אשר נתנו את נפשם על
שחרור ירושלים השלימה
במלחמת ששת הימים
תתקיים אזכרה מרכזית לזכרם
בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים
ביום חמישי, כ"ז באייר תשל"ב, 11.5.72
בשעה 1.30 אחה"צ.
המשפחות השכולות

במלאת 5 שנים לנפילתם במלחמת ששת הימים
של בנינו חברינו
יהודה בן־זאב ז"ל
יהודה אשכול ז"ל
נעלה לקברותיהם ונתיחד עם זכרם בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים, ביום חמישי כ"ז באייר תשל"ב (11.5.72) בשעה 1.30 אחה"צ.
המשפחות
ובית עין הכרמל

ביום חמישי, כ"ז באייר תשל"ב (11.5.72)
תתקיים אזכרה לחברנו
אברהם דגן ז"ל
במלאות 5 שנים לנפילתו במלחמת ששת הימים.
האזכרה תערך בשעה 4.30 אחה"צ בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.
לאחר האזכרה, בשעה 6.00 בערב יעלו חבריו ומוקירי זכרו קוים לדמותו בספריה שעל שמו בתחנת „אגד" הרצליה.

במלאות חמש שנים לנפילתו של יקירנו
אורי הראל (כהנסקי) ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי כ"ז אייר תשל"ב 11.5.72 בשעה 4 אחה"צ.
המשפחה
ובית כפר גלעדי

במלאות חמש שנים לנפילת הגבורה לשחרור ירושלים
של בננו יקירנו
נעם שני (קידשנבוים) ז"ל
נעלה לירושלים להתיחד עם זכרו בבית הקברות בהר־הרצל ביום ה', כ"ז באייר תשל"ב (11.5.72).
העליה לקברו בשעה 13.00 ועצרת ההתיחדות בשעה 13.30. בשעה 15.00 תתקיים העצרת הכללית בגבעת התחמושת.
המשפחה

במלאת חמש שנים
לנפילת יקירנו במלחמת ששת הימים
שמריהו ריביר ז"ל
נעלה להתייחד עם זכרו מחר יום רביעי כ"ו באייר תשל"ב 10.5.72 בשעה 5.00 אחה"צ בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים.
אוטובוס ביוחד יצא בשעה 3 אחה"צ מאגד הרצליה.
מוקירי זכרו מוזמנים.
המשפחה

במלאות חמש שנים לנפילתו של בננו חברנו
שמעון יודקוביץ ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי, כ"ז אייר תשל"ב, 11.5.72 בשעה 11 לפנה"צ.
המשפחה
ובית כפר גלעדי

במלאות חמש שנים לנפילת יקירנו
יעקב צמח הי"ד
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי, כ"ו אייר תשל"ב, 10.5.72, בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין במרחב בית הגן. נפגשים ליד שער בית העלמין.
ידידים, קרובים ומוקירי זכרו מוזמנים.
המשפחה

ביום חמישי, כ"ז אייר תשל"ב — 11.5.72
יום השנה לנפילת בננו—חברנו
אריה גולדברג ז"ל
במלחמת ששת הימים
נעלה לקברו בשעה 4 אחה"צ
המשפחה
ובית אפק

במלאות 5 שנים לנפילת יקירנו
רן שן ז"ל
נעלה לקברו בדגניה ב' ביום חמישי כ"ז באייר תשל"ב 11.5.72 בשעה 15.00.
המשפחה
ובית דגניה ב'

ביום ה', כ"ז באייר תשל"ב, 11.5.72 יום השנה למות
חברתנו
שרה נס ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בבסקנה.
המשפחה
ובית גבעת־חיים־מאוחד

להברנו בעבודה **גולדנברג ישראל**
התתמתנו באבלך במות
אחותך
הנהלת בית ההרושת
יכין שימורים הער מוקלי
בית ההרושת יכין שימורים, פ"ת

למשפחת פיימליס
אתכם אנו באבלכם הכבד
במות עליכם ראש המשפחה
יחיאל ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
בתל־אביב המחוז

למשפחת ורציק
אתכם אנו באבלכם הכבד
במות עליכם ראש המשפחה
משה ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
בתל־אביב המחוז

מיליון ל"י ... ויפוח סטודנטים ... עוטי יכולת

...ניים במגמה שכר הלי... במוסדות להשכלה גבוהה ... הציע משרד החינוך הד... לוועדת בר־נוי, ואפ... למשרד להקצות 60 מיל... ל"י להקציבי הטיפוח, ד... הגדיל את מספרם של ה... ים בבחינות הבגרות.

...ים אלה אמר שלשום מנ... במשרד החינוך אליעד פלד ... עם נציגי התאחדות הס... דנטים, שהתקיימה במשרדו ב... לים. פלד הבהיר לסטודנטים, ... הצלאת שכר הלימוד ל... של 2,500 ל"י לשנה יוכל ... סטודנט שיבקש זאת לקבל ... מלגה של 4,500 ל"י ל... שכר הלימוד ולהוצאות קיום, ... אותה אחרי גמר לימודיו ... שהחזר לא יעלה על 5 אחוז ... ברוטו.

...ד הדגיש, כי כל סטודנט ה... שהוא עומד ברשות עצמו, ... הוריו בעלי יכולת, יוכל ... את המלווה. הכוונה היא ... להביא הלמדים מטעמי יכו... לימודים האקדמיים, ואפשר ... לפטור אותה רק עליידי שח...

רור מיוחד לטיפוחם. נודע, כי אין הסכמה בנושא זה בקרב אגוד דות הסטודנטים. אחדים מבקשים לבטל את שכר הלימוד, ואחרים הביעו, בשיחות פרטיות, תמיכה בעמדת משרד החינוך.

פלד הוזמן בידי נציגי הסטודנטים להביא את עמדת משרד החינוך בפני מליאת ההתאחדות, ונענה להזמנה.

הודעות לציבור

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לשירותים משקיים ולהוצאה
מכרז 12/72
הוצאה לאור והפצה של ספר לימוד „שיעורים במקרא"
הודעת תיקון

מובא בזה לידיעת כל המשתתפים במכרז הנ"ל, — כי יובאו בחשבון הצעות אך ורק של מו"לים מוכרים, שיש להם נסיון מעשי בהוצאת ספרים בתקופה של 5 שנים לפחות, ומתוכן 3 שנים של הוצאה לאור בענף ספרי לימוד.

ג. שבטר
מנהל המחלקה

בקצור

מכירות

▲ הנחות דגולות על כל מוצרי אמקור עד 1.6.72 גם על מקררים. קורור שרף, דיזנגוף 84, ת"א, מרכז מורשה.

▲ סלוריות אמקור בהוזלה מיוחדת עד 1.6.72. קורור שרף, דיזנגוף 84, ת"א.

עת הבורסה

...יפות שמגמת הירידה המפקרת ... שוק המניות תבלם, לא עמוד ... של במבחן המציאות. בעוד ... לב הראשון של המסחר הי... יציבות במסחר. הרי בשלב ... הצפים המשתנים היו מכר... שהביאו לירידת שערים. ה... מתבטא גם במחזורים של ... קות. היקף המסחר בשוק ה... ז היה 2.53 מיליון לירות, ... ה בשלבים משתנים 1.59 ... ן לירות.

...ד הכללי של שערי המניות ... אתמול ב־1.02 אחוז. הירידות ... 2.22 אחוזים ומניות חברות ... לות ביותר היו במניות מקר... ב־2.21 אחוזים. בעקבות ה... ות העסקיות המאכזבות של ... אמפא השקעות, שלא חילקה ... דנד המצופה, ירדו מניות הב... להשקעה ב־1.20 אחוז. גם ... מניות תעשיה ומסחר ושב... כספים וביטוח.

...שוק אגרות־חוב היה המחזור ... ם קטן. הוא הסתכם ב־1.68 ... ון לירות, תוך עליה מהה... ...ני אג"ח.

...וזה קלימה — 1961	
...4 הוצ. 63 160	+0.5
...וזה קלימה — 1962	
...4 הוצ. 63 148.4	+0.3
...וזה קלימה — 1963	
...4 הוצ. 63 214	+0.4
...4 הוצ. 64 198.6	+0.2
...4 הוצ. 65 178	+1
...4 הוצ. 64 195	+0.5
...4 הוצ. 66 160.2	−0.6
...וזה קלימה — 1966	
...4 הוצ. 66 147	
...4 הוצ. 67 146.9	
...וזה בטחון — 1967	
...ידה א'־ב' 168.2	+0.2
...ידה ט' 166	
...ידה י"א 167.4	+0.5
...וזה בטחון — 1968	
...ידה א' 146.1	+0.3
...ידה כ"א 143.7	+0.1
...דה כ"ב 142.5	+0.3
...ידה כ"א 134.8	+0.1
...ידה כ"ב 135.1	+0.3
...וזה בטחון — 1969	
...ידה א' 140.7	+0.3
...מניות שבלמו	
...בי הדשמל 62.5	−1
...א. די. בי. 201	−2.5
...נק לאומי 310	+0.5
...דלפסון 113	−5.5
...אמריקאי־יש' 326	−6
...חברת הישוב 227	−12
...אתא 172	−2
...כימיקלים 59	−1
...לק 185	−2.5
...צוא־השק' 86.5	−2.5
...אוצר־השק' 191	−2.5
...כור 162	−2.5
...ספנות 175	−5

שוק הפירות והירקות

עגבניות 75—2.25; מלפפונים ...לים 40—80; גזר 30—70; ...ק 30—60; כרוב 60—80; כרו... ...ת 1.00—1.10; קישואים בהיר ... 50—1.00; שעועית בולגרית ... 80—...; שעועית ירוקה 1.30—...; שעועית צהובה 40—80; ...ת 40—80; צנונית 40—70; ...ד 70—1.00; חצילים 2.80—...; פלפל בהיר 2.00—3.00; ...פל כהה 1.10—1.50; בצל ירוק ...70—1.; בצל יבש 30—45; ...ם ירוק 40—60; שום יבש ...2.50—3.; תפוחי אדמה 52; ...עצה 80—1.10; קנרס 30—50; ...דס 70—80; פול 50—60; קול... 50—60; גרגר אלכסנדר 2.10; ...80; דליפס הגב 75—3.60; ...ליפס קטרקינג 1.40—3.60; ...ליפס רגיל 80—2.00; אגסים ספ... ...נה 1.20—2.60; אבוקדו פואר... 1.50—1.80; בננות 70—1.50; ...ת שדה 1.00—2.50; עסק 3.50; ...80; אפרסקים 2.00—4.60; מי... ...נים 1.50—3.50; אבטיחים 1.40; ...1.00; דובדבנים 5.00; אשכול... ...ת 59; לימונים 79; ואלנסיה ...; משמש 1.70—1.80.

בבית המשפט המחוזי תל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1723/72
בענין: עזבון המנוח יהודה בור... (ת. ז. 6765081) לאהרונה מא... יהודה שיכון עובדים 149/2 ...נפטר באשקלון ביום ב' שבט ...שליב (18.1.72).
המבקש: סלומון בורמר (ת.ז. 676502...), מאבן יהודה שיכון עוב... ים, ע"י חיים פורת עו"ד, ש... למסירת כתבי בי־דין: רחוב ...הבונה 24 ת"א 64957.
הודעה על הגשת בקשה צו ירושה
...להודיע יהודע כי המבקש פנה ...בית המשפט המחוזי בתל־אביב— ...י בבקשה למתן צו ירושה המנ... ...ל ירושת המנוח יהודה בור... ...ד ד"ל והנני מזמין בזה כל אדם ...המעוניין בדבר הרוצה להתנגד ...הכרזה להגיש תוך 15 ימים מיום ...פרסום הזמנה זו. התנגדות להכ... ...זה המבוקשת, שאם לא כן יתן ...בית המשפט צו כטוב בעיניו.
...תל־אביב, היום באפריל 1972.
דוד זלץ, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

דרושים * דרושים * דרושים * דרושים * דרושים * דרושים *

עירית תל־אביב־יפו

מודיעה
על משרות פנויות:

1. מכרז פומבי מס' מה/1338 — למשרת מנהל אגף החשבות במנהל הכספים (פרסום חוזר)
הדרגה: A+ של דירוג האקדמאים
המועד האחרון להגשת הצעה בהרך בזה ליום: י' סיון תשל"ב 23.5.72

2. מכרז פומבי מס' מה/1417 — למשרת מנהל המרכז הפידגוגי לדוגמא למדעי הטבע בתל־אביב — אגף החינוך
הדרגה: עובדי הוראה היניך בהתאם למסמכי המופעה, בתוספת גמול הדרכה. התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: י"ז סיון תשל"ב 30.5.72

3. מכרז פומבי מס' מה/1418 — למשרת מנהל הספריה בבית־ספר תיכון עירוני ד' (עיוני) — אגף החינוך
הדרגה: ד' — ח' של דירוג האקדמאים
התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: י' סיון תשל"ב 23.5.72

4. מכרז פומבי מס' מה/1413 — למשרת עוזר לענייני רישום ועסקי מקרקעין באגף לנכסים ומשק
הדרגה: ד' — ג' של דירוג האקדמאים. התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: י' סיון תשל"ב 23.5.72

פרטים נוספים על המכרזים הנ"ל פורסמו על לוחות המודעות במחלקת המנגנון של העיריה — בנין העיריה בכבר מלכי ישראל ובלשכות המודיעין העירוניות.

את ההצעות, בצירוף תיאור תולדות החיים ותעודות המעידות על הכשרת המועמד, יש להגיש במעטפה סגורה למחלקת המנגנון, על גבי „שאלון של מועמד למשרה פנויה", ולציין על המעטפה את מספר המכרז.

שאלונים אפשר לקבל במחלקת המנגנון באופן אישי או על ידי הדואר ובלשכות המודיעין העירוניות.

בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

יהושע רבינוביץ ראש העיריה

למפעל מודרני באזור חדרה

דרושים:

א. לעבודה מגוונת בהתקנה ואחזקה של מערכות מודרניות

1. חרט
2. מסגר מבני
3. מסגר רתך

כישורים: בוגרי בי"ס מקצועי בעלי נסיון של 3 שנים לפחות.

ב. 1. צנר — לעבודות הקמה ואחזקה של מתקני צנרת תעשייתית כישורים: בוגר בי"ס מקצועי בעל נסיון של 3 שנים.
2. שרברב — להתקנה ואחזקה של מערכות מים וצנרת תעשייתית בוגר קורס שרברבות, בעל נסיון של 3 שנים.

מועמדים בעלי כושר גופני טוב יפנו לת.ד. 339 חדרה ויציינו את המשרה המבוקשת.

סודיות מובטחת

משרד החינוך והתרבות
מכרז ב'

למשרות ניהול
בבתי ספר על־יסודיים שש שנתיים

1. אנו מביאים לידיעת ציבור עובדי ההוראה רשימה של משרות ניהול בבתי־ספר על־יסודיים שש־שנתיים, הפנויות לקראת שנת הלימודים תשל"ב. הודעה זו ניתנה על דעת רשויות החינוך המקומיות הנוגעות בדבר.
2. התכונות הנדרשות מן המועמדים:
א. השכלה אקדמאית בתואר ב.א. או ב.ס., רצויה השכלה של מ.א. או מ.ס. בבית ספר דתי — רצויה, נוסף לאלה, השכלה תורנית.
ב. רשיון הוראה קבוע לבית־הספר העל־יסודי.
ג. 5 שנות נסיון בהוראה על יסודית בארץ, בהן הצליח המועמד בהוראה ובחינוך, או — 5 שנות ניסיון בהוראה על־יסודית בבית ספר תיכון יהודי בחוץ לארץ ולפחות שנת נסיון אחת בהוראה בארץ. או —
5 שנות נסיון בהוראה על־יסודית בבית־ספר תיכון בחוץ לארץ ולפחות שנת נסיון אחת בהוראה בארץ — בתנאי שהמועמד רכש השכלה יהודית בסיסית. (בבית־ספר דתי: השכלה תורנית).
רצוי נסיון בהוראה בכיתות ז'—ח'.
ד. נסיון במינהל חינוכי או במינהל כללי כגון: סגנות, עבודה במחלקת חינוך עירונית, ניהול פנימיה וכו'. או:
נסיון בהדרכה, (כגון: ריכוז מקצוע, הדרכה בבית מדרש למורים, ניהול קורסים להשתלמות).
ה. ידיעה של עקרונות המינהל החינוכי, ידיעה של חוקי החינוך ותקנות החינוך.
ו. כושר הבעה בכתב ובעל־פה.
ז. כושר לקיים מגע עם מוסדות ממשלתיים, עם רשויות ציבוריות, עם תלמידים ועם הורים.
ח. כושר לנהל צוות ולקיים יחסי עבודה תקינים.
3. רשאים להגיש את מועמדותם גם מורים שאינם ממלאים אחר כל הדרישות בתחום ההשכלה והנסיון, בתנאי שיוכיחו את יכולתם להשלים את החסר בהשכלה במועד סביר.
4. תנאי ההעסקה של המועמד שייבחר יהיו לפי ההסכמים וההסדרים שייקבעו בנדון.
5. המעונינים להציג את מועמדותם ימלאו טופס בקשה למשרת ניהול בבית־ספר על־יסודי שש־שנתי, בשני עותקים שאפשר לקבל בכל לשכה מחוזית של משרד החינוך והתרבות. העתק אחד יישלח אל מפקח המחוז שבו נמצאת המשרה הפנויה והעתק האחר יישלח אל המפקח על בית הספר שבו מועסק המועמד.
מועמדים שהגישו בקשות למכרזים קודמים ומעונינים במכרז זה צריכים למלא טפסים הנ"ל מחדש.
6. א. מינוי מנהל בבית־ספר דתי טעון אישור של המועצה לחינוך ממלכתי־דתי לגבי התאמתו למשרה הנידונה מבחינה דתית.
ב. המועמדים יוזמנו, לפי הצורך, לשיחה עם ועדת בוחנים.
ג. מועמדים שיזכו במכרז יחויבו להשתתף בהשתלמויות שייקבעו ע"י משרד החינוך והתרבות.
ד. היום האחרון לקבלת בקשות בלשכות המחוזיות הוא יום חמישי ה' בסיון תשל"ב (18 במאי 1972).
בקשות שישאו חותמת דואר מתאריך שלאחר מועד זה לא יתקבלו.

רשימת בתי־הספר

1. ביה"ס העל יסודי השש שנתי בבית שאן (חדש)
2. ביה"ס העל יסודי הדתי השש שנתי בבית שאן (חדש)
3. ביה"ס העל יסודי השש שנתי ביקנעם עלית (חדש)
4. ביה"ס העל יסודי הדתי השש־שנתי ביקנעם עלית (חדש).

לרשת „עמל"

דרושים מורים

במקצועות הבאים:

* ספרות לשון ואנגלית
לכיתות י"א — י"ב הניגשות לבחינות בגרות
* מתמטיקה ופיסיקה
* מהנדסי חשמל

המועמדים יפנו בכתב להנהלת רשת „עמל", ת. ד. 303 ת"א, ויציינו על המעטפה — „דרושים מורים".

לקבלת פרטים נוספים נא להתקשר טלפונית בימי ו' — טל. 261111 (קו פנימי 357) — אל מרכז הפיקוח.

לבית החינוך המשותף שער הנגב

דרושים

לשנת הלימודים תשל"ג

מדריכים (מורים) מקצועיים

למקצועות הבאים:
מכונאות רכב
ריתוך
מסגרות מכנית

התכונות הדרושות: בעלי מקצוע מעולים, בעלי כושר להדריך תלמידים עד כתה י"ב, רצוי תעודת הנדסאי ומדריך מוסמך.

על המעונינים להתקשר לבית חנוך משותף שער הנגב בכתב או בטלפון — 051—94080 לקביעת ראיון.

הנהלת בית החנוך

מדינת ישראל
משרד מבקר המדינה
מכרז פומבי — שנתי מרוכז
על משרות פנויות מס' 2/72

להלן נוסח המכרז כפי שפורסם בעתונות ביום ששי, י"ד באייר תשל"ב (28.4.72):

למשרד מבקר המדינה
דרושים לתפקידי ביקורת:

עובדים בעלי השכלה גבוהה מושלמת באחד התחומים: כלכלה, ראיית חשבון; מדע המדינה; משפטים עם ידיעה בכלכלה או בחשבונאות; בעלי דיפלומה או תואר שני במינהל עסקים, שהם בוגרי אוניברסיטה במדעי החברה וכן עובדים בעלי רשיון רואה חשבון, ל־67 משרות פנויות ביחידות המשרד בתל-אביב, בירושלים ובחיפה.

למילוי התפקידים נדרשת ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפה נוספת רצויה.

המשרות הן בדרגות ה' (הא) — ב' (בית) של הדירוג המקצועי לעובדי ביקורת המדינה הזהה לדירוג האקדמאים למדעי החברה והרוח ודרגתם של מי שיתקבלו לעבודה, תקבע בהתחשב — בין היתר — בנסיונם וברמת השכלתם. למי שיתקבלו למשרד ויצליחו בעבודה יש סיכויים טובים להתקדמות ולהעברה למשרות אחראיות יותר במשך הזמן.

חלוקת המשרות לפי מקומות העבודה:

* בירושלים: 22 משרות בדרגות ה' עד ב'
* בתל-אביב: 37 משרות בדרגות ה' עד ב'
* בחיפה: 8 משרות בדרגות ה' עד ב'

רשאים להציג מועמדותם גם מי שיסיימו תוך שנת 1972 את לימודיהם האקדמאים בכלכלה או במינהל עסקים או בראיית חשבון ויהיו זכאים לקבל את התואר האקדמאי תוך אותה שנה. למועמדים אלה, אם יתקבלו לעבודה ועדיין לא יהיו בעלי תואר כנזכר, תיקבע דרגה בדירוג האחיד ועם קבלת התואר יועברו לדירוג המקצועי.

מועמדים העונים על תנאי המכרז והחייבים בהתמחות בראיית חשבון, יוכלו — אם יתקבלו לעבודה — להתמחות במסגרת המשרד, עפ"י תקנות רואי חשבון, תשט"ו — 1955. מתמחה יצטרך להתחייב לשרת בשירות לאחר התמחותו, תקופה נוספת, שאורכה כאורך תקופת ההתמחות; ההתמחות הנזכרה תחל לא לפני תום 2 חודשי עבודה במשרד.

אדם הענה על דרישות המכרז והמעוניין להתקבל למשרה מהמשרות המוכרזות, ימלא בדיוק את הטופס „בקשה למשרה פנויה". אותו ניתן לקבל בלשכות המחוזיות של משרד מבקר המדינה בירושלים, בתל־אביב ובחיפה ובכל משרדי הדואר בארץ; את הבקשות יש לשלוח למשרד מבקר המדינה, ארגון ומינהל כח־האדם, ת. ד. 1081, ירושלים, מיקוד 91.000

לבקשה יצורפו העתקים מאושרים של תעודות המוכיחות, שמגיש הבקשה הוא בעל השכלה הנדרשת במכרז; קורות חיים בכתב ידו של מגיש הבקשה וכן תמונתו, שצולמה בשנה האחרונה.

התאריך האחרון להגשת הבקשות: יום רביעי, ד' בסיון תשל"ב (17.5.1972).

• פרטים נוספים ניתן לקבל ביחידה לארגון ומינהל כח־האדם של משרד מבקר המדינה רח' רש"י 66, ירושלים.

למוסד למחקר ופיתוח

דרושה שרטטת

בעלת נסיון בשרטוט אלקטרוני
של לפחות שנה.
רצוי ניסיון בתכנון מעגלים מודפסים.

הדרגה לפי הכישורים.

*

המועמדים יפנו בצירוף תולדות חיים
ל־ת.ד. 7057 תל־אביב עבור ש. ג.

משרד החינוך והתרבות
מכרז ב'

למשרות ממונים על חטיבות ביניים
בבתי ספר על־יסודיים שש שנתיים

1. אנו מביאים לידיעת צבור עובדי ההוראה לרשימה של משרות ממונים על חטיבות הביניים בבתי ספר על יסודיים שש שנתיים, הפנויות לקראת שנת הלימודים תשל"ג. הודעה זו ניתנת על דעת רשויות החינוך המקומיות הנוגעות בדבר.
2. התכונות הנדרשות מן המועמדים:
א. השכלה אקדמאית בתואר ב.א. או ב.ס., רצוי מ.א. או מ.ס.
ב. רשיון הוראה קבוע לבית הספר העל־יסודי, או השכלה פדגוגית מושלמת בבית מדרש למורים דו־שנתי.
ג. נסיון בהוראה בבית ספר על־יסודי ובכתות ז'—ח' של בית־הספר היסודי של 5 שנים לפחות, שבהן הצליח המועמד כמורה וכמחנך.
ד. כושר הדרכה בעבודה פדגוגית.
ה. נסיון בפעולות עם תלמידים מטעוני טפוח.
ו. ידיעה של עקרונות המינהל החינוכי, ידיעה של חוקי החינוך ותקנות החינוך.
ז. כושר הבעה בכתב ובעל־פה.
ח. כושר לקיים מגע עם מוסדות ממשלתיים, עם רשויות צבוריות, עם תלמידים ועם הורים.
ט. כושר לנהל צוות ולקיים יחסי עבודה תקינים.
3. רשאים להציג את מועמדותם גם מורים שאינם ממלאים אחר כל הדרישות בתחום ההשכלה והנסיון, בתנאי שיוכיחו את יכולתם להשלים את החסר בהשכלה במועד סביר.
4. תנאי ההעסקה של המועמד שייבחר יהיו לפי ההסכמים וההסדרים שיקבעו בנדון.
5. המעונינים להציג את מועמדותם ימלאו טופס בקשה למשרת ממונה על חטיבת ביניים בשני העתקים, שאפשר לקבל בכל לשכה מחוזית של משרד החינוך והתרבות. העתק אחד יישלח אל מפקח המחוז שבו נמצאת המשרה הפנויה והעתק השני — אל המפקח על בית הספר שבו מועסק המועמד.
מועמדים שהגישו בקשות למכרזים קודמים ומעונינים במכרז זה צריכים למלא טפסים כנ"ל מחדש.
6. א. מינוי ממונה על חטיבת־ביניים ממלכתית־דתית טעון אשור המועצה לחינוך ממלכתי־דתי לגבי התאמתו למשרה הנדונה מבחינה דתית.
ב. המועמדים יוזמנו, לפי הצורך, לשיחה עם ועדת בוחנים.
ג. מועמדים שיזכו במכרז יחויבו להשתתף בהשתלמויות שייקבעו ע"י משרד החינוך והתרבות.
ד. היום האחרון לקבלת בקשות בלשכות המחוזיות הוא יום חמישי ה' בסיון תשל"ב (18 במאי 1972). בקשות שישאו חותמת דואר מתאריך שלאחר מועד זה לא יתקבלו.

רשימת בתי־הספר

1. חטיבת הביניים הממלכתית בביה"ס המקיף ע"ש דנמרק בירושלים.
2. חטיבת הביניים הממלכתית בביה"ס העל יסודי ע"ש בן צבי בקרית אונו.
3. חטיבת הביניים הממלכתית בביה"ס המקיף בנות בגשר.
4. חטיבת הביניים הממלכתית בכרמיאל (בי"ס חדש).
5. חטיבת הביניים הממלכתית ביקנעם עלית (בי"ס חדש)
6. חטיבת הביניים הממלכתית דתית ביקנעם עלית (בי"ס חדש)
7. חטיבת הביניים הממלכתית בבית שאן (בי"ס חדש)
8. חטיבת הביניים הממלכתית דתית בבית שאן (בי"ס חדש)
9. חטיבת הביניים הממלכתית בביה"ס המקיף ע"ש דרסקי בעכו.
10. חטיבת הביניים הממלכתית בעכו — שכון עבידר (בי"ס חדש).
11. חטיבת הביניים הממלכתית־דתית בית יצחק בעפולה (לשנה עם אפשרות הארכה).

למפעל מתכת באזור נהריה

דרושים:

* מנהלי עבודה
בענף המתכת /
עיבוד שבבי

• מועמדים בוגרי בית־ספר מקצועיים מתבקשים לפנות למדור כח־אדם ת.ד. 437 חיפה.

לצוות בנוי במשרד הנדסי
דרושים:

1. מהנדס בנין
לעבודות תכנון, תאום, תכנון ופקוח עליון.

2. הנדסאי/טכנאי בנין
לעבודות תאום, תכנון ובקרה של מבנים ופתוח שטח.

למועמד המתאים — תנאים טובים.

• הצעות בצרוף קורות חיים נא להפנות לת.ד. 7057 תל־אביב.
עבור ד.א.

משרד החינוך והתרבות

משרות ניהול פנויות

מובא לידיעת המעונינים כי פורסמו מכרזים על משרות ניהול פנויות כדלהלן:

1. בבתי ספר יסודיים
2. בבתי ספר על־יסודיים שש־שנתיים
3. משרות ממונים על חטיבות בינים בבתי־ספר על־יסודיים שש־שנתיים.

הנוסח המלא מפורט בחוזר המנהל הכללי לב/8

אפשר לעיין בחוזר זה בלשכות המחוזיות של משרד החינוך והתרבות ובמחלקה לכח אדם בהוראה, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים.

המועד האחרון לקבלת הצעות מועמדות הוא יום חמישי, ה' בסיון תשל"ב (18 במאי 1972).

עירית חולון

משרה פנויה

מרכזת גני הילדים

הכישורים: בעלת הסמכה פדגוגית מתאימה, רצוי גננת מוסמכת; נסיון של 5 שנים לפחות בעבודה חינוכית; כושר ארגוני וניהולי, כושר הבעה בכתב ובעל־פה.
רק מועמדות העונות על הדרישות הנ"ל יפנו בכתב למזכיר העיר עד 18.5.1972. יצרפו קורות חיים (בכתב־יד), תעודות והמלצות.

סודיות מובטחת

לפנימיה לחינוך תיכון ע"ש בריאר — ירושלים

דרושים לשנה"ל תשל"ג

• מרכז פנימיה
• אם-בית מרכזית
(דיור במקום מובטח)

מועמדים בעלי נסיון חינוכי בפנימיה או בחינוך משלים, יפנו בכתב בצירוף הפרטים ההשכלה והעדות ואישורי עבודה ויציינו על המעטפה שם התפקיד, לפי הכתובת: ת.ד. 3591 ירושלים.

למפעל מודרני באזור חדרה

דרוש
מהנדס מכונות
לניהול מיתקן תעשייתי

נסיון: שנתיים לפחות בתעשיה. רצוי נסיון בשטח הובלה פניומטית או אריזה.
כישורים: בעל כושר ניהול צוות עובדים וכושר מגע טוב.
קיימת אפשרות להסעה מחיפה או מת"א.
• מועמדים מתאימים יפנו תוך פירוט השכלה ונסיון בצירוף העתקי תעודות האישורים לת. ד. 339 חדרה.

סודיות מובטחת.

עירית קרית־אתא

מכרז מס' 31/72
בדבר השכרת בריכת השחיה

מועד הגשת ההצעות בדבר השכרת בריכת השחיה בקרית־אתא הוארך עד יום רביעי, י"א סיון תשל"ב, 24.5.72.
9.5.72

צ. חרך — ראש העיר

יש לי ענין בדבר

هكذا من الاصل

CASTOR

BIO 648

אלקטרה

מנצחת כל לכלוך

עובדי „הארגז" שובתים בשל הזמנת המשטרה להרחיק פועל

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" בתל־אביב

עובדי מפעל רכב של „הארגז" ברחוב גבורי ישראל בתל אביב הכריזו אתמול שביתה, לאחר שמנהל המפעל הזעיק משטרה כדי להרחיק פועל מן המפעל. אסיפה כללית של העובדים החליטה להמשיך בשביתה עד שיודח המנהל.

המקרה אירע בשעות הבוקר. בין אחד הפועלים לבין מנהל עבודה פרץ סכסוך בגלל סדרי־עבודה. מנהל המפעל חנן צ'פלונסקי, הזמין את המשטרה כדי להרחיק את הפועל מתוך המפעל. כשנודע לעובדים על בוא ניידת המשטרה ומשטרתה, הם פנו לועד ודרשו כינוס אסיפה כללית מיד. האסיפה התכנסה בשעה 10 ובה השתתפו פועלים, מהנדסים ופקידי המפעל. הם דחו את ההצעה לקיים שביתה ליום אחד לאות מחאה ובמקומה הועלתה הצעה מרחיקת לכת, להמשיך בהשבתת המפעל עד שיודח המנהל. האסיפה קיבלה את ההצעה.

בשעות אחה"צ נפגשו נציגי ועד העובדים עם מזכיר פועלי אגודת המתכת, י. גלעדי. המזכיר הבהיר לועד, כי כל שביתה ממושכת צריכה לקבל אישור של האגודה ומזכירות מועצת פועלי תל־אביב וכי לא ייתכן שהפועלים יעשו דין לעצמם אף על פי שהמקרה חמור.

בשיחה עם סופרת „דבר" סיפרו חברי הועד, כי הסכסוך שבעקבותיו הוזמנה המשטרה הוא בגדר סכסוך רגיל, שרבים כמוהו קורים כל יום במפעלים. אך „בהתנהגותו של מנהל המפעל אשר מצא לנכון להכניס שיטה חדשה בפתרון סכסוכי עבודה" — אמר יושב ראש ועד העובדים ב. אלבז, בהדגישו, כי „אנו לא נשלים בשום פנים ואופן עם שיטה זו. קיים נוהל בתעשיה ההסתדרותית ואנו תובעים מההסתדרות לגנות את המעשה של מנהל המפעל בכל החריפות הדרושה".

לסופרת „דבר" נודע, כי מזכיר מועצת פועלי תל אביב יפו א. אלפרט, עומד היום לטפל במצב שנוצר במפעל. אי אפשר היה לקבל תגובת המנהל הכללי של „הארגז" יורם פוקס, משום שהוא נעדר מתל אביב.

שיכון עובדים תקים בנין משרדים בת"א

מאת דוד ליפקין, סופר „דבר"

חברת „שיכון עובדים" רכשה את המגרש ששטחו 2 דונם בפינת הרחובות דובנוב — שאול המלך בתל־אביב והיא מתכוונת להקים בו בניין־משרדים של 12 קומות מעל הקרקע ו־4 קומות מתחת לקרקע.

מנכ"ל „שיכון עובדים" אברהם עופר, מסר, שהמגרש נרכש מבנק המזרחי המאוחד ב־1.5 מיליון לירות. לבניין משרדים זה יועברו משרדי „שיכון עובדים". בקרוב יוגשו תכניות הבנין לאישור ועדת בניין ערים.

היקף ההלוואות לתעשיה יוקטן ב־10—15 אחוזים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

היקף הלוואות־הפיתוח למפעלי תעשיה יוקטן ב־10 עד 15 אחוז, בעקבות ההחלטה לבטל הלוואות מוגדלות שהובטחו לבעלי מפעלים שיחישו ביצוע השקעותיהם. המדובר בצמצום ההלוואות בכ־20 מיליון לירות. החלטה זו לא תשפיע על פיתוח המפעלים — סבור סגן מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה לענייני מימון, עמוס מר־חיים, במאמר העומד להתפרסם בבטאון המשרד.

בניתוחו של מר־חיים מתברר, שהתעשיה לא תיפגע ביותר מהחלטות ועדת השרים לענייני כלכלה לקצץ בהלוואות פיתוח ולהעלות את הריבית על אשראי להון חוזר ולזמן ארוך. עם זאת, מקיצוץ התוספת המיוחדת של הלוואות פיתוח עשויים להיפגע מפעלים לא מועדפים במרכזי הארץ. אשר תוספת האשראי המיוחדת המריצה אותם להשקיע בשנתיים האחרונות סכומים ניכרים בהחלפת ציוד, במיכון, בייעול ובציוד המו־ל־ף כמתוכנן. מפעלים אלה קיבלו הלוואה ממשלתית מקסימאלית בשיעור של 33 אחוז מן ההשקעה בלבד.

ביחס להחלטת הממשלה להעלות ב־2 אחוזים את הריבית על אשראי להון חוזר ולטווח ארוך, מציין מר־חיים שהיקפו של אשראי זה מגיע לחצי מיליארד לירות לשנה, בתוך זה מקבלת התעשיה כ־180 מיליון ל"י. העלאת הריבית מ־9 ל־11 אחוזים, פירושה הוצאה נוספת של התעשיה לצרכי מימון של כ־3.5 מיליון לירות שאינה משמעותית לגביה.

התמורה אחרת מתייחסת לקיצור משך הלוואות הפיתוח. הממשלה החליטה כי תקופת ההלוואות תקוצר בשנה אחת. פירוש הדבר — החזר מוקדם יותר של ההלוואות. כן החליטה הממשלה כי מפעלים יהיו חייבים להגדיל את חלק ההון העצמי בהשקעתם אם ירצו ליהנות מסיוע ממשלתי. דגש מיוחד הושם על הון מניות נפרע, כי הדבר מבטיח הון עצמי למפעל לזמן ארוך ואינו ניתן להוצאה בנקל, שלא כהלוואת בעלים.

שכר מינימום במפעלים אזוריים — רטרואקטיבית מ־1 בינואר השנה

בכל המפעלים האזוריים של התנועה הקיבוצית הונהג שכר מינימום בשיעור של 425 ל"י לחודש או 17 ל"י ליום רטרואקטיבית מ־1 בינואר 1972. הודעה על כך מסרו מרכזי המפעלים האזוריים שליד המרכז החקלאי מיכאל ארזי ודב גולן בפגישתם אתמול עם המזכיר הכללי של ההסתדרות יצחק בן־אהרון.

יצוין שההסדר לגבי שכר מינימום במפעלים האזוריים מוגשם הלכה למעשה כשנה לפני גמר הביצוע במפעלים הקשורים בהתאחדות התעשיינים. שכן בהתאם להסכם עם לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, חייב ההסדר לגבי שכר מינימום להתבצע בכל המשק לכל המאוחר עד ראשית השנה הבאה (1.1.73).

בן־אהרון הביע קורת רוח על הגשמת שכר המינימום במפעלים האזוריים וציין שזו הוכחה נוספת לתפקיד החלוצי שממלאת ההסתדרות במשק.

ד"ר לם — בורר בין האוצר לעובדי מס הכנסה

בית־הדין האזורי לעבודה בתל־אביב מינה את ד"ר יוסף לם לבורר בסכסוך בין עובדי מס הכנסה לבין הנהלת האוצר. לאחר שביטל את צו המניעה נגד חברי הוועד הארצי, האוסר עליהם לשבות.

מרכז תרבות, נוער וספורט ייבנה על שטח של 11 דונם בקרית מוצקין. יושקעו בו 12 מיליון ל"י.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח
בשיתוף עם
הסתדרות המהנדסים * מכון וינגייט *
המדור להכשרה והשתלמות מקצועית בועד הפועל

מחר, יום רביעי, 10.5.72, יתקיים במכון וינגייט (ע"י נתניה)

מפגש ספורטיבי לאקדמאים

בתוכנית:
8.45 — 9.15 — פתיחה — ברכות של הנהלת המכון, הנהלת רשות הספורט וב"כ הארגונים (מזכיר החברה והרוח, בהנדסה, והמדור להכשרה והשתלמות מקצועית).
9.15 — 10.30 — הרצאה — ד"ר עודד בר־אור על הנושא: הדרכים לשיפור הכושר הגופני באוכלוסיה — אקדמאים.
10.30 — 11.00 — כיבוד קל.
11.00 — 12.00 — שעור התעמלות (באולם) — וקבלת הדרכה על סידרת תרגילים לאימון יום־יומי (לפי גילים) לפיתוח הכושר הגופני.
12.00 — 13.15 — הרצאה — ד"ר גלעד וייננגרטן — המותר והאסור בספורט למבוגרים בבחינה פיסיולוגית ופסיכולוגית.
13.15 — 14.00 — סיור בתקני המכון.
14.00 — 14.45 — ארוחת צהרים במזנון.
14.45 — 15.15 — סרטים ספורטיביים.
15.30 — 16.30 — תחרות כדורגל בין הסתדרות המהנדסים והסת' האקדמאים במדעי החברה והרוח.
בסיום התחרות יוכתר גביע לקבוצה המנצחת ע"י מר מרדכי גבי — המזכיר הארצי של הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח.
הנחיה: יוסף בן — יו"ר ועדת הארגון של הבה"ח.
הסעה ברוכות מחצר הועד הפועל בת"א למכון וינגייט בשעה 7.30 בבוקר.

ברגע האחרון נמנעה התנגשות בין מפגינים ומשטרת ירושלים

להפגנה ברשיון של סטודנטים בככר הדוידקה הצטרפו כמה מאות „פנתרים" שבאו למחות על „השימוש בכח של המשטרה"

מאת סופר „דבר" בירושלים

התנגשות אלימה בין כמה מאות מפגינים לבין משטרת ירושלים נמנעה אתמול ממש ברגע האחרון, הודות לכמה סטודנטים שהשתתפו בהפגנה ושיכנעו את המפגינים לשוב לכיכר הדוידקה ולהימנע מהתגודדות. כ־2000 מפגינים וסקרנים השתתפו אתמול בהפגנה.

ההפגנה התחילה בשעה 4.30 אחה"צ בכיכר הדוידקה במרכז ירושלים. בניגוד להחלטתה העקרונית, העניקה הפעם משטרת ישראל רשיון לסטודנטים להפגין, אלא שלמקום ההפגנה הגיעו גם כמה מאות „פנתרים שחורים" שבאו למחות על התגברות השימוש באלימות על־ידי המשטרה, בגלל התקרית שהיתה שלשום, בה ירה שוטר בעובדיה הררי בעת מירדף. בכיכר הדוידקה התקהלו כ־3000 איש. התנועה ברחוב יפו שותקה מאותה השעה ושוטרי תנועה כיוונו את כלי הרכב לרחובות הצדדיים. המפגינים בכיכר הדוידקה נשאו כרזות (אחת בצרפתית) ודגלים שחורים. נראה, כי כוונת הסדרנים היתה לערוך עצרת בכיכר בלא לקיים כל „תהלוכה" ברחוב יפו. אך ב־5.30 החלו המפגינים לרדת במורד רחוב יפו כשהם קוראים „מדינת משטרה". במחצית הדרך נתקלו במחסום של משטרת ישראל, שאחריו עמדה ניידת בה ישב סנ"צ תורגמן וכן מכונית המתז. רחוק יותר עמדו בכוננות שוטרים מצויידים באלות ובקסדות וכן פרשים וניידות נוספות.

ההפגנה הופכת ל„בלתי חוקית"

ב־5.40 בערך היה חשש, כי המוני המפגינים ינסו לפרוץ את המחסום של המשטרה וכי ההפגנה תיהפך לאלימה. סנ"צ תורגמן הודיע מספר פעמים ברמקול, כי ההתקהלות „מרגע זה" אינה חוקית וביקש מקהל הסקרנים להתפזר. כאשר נראה שאי־אפשר יהיה להימנע מהתנגשות, ביקש אחד הסטודנטים המפגינים לדבר ברמקול מניידת המשטרה. הוא קרא למפגינים לשוב לכיכר הדוידקה, לקיים שם את העצרת ולהימנע בכל מחיר מהתנגשות עם המשטרה. רק אחרי כשעה נסוגו הניידת ומכונית המתז והמחסום הוסר.

רבינוביץ: הקמת רכבת תחתית בתל־אביב — תובא לדיון בממשלה

ההשקעה הראשונית — 600 מיליון ל"י

בעיית הקמת הרכבת התחתית בתל־אביב תובא בשבועות הקרובים לדיון ראשון בממשלה, בעקבות הקמת גוף משותף של משרד התחבורה ועיריית תל־אביב לנושא זה — מסר אתמול ראש עיריית תל־אביב יהושע רבינוביץ, בסעודה שנערכה מטעם סניף ת"א של האיגוד הארצי למסחר בישראל.

„תל־אביב נחנקת והולכת. אנו נמצאים כבר בתוך קטסטרופה בתחום התחבורה. התנועה הגיעה את העורקים הראשיים של העיר, ואם לא תתקבל החלטה על הקמת רכבת תחתית עתה, ייתכן שנאחר את המועד", הזהיר ראש העיר. הוא ציין, כי אם תתקבל עתה החלטה, אפשר יהיה לגשת לתכנון, שיימשך שנתיים. הביצוע עצמו יארך 4—5 שנים. ההשקעה הראשונית תהיה בסך 600 מיליון ל"י.

עד להקמת הרכבת התחתית מבקשת העיריה למצוא פתרונות זמניים להסדר התנועה. יש תכנית לסגור את העיר בפני רכב כבד, כדי לפתוח שווקים מסחריים לתנועה שוטפת. למטרה זו תובעת העיריה מן הממשלה שטח ליד הפארק הלאומי ברמת־גן, שם תוקם „חניה" כדי להקים בו חניונים לרכב כבד וכן ל„דן" ו„אגד". כן תהיה הקלה נוספת כאשר ייפתחו נתיבי איילון, שיספגו כ־20 אחוז מכלל התנועה בעיר. פרוייקט זה, שבו משקיעים רבע מיליארד ל"י, יכלול 34 גשרים לתנועה.

איחור בפתיחת התחנה המרכזית

בפתיחת התחנה המרכזית החדשה יחול איחור של כ־9 חדשים לעומת המועד שנקבע. משרד התחבורה התנגד לתכנית העיריה להעביר את כל תחנות המוניות הבין־עירוניות לשטח התחנה המרכזית הקיימת, משום שלפי תכניתו יסללו כבישים עורקיים שיקשרו את שדרות הר־ציון עם דרך פ"ת בשטח זה. משרד התחבורה מציע לפתוח תחנה למוניות בשטח תחנת הרכבת הישנה. עם זאת צרה העיריה לבעיות הפרנסה של 400 בעלי עסקים בתחום התחנה המרכזית הקיימת, ונראה שחלק מתחנות המוניות ימוקם בשטח זה.

בדברו על בעיות המסחר בעיר, אמר רבינוביץ, כי העיריה אינה נוטה להסכים לסגירת העסקים בקיץ פעם בשבוע בשעות אחה"צ. לעומת זאת קיימת הצעה לסגור את העסקים במחצית העיר ביום אחד, וביום אחר בחלק השני של העיר.

יעקב ישראלי, המזכיר הכללי של סניף האיגוד למסחר בת"א מסר, כי נציגי האיגודים עומדים להיפגש עם שר המסחר והתעשיה בר־לב, כדי לתבוע תיקונים בהצעת החוק למסחר הוגן, שכן ההצעה הנוכחית מגינה על הצרכן ולא על הסוחר. כן החלה פעולה נגד העלאת שיעורי המקדמה שהוטלו על הסוחרים על־ידי מס הכנסה.

פתח את המסיבה שלמה פרפל, יו"ר הסניף.

עובדי סקטור סואר בנמל חיפה קיימו שביתת אזהרה

גם בקרב המנהלים מורגשת תסיסה

מאת סופרת „דבר" בחיפה

400 עובדי סקטור סואר בנמל חיפה, קיימו אתמול שביתת־אזהרה של שעתיים כמחאה על שהנהלת הנמל לא נענתה לכמה מתביעותיהם.

השביתה נערכה בין השעות 10—12 לפנה"צ וגרמה להפסקת עבודות הפריקה והטעינה של כל עובדי הנמל. נציגי ועד סואר לא הודיעו להנהלת הנמל על כוונתם לשבות והשביתה לא אושרה על־ידי מפ"ת.

ג. כהן, מזכיר ועד סקטור סואר, אמר בשיחה עם סופרת „דבר", כי הנהלת הנמל מגלה באחרונה יחס של זלזול כלפי נציגי הוועד ונוקטת סחבת בפתרון הבעיות שהועלו בפניה. התביעות העיקריות, לדבריו, הן: עניין ניידות פועלים מסקטור לסקטור (בעיקר של אתתים), הסכם כאוורגנה של פועלים לנמל הקישון, שיתוף בתשלום של נציג הוועד בסדרי העבודה בפרמיות והקמת תחנה קבועה לעזרה ראשונה בנמל הקישון.

מנהל הנמל י. רהב, הכחיש את טענת ועד סקטור סואר בדבר זלזול, כביכול, בוועד ובתביעותיו. לדבריו, פרץ הסכסוך בשל כוונת שהוועד נוקט בעניין ההסכמים. נראה לי, אמר רהב, כי הוועד אינו יכול להגיע לכלל הסכם בשל חילוקי דעות פנימיים. הוא הדגיש, כי הנהלת הנמל אינה מוכנה להפר הסכם שנחתם הן עם הוועד והן עם ההסתדרות. הנהלת הנמל לא תסכים גם להעסיק פועלי לשכה בשכר פועלים קבועים במקום המעבודה בשל התנגדות הוועד לניידות עובדים.

היום תיערך אסיפה של מועצת פועלי הנמל. מזכיר מפ"ת א. כרלק, עומד להיפגש היום עם מנהל הנמל כדי לדון עמו במצב שנוצר. בדעתו לזמן את הצדדים כדי ליישב את חילוקי הדעות.

תנו לילדכם לקרוא גם השבוע את

דבר לילדים

מומלץ ע"י משרד החינוך והתרבות

בגליון השבוע:

רע למסע - הגמל
מאת אורי דביר

פירנצה עירם של ציירים ופסלים
מאת: מרדכי אבישי

בשהייתי ילד: ספורו של אברהם שלונסקי הצעיר

גן השעשועים הסודי של מוזיאון רוקפלר

* חידות וחידודין
* אנחנו כותבים
* על כל שאלה תשובה
* דמי ביס

הבא לילדיך את הטוב בידידים

דבר לילדים

מפקד האוכלוסין 1972

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מפקד האוכלוסין והדיור 1972

בימים אלה
תקבל באמצעות הדואר
שאלון מוקדם

המדגים את השאלות שתוצגנה לך במפקד האוכלוסין והדיור 1972
המפקד מתחיל ב־21 למאי
אנא עיין בשאלון ומלא אותו בהתאם להסבר המצורף

"כולנו מתפקדים"

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמי וסבתנו היקרה

דורה בר־עט

לבית סגל

ההלויה תצא היום, יום שלישי, כ"ה אייר תשל"ב (9.5.72) בשעה 1.30 אחה"צ, מבית ההלויות הצירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יועמד לרשות המלווים.

המשפחה

בבלאות שלושים לפטירת יקירתנו

סימה לוי ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי המצבה ביום חמישי, כ"ז באייר תשל"ב 11.5.72 בשעה 4 אחה"צ בבית הקברות חיפה.

אוטובוס ביודר יצא מבית המנוחה, רח' הנוטר (ד') 78 קרית־חיים בשעה 3.30 אחה"צ.

באותו יום בשעה 7.30 בערב תתקיים אזכרה בבית ידי לבנים בקרית־חיים.

תודתנו נתונה לכל אלה שהביעו לנו תנחומים בכתב ובעל־פה באבלנו הכבד.

המשפחה

ארגון יוצאי בורשדוב

מודיע בצער רב על פטירתה ללא עת של יקירתנו יו"ר הארגון

דורה בר־עט

(מבית סגל בורשדוב)

ההלויה תתקיים ביום שלישי, כ"ה באייר תשל"ב — 9.5.1972 בשעה 1.30, מבית ההלויות הצירוני רח' דפנה 5, תל־אביב.

אנו מודיעים בצער על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

משה בן מאיר קלינמן ז"ל

הלויה היום, כ"ה אייר תשל"ב (9.5.72) ב־3.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר שלום.
אוטובוס יצא מבית המנוח רח' הרב קוק 106 קרית מוצקין, בשעה 2.30 אחה"צ

אשתו: שרה קלינמן
שרה ויעקב לוין

המדרשה העליונה של יהודי פולין
התאחדות עולי פולין בישראל
יהודי פולין בישראל בהתבטם להסתלקו בטבט
הכללה לבגבולי של הבנתנו תצ'ינו

אדולף שטנד ז"ל

יתקיים ביום רביעי, כ"ו אייר תשל"ב — 11.5.72.
היציאה בשעה 9.45 מבית ההלויות, רח' דפנה 5, ת"א.
תפילה יתקיים ע"י בית הכנסת התחדוה ברח' קפלן 17 בדרך לבית הקברות חולון ברח' מהבטלה.
אוטובוסים יועמדו לרשות הציבור.

חמש שנים לנפילת יקירנו

אליעזר רגב ז"ל

על שחרור ירושלים

נעלה לקברו בבית הקברות הצבאי בירושלים ביום חמישי כ"ז אייר תשל"ב 11.5.72, בשעה 11 לפנה"צ.

המשפחה
מושב לכיש

ביום רביעי כ"ו באייר תשל"ב 10.5.72 בשעה 4 אחה"צ

תיערך אזכרה וגילוי מצבה ליקירתנו.

מאשה פרסי ז"ל

בבית העלמין החדש בחיפה.

המשפחה

אנחנו מודים לכל מנחמינו במות

משה קניוק

אשתו — שרה קניוק — ברודמן
בתו — מירה שפריך
בנו — יורם קניוק

במלאת חמש שנים לנפילתו של חברנו

יאיר שחרי ז"ל

בבבואות שבם

נעלה לקברו בבית העלמין בבנימינה ביום שישי כ"ח אייר תשל"ב 12.5.72 בשעה 2.30 אחה"צ.

המשפחה
ובית מעין ברוך

במלאת שנה לפטירת יקירנו

משה קנדל ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי המצבה ביום חמישי כ"ז באייר תשל"ב (11.5.72) בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר הגלה.

המשפחה

אנו מביעים השתתפותנו בצערו של

מר יעקב פרנק

על מות אחותו

חנה ז"ל

הנוחם בין שאר אבלי ציון וירושלים

בנק למלאכה בע"מ
מועצת המנהלים
ההנהלה וסגל העובדים
הנהלת קופת הגמל ליד הבנק

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

עליזה אהרונוב ז"ל

נעלה אל קברה לטכס האזכרה וגילוי המצבה ביום חמישי כ"ז באייר תשל"ב 11.5.72 בשעה 5 אחר הצהרים בבית העלמין האזורי בחולון.
מוקירי זכרה מתאספים ליד השער הימין של בית העלמין.

המשפחה

ביצור בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות־ערך תשכ"ח — 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם היום

תשקיף

בדבר הנפקת סדרה של אגרות חוב 1977, צמודות למדד יוקר המחיה או בלתי צמודות — לפי ברירת המחזיק — המונפקות כרשומות על־שם, בסכום נקוב כולל של 20,000,000 ל"י (סדרה 50), עותק מהתשקיף הנ"ל והעתק מההיתר לפרסומו מוגשים היום לרשם החברות לשם רישום.

ניתן להשיג העתקים של התשקיף הנ"ל, והחל ביום 10 למאי 1972 גם להגיש הזמנות לניירות־ערך המוצעים בו, בסניף המרכזי של בנק הפועלים בע"מ, שדרות רוטשילד 50, תל־אביב.

כ"ה אייר, תשל"ב — 9 במאי 1972.

החטיפה והברירות

בשעה שנכתבות השורות האלה כבר שוהה מטוס „סבנה" לחנות בנמל התעופה לוד. ההוראה לשלם 70 נוסעיו וחמשת אנשי צוותו דוחה כל מחשבה אחרת. המשא־והמתן, המתנהל בין מגדל־הפיקוח של נמל־התעופה ובין שלושת אנשי „הספטמבר השחור", שהשתלטו על המטוס — ומאיימים לפוצצו אם לא תיענה דרישתם — והאמצעים האחרים שננקטו מסמנים את האלטרנטיבות הקיימות במקרים כאלה ואת הבעיות המתלוות לכל אחת מהן. בשלב זה אין להרחיב את הדיבור על השי־קולים השונים, אך הואיל והעניין הוא עקרוני — ובמציאות הקיימת הוא עלול להיות קונקרטי גם בעתיד — נשוב לשיקו־לים האלה לאחר סיומה של הפרשה שכולנו נתונים בה עתה.

אולם כבר בשלב זה ניתן לומר שוב, כי הגל החדש של האלימות באוויר הוא במידה רבה תוצאה של סלחנות ושל אדישות בין־לאומית, שהיינו עדים לה תקופה ארוכה ובפורומים שונים, מדיניים ומקצועיים, נוכח התופעה הזאת. במקרים רבים אין לפטור אף חברות־תעופה בין־לאומיות מן האחריות לחטי־פות הללו מאחר שלא נקטו את מלוא האמצעים הדרושים למניעתן.

אולם, כאמור, בשעה זו מתמקד הכל במאמץ לחלץ את נוסעי המטוס בכל דרך אפשרית. עם כל הסכנה הכרוכה בפעו־לות במקרים כאלה, יש לראות במו"מ את הדרך הראשונה להצלה. אם תעלה יפה, ותביא לחילוץ הנוסעים, לא יהיה בכך משום סימן חולשה. ישראל יודעת דרכים למנוע את התגברות התיאבון של המחבלים וליטול רצונם לשוב למעשים דומים. לאחר שיחרור הנוסעים והצוות, תבוא שעת הסקת המסקנות לגבי העתיד.

עם זאת יש לזכור, כי הדרך המהירה לפתרון איננה הדרך הטובה ביותר. דרושים עצבים חזקים כדי שלא להיתפס לבהלה ואנו אומרים זאת עם כל ההבנה לסבלם הנפשי של הנוסעים במטוס החטוף. אנו חרדים לגורלם ויש לנו הבטחון, שייעשה הכל להצלתם אך הדבר חייב להיעשות מתוך דאגה גם לגורל הנוסעים העתידים.

רבע המיליארד המוקפא

רבע מיליארד ל"י מתקציב המדינה שהוקפאו נראה לכאורה כסכום פעוט ביחס להוצאה הענקית שהממשלה מתכוננת להוציא השנה: ייתכן שיהיו ספקנים אשר יאמרו, כי זה קומץ שאינו משביע את הארי. אולם משקלם של רבע מיליארד גדול משנראה במבט ראשון. כדי למנוע מאדם הכורע תחת נטל המשא מלהתמוטט, אין צורך לפרוק מגבו את כל 120 הק"ג שעל גבו; די אם מפחיתים 30, למשל, כדי לעשות את המשא נסבל.

הוא הדין ברבע המיליארד. סכום זה שבשוליים עלול להיות שלושת הקשים שישברו את גב הגמל ולכן אין לזלזל בתרופה הזמנית שוועדת השרים לענייני כלכלה רשמה למשק.

הסכנה היא מסוג אחר. הואיל ונאמר, כי זוהי הקפאה זמנית — לשישה חודשים — עלולים שרים וגזבריהם להתחיל בביצוע תכניות ופרוייקטים תוך ידיעה שתוך פרק זמן קצר יחסית יורשו לבצע את ההוצאה שאושרה כבר מזמן במסגרת תקציב המדינה. אין לחשוש שלא יימצאו קבלנים וספקים אשר יסרבו להעניק למשרד ממשלתי זה או אחר אשראי. ואם השר הורין ישלם להם גם רבית, הרי שירותו של התרגיל ייצא בהפסד.

לכן לא די בהחלטה הנכונה של הקפאת חלק מהתקציב. יש להבטיח שגם הפעולות — דרושות וחשובות כשלעצמן — יוקפאו, ולא רק התקציב.

ביטול המספר הלבן

הצעתו של מנכ"ל משרד הקליטה הלל אשכנזי לבטל את המסגרת הלבנה של מספרי מכוניות הפטורות ממכס ראויה לעיון רציני ואוהד. הקבוצות הנהנות עתה מפטורים ממכס — עולים, נכים, תושבים זמניים ובעלי מוניות — נהנים ממנו בדין.

אין לחלוק גם על פטור הניתן לעולים על חפצים, מכשירים ומכוניות שהיו חלק בלתי נפרד ממשק־ביתם ומאורח־חייהם בארצות מוצאם. בדרך כלל, ההקלות הניתנות הן רק פיצוי חלקי לעולה על הירידה ברמת־חייו, וגם עולה מברית־המוע־צות מפסיד מבחינה כלכלית בשעת מאבקו לעליה וגם בעת עלייתו. אולם יחד עם ההצדקה לפטור, איננו יכולים להתעלם מתרומת המספר הלבן ליחס הלא־אוהד שמגלים כיום רבים בארץ כלפי הטבות לעולים. אמנם נעשו שגיאות, אך עקרונית אין הצדקה ליחס זה, גם כשהמדובר בפטור ממס על מכוניות. לפי הנתונים שפורסמו, הרי בשנה שעברה ניתן פטור ממכס לגבי עשרת אלפים מכוניות, ורק כשליש מהן מכוניות של עו־לים והיתר מכוניות נכים, תושבים חוזרים, מוניות וכד'. כלומר, הטענות נגד המספרים הלבנים לעולים הן ברובן הגדול מוגזמות ביותר. על כך אפשר להוסיף כי מפאת היחס השלילי לבעלי מכוניות עם מספר לבן סובלים גם נכים ונכי צה"ל שאיש אינו מטיל ספק בזכותם לקבל מכונית פטורה ממס.

מכל הבחינות חיובי, איפוא, ביטול המספר הלבן ואין הדבר מסובך ביותר. את עובדת הפטור ממס ניתן לסמן על רשיון המכונית, וכן אפשר להקצות קבוצות מספרים מסויימות פטורי־מס כדי לאפשר פיקוח ומניעת ניצול לרעה של הפטור על ידי מי שאינו זכאי לכך.

אין סכנה מיידית לחיים בכנרת

ניתן להצילה מן הזיהום ונערכים מחקרים למציאת הפתרונות

מאת דויד מושיוב

הוועדה הלאומית לביוספירה ולאיכות הסביבה הגישה במוסף אלה לפני... דו"ח למועצת המנכ"לים לענייני איכות הסביבה, ובו שורה של המלצות לטיפול במניעת זיהום מי הכנרת.

הוועדה ממליצה, בין השאר, להקטין את חמרי המזון המוזרמים לכנרת וזאת על־ידי טיפול כוללני במוקדי הזיהום וכן להכין תכנית מיתאר מפורטת לחופי האגם ואגן ההיקוות.

הכנרת חשובה ביותר לישראל כאגם מים מתוקים. על הצורך בשמירתה מזיהום עמד בזמנו מנכ"ל תה"ל א. וינר, אשר כתב:

„בארץ קטנה וצחיחה במקורות־מים כישראל, חייבת סכנת זיהום המים, הנשקפת לאוצרות מקורות, לעורר דאגה רצינית. המתכננים והמהנדסים חייבים לוודא שהם יודעים את מידת הזיהום ושננקטים כל האמצעים האפשריים כדי למנעו מראש" — דברים אלה כתב המנכ"ל תה"ל אהרון וינר במאמר בשם „סיכוי אוצרות המים בארצנו", שנדפס בכתב־העת „מדע" (גליון 3, ספטמבר 1971).

בהמשך דבריו כותב וינר: „עם זאת, חייבים אנו להכיר בעובדה שכמעט כל הפעולות הכלכליות של האדם, ובתוכן רבים מן התהליכים המנצלים את משאבי־המים, מביאים לדרגה מסויימת של זיהום ולהיפך־נבע. במקרים אלה חייבים אנו לרכז את מאמצינו בפיתוח טכנולוגיות המקטינות את הזיהום ואת הפעולה נגדו, במקום לשאוף למטרה בלתי־רצוייה, וגם בלתי־אפשרית, של מניעת הפיתוח ה־כלכלי במאבק בזיהום „הכרוך בכך".

אחד ממאגרי המים החשובים ה־הולכים במדינה הוא אגם הכנרת. כך המהושבים באוצרות המים ה־מתוקים של המדינה ובמערכת אספקת המים שלה. שמירה על איכות המים של הכנרת חשובה ביותר מן הטעמים הבאים:

● הכנרת משמשת מוצא למע־רכת המים החשובה ביותר של ישראל — המוביל הארצי. מאגם הכנרת שואבים 360 מיליון מט"ק מים בשנה, המוזרמים למוביל ה־ארצי והמספקים מי שתיה והש־קיה לישובים שונים במרכז ה־ארץ ובדרומה.

● הכנרת היא אגם המים ה־מתוקים במדינה, המשמש מוקד־משיכה לתיירים ולקייטנים ומרכז לפעולות ספורט ונופש.

● לכנרת יש ערך היסטורי דתי והיא משמשת אתר בין־לאומי מבחינה זו.

חזות קודרת שנתבדתה

בעיית זיהום הכנרת הסעירה באחרונה את דעת הקהל בארץ, שנעשתה ערה יותר ויותר לבע־יות אקולוגיות. נושא זה נדון בעתונים ובכנסת. לפני זמן־מה חזה פרופ' רוברט דייוויס, יועץ בכיר לממשלת דרום־אפריקה, שע־שה בארץ לפי הזמנת נציבות־המים, חזות קודרת ביותר לאגם בדו"ח שהגיש לאחר שבדק את מצב הכנרת. בין היתר טען ב־ראיון ששודר באוקטובר 1971 ב־„יומן החדשות" של שידורי ישר־אל, כי: „אם לא ייעשו מיד צע־דים למניעת זיהום־הכנרת — ב־עוד חמש שנים היא תהפך ל־אגם חום־ עכור, בלי דגים וצמ־חים, שמימיו... בעלים צחנה ואינם ראויים לשתיה". המומחה הצלה סבורה, כי תוך חמש שנים תגדל כמות החמצן בכנרת ל־3 מיליגרם לליטר, שיעור שהוא קטלני לחי ולצומח.

לשמחתנו טעה מומחה זה ב־חזונו הקשה והקודר.

„גוב דיוויס טעה" — אומרת ד"ר קולט צרויה, מנהלת המעבדה לחקר הכנרת. כתוצאה ממחקר סוב השנה כמות החמצן בכנרת עתה היא 9—10 מיליגרם בליטר מים, כמות שמשמעה למעשה, כי הכנרת רוויה חמצן.

גורמי הזיהום העיקריים, המצ־אים באגן־ההיקוות של הכנרת ו־זורמים אליה, הם שפכי הכבול של אגם החולה המיובש, כי ביוב ושפכים תעשייתיים וכן אשפה, המוצאים דרכם אל הכנרת; בריכות דגים; ניקוז חקלאי; חמרי דשן וריסוס; רפתות ולולים; קרקעפ של חברת „ספלייד", תחנות דלק באיזור, פעילות תיירות, שיט, דיג וכד'.

גורמי הזיהום בכנרת

זיהום הכנרת נגרם על־ידי חדי־רת מרכיבי־מזון זרחניים וחנקניים בכמויות גדולות. הגורמים לפ־ריחה מוגזמת של אצות בכנרת, וכתוצאה מכך — לצריכה גדולה של חמצן בעת רקבונן.

אנשי החברה לחקר ימים ואג־מים וכן אנשי „מקורות", העו־סקים בחקר האגם, טוענים כי חשוב שהדיון בנושא זיהום הכנרת יהיה מבוסס על עובדות ועל הבנה מעמיקה של התהליכים הטבעיים המתחוללים בה, ולא על שמועות וידע חובבני.

החברה לחקר ימים ואגמים שליד המועצה הלאומית למחקר ופיתוח הוקמה לפני חמש שנים ביוזמת ראש הממשלה דאז, לוי אשכול. לפני שלוש וחצי שנים הוקמה, בשיתוף־פעולה עם „מקורות", ה־מעבדה לחקר הכנרת. מעבדה זו סיימה בימים אלה את הכנתו של דו"ח מדעי, הממצה את פעי־לות המעבדה בשלוש וחצי שנות עבודתה.

אנשי המעבדה מסבירים, כי אגם נחשב למזוהם ברגע שחל בו גידול מופרז של אצות. פריחה מוגזמת של אצות גורמת תחילה בעיות אסתטיות, כגון ירוקת על־פני המים, וכן מיכאניות — סתי־מת המשאבות השואבות את מי הכנרת. לאחר מותן אצות אלה נר־קבות ומבאישות את המים. תה־ליך רקבונן של האצות בולע חמ־צן ועל־ידי כך גורמות האצות לאחר מותן לירידת תכולת החמצן במי האגם. כתוצאה מכך מת־חוללת תמותת דגים ובעלי־חיים אחרים והאגם מידרדר למצב שבו מימיו אינם טובים עוד לשתיה, להשקיה, לדיג, לשחיה, לקיט ול־שיט.

לשם התפתחותה זקוקה האצה לשני גורמים עיקריים: אור לצרכי הטמעה (פוטוסינתיזה) ומרכיבי־מזון לבנין גופה. מרכיבי המזון (נוטריינטים) הם תרכובות אי־אורגניות של זרחן, חנקן, צורן ויסודות כימיים אחרים. מרכיבי־מזון אלה מובאים אל האגם באמ־צעות מים הזורמים מאגן־ההיקוות שלו, או מהתפרקות האצות ובעלי־החיים לאחר מותם.

(רשימה שניה תבוא)

דברים

להמשיך ולא להירתע

כפי שאפשר היה לצפות לא עוררו הפשיטות, שערכו באחרונה פקידי מס־ההכנסה, התלהבות ב־קרב בעלי העסקים הגדולים. מ־בחינה פסיכולוגית אין ספק, כי לפשיטות אלה ישנה מטרה חשובה — כאשר עורכים חיפוש בביתו ובמשרדו של עורך־דין ידוע, רעד עובר בכל המקצוע. מי שחשב להגיש עד סוף יוני השנה הצהרת הכנסות תוך השמטות מסויימות, ישקול את כוונתו מחדש. אותו דבר קורה אצל רופאים או סוחרי־טכסטיל גדולים או קבלנים.

הטענה, כי לפשיטות של מפק־חי־המס ניתן כיסוי עתונאי נרחב מדי, אין לה אלא חשיבות משנית ושולית לחלוטין. העיקר הוא, כי שלטונות המס הולכים בפעולה נמ־רצת נגד מקצועות וענפי־משק מסויימים, המשגשגים, אך לא מעטים מהם משתמטים את קופת־המדינה בשבשוגם זה. אמת, אין זו הפעם הראשונה, שמפקחי־המס וחוקרי־משטרה־ישראל פושטים על בתי־נישומים המוגדרים כ„לווייתנים", ולאו דווקא „דגי־רקק". ויודגש כאן פעם נוספת, שכל עוד לא הוגש חומר ראיות משכנע לבית־המשפט ולא הורשע הנישום בדין, הוא זכאי. בין אם מפקחי המס החרימו אצלו טונה של ניירות ו־מסמכים או הסתפקו בנטילת תיק דל תצרוג אחד.

חוגים עסקים מסויימים ודאי ייצאו עתה להתקפה־נגד ויטענו, כי נציבות מס־ההכנסה מבקשת ל־אחוז את עיני הציבור ולהסית את דעת הקהל נגד קבלנים, עורכי־דין, בעלי עסקים וסוחרים גדו־לים. אך אסור לאוצר להירתע. עליו להמשיך בקו זה בתנאי, כי יש בידי שלטונות המס עובדות בדוקות, מסמכים משכנעים ומידע מהימן על נישום זה או אחר החשוד בהעלמת הכנסות והפקדת מטבע־חוץ בחו"ל מבלי להצהיר על כך כחוק.

אצלנו רווחת עדיין סלחנות בל־תי־מובנת כלפי מי שמעלים מס ו־משמיט הכנסות החייבות במס, כי אילו אין זו גניבה חמורה כחטי־פת תיק מידי עקרת־בית הערכת קניותיה בשוק. הטיעון המקובל אצלנו, כי נטל המס הוא כבד כל כך עד שרבים וטובים מתפתים להעלים חלק מהכנסותם, אינו תי־רוץ המצדיק יחס סלחני מסולף.

י. כנען

המחסור במורים

בזמן האחרון שמענו וקראנו, כי הגענו בישראל לנקודה רוויה בהכשרת מורים למוסדות החינוך במדינה. במקומות שונים סופר על בוגרי סמינרים ובוגרי בתיה"ס להכשרת מורים באוניברסיטאות, המתקשים למצוא תעסוקה. והנה בימים אלה גילו אנשי משרד החינוך, כי בשנתיים־שלוש הקרו־בות צפוי מחסור בכוחות הוראה. ראשי הרשויות המקומיות נת־בקשו, כפי שנודע, על ידי משרד החינוך לצרף ככל האפשר סגיית בני נוער מתאימים להכשרה בהו־ראה. הצידוד המוצע הוא בהענקת סטיפנדיות ללומדים בסמינרים ל־מורים או בבתיה"ס של האוניבר־סיטאות לקראת קבלת תעודת הו־ראה, תמיכה במשפחות, וכו'. הו־צע גם לפתוח בפעולות הסברה ותעמולה בציבור. נאה ויאה. אך תמוה הדבר, כי אנשי משרד ה־חינוך לא חזו מראש את המחסור הצפוי. היכן התכנון?

ש. שחורי

קריטריונים סימטריים

תרועות פומביות השמעה בצי־בור על עורך „את" על כי ב־רמז לא כל־כך דק איפשר להיות קצין בכיר מסויים שנוף על מע־שי או מחדלי צה"ל בפינוי ה־בדווים מפיתחת רפיח. ראש ה־ממשלה ועד הבטחון „ירדו עליו" על כי כתב מה שכתב בלי לוודא את העובדות תחילה הובובות, כמובן, שמורות בסוד.

אין בכוונתי להידרש לנקודה זו דווקא, כלומר איזה מדיניות מע־רכתית מנהל שבועון מסויים, אפי־לו הוא של מפלגת העבודה. ה־דבר נוגע לבעלי השבועון ולצי־בור קוראיו. לא כן כאשר למדי־ניות צה"ל. נדמה, כי כאן שור־רים איפה ואיפה. כל קצין כאשר הוא מופיע בשם צה"ל מוהה ב־דרך כלל בשמו הפרטי נוסח „סרן יעקב". הסיבה לכך רבות ובחלקן, אני משער, גם בטחוניות וגם נוג־עות להחום היחסים שבין החי־דות (לכנוע קנאות סופרים הרבה פרסום). אולם כאן מלחמה ששת הימים, זכו אלופים רבים וקצינים זוטרים יותר לאישור להופעות פומביות מטעם צה"ל בשמם ובכל הוד תוארם ודרגתם. קרי: שונתה המדיניות. אם כך, יש לי הצעה, שתעורר מעט תרעומת, אבל יהיה בה משום צדק. כל קצין שבגלל נסיבות תפקידו מתירים את פר־סום שמו באורח חיובי ועניני, שמו יהיה מותר בפרסום גם לגבי נזיפות, הדחות וכו'. כך שמע, שמי שננזף הוא באותה קבוצת צמרת ששמה מתפרסם בשם שאנו שומעים את שמות אותם אישים, כאשר בשבחים או שלא פרסומת עסקינן. במידה ודגי הרקק ינזפו, הרי נוכל להסתפק בהערה בנוסח אל"מ או ס/אלוף בלי לפרש. בדרך זו תישמר סימטריה כלשהיא בין טוב ורע (אגב, פקידי רשות אזר־חים כאשר נגנפים, שמם מתפרסם ברבים).

י. טריא

משחררים רבים, אך שלום אין — מיוחד ל„דבר", מאת פריץ בהרנדט, אמסטרדם

האם תדחה הפיסגה במוסקוה?

דרכו של ניקסון לקרמל זרועה מכשולים

מאת אנדריאס קוהלשיטר, „די צייט" (האמבורג)

פגישות הפיסגה בין נשיאי ארה"ב לבין מנהיגי הקרמל לא נולדו תחת כוכב המביא מזל. כבר קרה פעמיים שפגישות דומות לא יצאו לפועל בגלל משברים בין־לאומיים: פעם היה זה לאחר הפלת מטוס־הביון האמריקאי מעל לסביר במאי 1960 כאשר בוטלה ועידת הפיסגה של ארבע המעצמות שעמדה להיער־ך בפאריס וביקורו של הנשיא איזנהאואר במוסקבה. בפעם השנ־יה, ב־1968, בוטל ביקורו של הנ־שיא לינדון ג'ונסון בברה"מ בעקבות של הפלישה הסובייטית לצ'כוסלו־בקיה.

כלום נשקפת סכנה דומה גם לבי־קורו של ניקסון במוסקוה? לשעה קלה אכן היה רושם כזה. דומה היה שדרכו של ניקסון אל הקרמל זרועה מכשולים המפציצים הכבדים האמריקאיים הפעילים בוייטנאם ו־כן סוללות הטילים הנגד מטוסים הסובייטיים המוצבים שם. אך נראה שנמנעה הסכנה של ביטול הפיסגה. מקץ השיחות בין בראז'נייב לקי־סינג'ר מסתבר שמועד ביקורו של ניקסון במוסקבה ב־22 למאי נשאר שריר וקיים.

הסכמה זו לקיים את פגישת ה־פיסגה במתוכנן מיטבדת בעניין ה־מכריע שיש לברה"מ בפגישה זו. שכן הפיסגה נושאת בכנפיה את ה־יסוד של הפגת המתיחות ולהשי־תחררות מנטל כבד, עליה התחייב בראז'נייב כלפי פנים. שני הצדדים גילו נכונות להימנע עד כמה ש־אפשר מלדון בנושא וייטנאם, לבל יעיב הנושא הכאוב על הנושאים העיקריים, כגון הסכם „סאלט" (ל־צמצום החימוש האיסטראטגי), בט־חון אירופה, צמצום כוחות היבשה ובין הסכמים בתחום הסחר הכלכ־לי.

כדי לפלס לעצמו את הדרך אל הפיסגה, הסכים ניקסון לשוב לשי־חות השלום על וייטנאם בפאריס. אולם ואשינגטון היתנתה את הסכ־מתה בנסיגת הכוחות הצפון וייט־נאמיים מהדרום. בראז'נייב הבטיח בצידו להשפיע על המנהיגות של צפון וייטנאם כי יאותו לדון עם ה־אמריקאים „ברצינות ובדרך תכלי־תית". כדי להרגיע את ניקסון, הב־טיח ראש המשלחת הצפון וייטנא־מית וחבר הפוליטביורו לה דוק תו: „אין אנו רוצים בשום פנים ואופן לכפות על דרום וייטנאם את המשטר הקומוניסטי".

בעוד שהחזית הדיפלומאטית „התייצבה" או חזרה ל„נורמאליזציה" הלכו והתמוטטו בזירת הקר־בות בוייטנאם עצמה חזיתות המל־חמה. הנציג הצפון וייטנאמי לה דוק תו אינו מוכן לוותר על השגי צבא צפון וייטנאם בשדה הקרב. אין תימה שהמתרחש בשדות הקרב דיכא את רוחם של האמריקאים לידי כולתן הדיונים בפאריס. גם אם הב־

(המשך בעמוד 11)

נתחזק מעמד ברז'נייב

מיוחד ל„דבר", מאת ג'וזף קראפט, ואשינגטון

חריפי השכל ובעלי הלשון החד־דה שבמערב נהגו במשך שנים להצ־יגו ללעג ולהתלוצץ על חשבונו כעל „עסקנצ'יק" מפלגתי מובהק, או עסקן בנוסח הסובייטי הקרוי „אפאראטצ'יק". כלומר איש המנגנון, אדם ללא שיעור קומה ונטול חזון. אך הנה נראה כי סוף סוף הגיעה שעתו של ליאוניד בראז'נייב והוא מוכיח את עצמו כמנהיג ש־אין עוררין עליו.

מזכיר המפלגה של ברה"מ מת־כנן לפגישת הפיסגה עם הנשיא ניקסון, שתתחיל בעוד שבועיים, כדמות המרכזית ומנהיג העולם ה־קומוניסטי, כאיש אשר בידיו להו־ריד את גורל העולם לשלום או ל־מלחמה. הוא תימרן את הנשיא ניק־סון לעמדה בה יכולה ארה"ב להט־יל את מלוא משקלה הצבאי ב־וייטנאם רק תוך כדי הסתכנות לסכל את הסיכוי הטוב להסכם בדבר צמצום החימוש.

לפי עדות מקור צרפתי, שוב הוכיח בראז'נייב את עליונותו וש־ליטתו בעולם הקומוניסטי בשיחות שקיים לאחרונה עם שליחו ויועצו הראשי של ניקסון, הנרי קיסינג'ר. שיחותיהם ארכו ארבעה ימים והן התרכזו על קשת רחבה של נוש־אים. לבן וייטנאם ועד צמצום ה־חימוש. כשבסוף כל שלב דיווח בראז'נייב לחבריו ב„פוליטביורו" על התקדמות השיחות. אך את ה־שיחות עצמן ניהל בראז'נייב עם קיסינג'ר ללא השתתפות שאר מנ־היגי ברה"מ. אפילו ראש הממשלה, קוסיגין, הבולט כל כך בענייני ה־חוץ של ברה"מ, לא נכח בשיחות אלה. בראז'נייב ניהל את השיחות עם ארה"ב, כשהוא בלבד אחראי ל־דבריו והוא לבדו המשיב בכל העניינים העומדים ברומו של עו־לם.

במבט ראשון, זהו סימן מבשר טובות לקראת פגישת הפיסגה עם ניקסון. עתה ברור לנשיא ניקסון שבמוסקוה יישב מולו האיש ה־מוסמך לייצג את ארצו מאין כמו־הו. הוא ידון איפוא עם „צמרת" הסובייטי ממש. בדו שיח זה יוכלו לדלג על פרטי פרטים ועל „פכים קטנים" ולעבור לעניינים העיקריים, ללא סירבול וללא שהיות.

הנושא הראשון בשיחותיהם יהיה צמצום מערכי הטילים מסוג „אי. בי. אם". הסובייטים הקימו מערך כזה מסביב למוסקוה, ואילו ארה"ב בונה מערך דומה נגד טילים בצפון דאקוטה ובמונטאנה. בתחילה הי־ציעה ארה"ב כי כל צד יקפיא את מערך הטילים הנגדיים שלו במצב כפי שהוא כיום, אך הרוסים סירבו, בסכנה שהקפאה כזו תע־ניק לארה"ב עדיפות בתחום זה ב־שיעור של 2 כנגד 1. ארה"ב הביעה אז נכונות להסכים על שוויון במס־פר כני השילוח של הטילים. אך זאת בתנאי שצמצום מספר הטילים יחול גם על הטילים המשולחים מ־תוך הים. בעיה זו יושבה בשבועות האחרונים והרוסים קיבלו את הד־רישה האמריקאית לצמצום הנשק ההתקפי, לרבות הצוללות.

מה שנותר עתה לפני הנשיא ניקסון ובראז'נייב הוא לאשר את פרטי ההסכם וזה ניתן להשיג בק־לות בועידת הפיסגה. במיוחד לא יקשה הדבר על בראז'נייב, באשר ההסכם שייחתם מעניק גושפנקא פורמאלית לשוויון הסובייטי עם ארה"ב בתחום הנשק האיסטראטגי.

עניין שונה לגמרי הוא נושא וייט־נאם. בעבר היתה קיימת מעין הס־כמה שקטה בנושא זה בין ברה"מ לארה"ב. הרוסים היו מוכנים לדון עם ארה"ב על צמצום החימוש, למרות התפקיד שרוסיה ממלאה בלחימה בוייטנאם. אך מוסקוה מעו־לם לא היתה מוכנה להפסיק את עזרתה להאנוי אך ורק למען הס־כם עם ואשינגטון. כפי שגילו ה־שיחות האחרונות, ההיפך כזה הוא הנכון. כאשר ארה"ב הפציצה את האנוי והייפונג ב־15 לאפריל, הג־בירה ברה"מ את הסיוע הצבאי לצ־פון וייטנאם. כשהסיוע הנוסף מתב־טא בעיקר בשיגור אניות מגלות מוקשים לנמל הייפונג, כאמצעי נגד מצור אמריקאי אפשרי על הנמל.

בפגישה בין בראז'נייב עם קי־סינג'ר הוחזר למעשה ההסכם השק־ט שהיה קיים בעבר בין ארה"ב לברה"מ בנושא זה. בראז'נייב הסי־כים עקרונית שלא יניח לוייטנאם, כי זו תהפך למכשול בדרכו להס־כם על צמצום החימוש. אך עם זאת הוא הבהיר לאיש שיחו האמ־ריקאי שאין בדעתו להניח כי הסכם על צמצום החימוש יעמוד בדרכו לסייע לבעל בריתו ביבשת אסיה.

פירוש הדבר שבראז'נייב העמיד את ניקסון בפני הברירה: ניקסון יוכל להשיג יישוב הסכסוך בוייט־נאם, אם יקבל את תנאיה של האנוי. ללא הסכמתו לתנאי האנוי, ה־משך המלחמה. וכפי שנראה עתה, היא תגיע לקץ מר, קץ ש־ייראה כאסון לאמריקה. אם יעביר ניקסון את המעורבות הצבאית האמ־ריקאית, הוא מסתכן שהרוסים יע־קמו בצעדי נגד, אשר יאלצוהו ל־וותר על פגישת הפיסגה וכן על ה־הסכם בדבר צמצום החימוש. והרי אלה הן המטרות הקרובות כל כך לליבו של הנשיא ניקסון ועליהן הוא בונה את „שלום בדו־רנו".

משבר אתונה — בון

מה צריכה להיות מידת חשיבותו של אסיר פוליטי ביוון כדי שיזכה בשחרור

מאת ראובן עשור, סופר „דבר" בגרמניה

ב־13 באפריל נחת מטוס הבונדס־וור באתונה וטיסתו נרשמה רש־מית כ„טיסת בלדורות". ב־15 באפ־ריל המריא אותו מטוס משדה־התעופה הליניקון שליד אתונה, שדה העומד לרשות הצבא האמ־ריקאי, ונשא עמו את הפרופסור היווני גיאורגיאוס מנגאקיס, ל־גרמניה. בגרמניה מחכה לו משרה באוניברסיטת היידלברג. אמנם ה־נסתר בפרשה זו עדיין רב מן הנגלה, אך כבר ברור, שפרשת ה„חטיפה" של מנגאקיס, כפי ש־הקולונלים באתונה מכנים זאת, גרמה למשבר חמור ביחסי בון־אתונה והביאה להחזרת השגריר הגרמני, פטר לימבורג, לגרמניה. מנגאקיס הוא פרופסור צעיר, אשר למד בגרמניה ואף לימד משפטים באוניברסיטת פרייבורג אם בריס־גאו. עובדה זו חשובה לא רק מבחינה גיאוגרפית, כפי שניווכח להלן. מנגאקיס שייך לאותם אינ־טלקטואלים יוונים, אשר התחנכו על ברכי מסורת החירות והדמו־קרטיה, ולכן טבעי הוא שבאו לידי התנגשות אידיאולוגית עם משטר הרודנות היווני. אם הרחיק מנגא־קיס לכת בהתנגדות למשטר, ואם אמנם הסתיר בביתו חומר־נפץ ו־תחמושת — קשה מאוד לקבוע בו־ודאות, כי אין כלל לסמוך על „האמת", כפי שהיא נחשפת כיום בבתי־המשפט היווניים. מכל מקום, לפי האשמה זו נגזר עליו באתונה, באפריל 1970, פסק־דין חמור של 18 שנות מאסר. מאז לא חדלו הנס־יונות בעולם, ובמיוחד בגרמניה, לפעול בשחרורו. שני אנשים היו פעילים במיוחד בעניין זה, שניהם בעלי השפעה רבה, שניהם חברים בשתי מפלגות שונות. האחד, הורסט אהמקה, שר משרד ראש הממשלה בבון, הממונה, בין היתר, גם על שירותי־הבטחון הגרמניים וילהלם האוזן, שר מטעם הנוצרים הדמו־קראטים בממשלת באדן־וירטמברג. בראשית שנות השישים היה אהמקה פרופסור למשפטים, יחד עם מנ־גאקיס, באוניברסיטת פרייבורג, ו־האוזן, אשר אף לו היו קשרים עם הפרופסור היווני, ראה מחוב־תו להבטיח לו את המשרה בהיידל־ברג, אחרי שנתקבלה החלטה ברוח זו.

כאמור, מאז נשפט מנגאקיס באפ־ריל 1970, לא פסקו המאמצים ל־שחרורו. אף בדרג הפליק, וילהלם האוזן, אשר בילה בקיץ 1971 חופ־שה בקפריסין, סר לשר החינוך היווני בדרכו מחופשתו, וביקש את שחרורו. האוזן עמד בקשר הדוק עם ביליאדס זליואניס, השגריר היווני בבון, משקרים, שהשגריר הגרמני באתונה, פטר לימבורג, ו־אף גינתר גראס, בביקורו האחרון ביוון, טיפלו בעניין שחרורו של מנגאקיס. מכל מקום, דרוש דמיון רב מאוד, כדי לתאר את הוצאתו של הפרופסור מתחומי יוון כמעשה „מירמה", או אפילו כ„חטיפה", ש־ממשלת יוון התמימה לא ידעה עליה. אף עם ראש ממשלת יוון, פאפאדופולוס, נוהלו שיחות רבות בבון.

הפשרה שהושגה כפי הנראה — ולא ייתכן שהושגה בלי הסכמת הקולונלים היוונים — היתה, ש־בית־המשפט באתונה החליט, כי בגלל מחלת־עיניים יש להפסיק את מאסרו לכשך שמונה חדשים. אחרי ששוחרר „זמנית", צויד מנגאקיס בניירות גרמניים על־ידי השגרירות, להזה, כאמור, רשמית לשדה־התע־ופה, הוכנס למטוס הגרמני, הכי־ריא לגרמניה, לא בבלי להודיע לפקד הפקות היווני את פרטי הנוסעים ומטרת הטיסה.

אחרי שהגיע מנגאקיס לגרמניה, החלו המאורעות לרדוף זה את זה במהירות. היוונים הגישו מחאה חריפה לשגרירות הגרמנית, ודרשו את החזרתו של לימבורג. לימבורג, דיפלומאט מקצועי, אשר ודאי כ־לא רק הוראות, לקה בהתקף־לב. סגן ראש ממשלת יוון, סטיליאנוס פאטאקוס, הצהיר הצהרה במבאס־שית, בדרכו: „נתינים זרים מסויי־מים, ואי־אלה יוונים, המסורים כ־עבדים לזרים, ביצעו בדרך איומה את הרחמים־ללא־גבול שגילינו, פס־עו, ועשו מעשה גאנגסטריזם, שלא נשמע כדוגמתו". העתון „נאויאה פוליטאיה", שופרם של הקולו־נלים, תיאר את נסיבות הברחתו של מנגאקיס כ„מזעזעות". ב־20 ב־אפריל דרש שגריר יוון בבון משר החוץ שאל, בשיחה אישית, את החזרת השגריר לימבורג מאתונה, כיוון ש„התערב אישית" בעניין, כיוון ש„התערב אישית" בעניין, הדבר זה יצא עכשיו הפועל. ב־גרמניה אף דיברו על „עיסקת חבילה", שהיתה ביסוד השחרור: גרמניה תספק נשק נוסף ליוון תמורת שחרור הפרופסור.

אין ספק שנוצר משבר חמור מאוד ביחסי יוון וגרמניה, אשר אותותיו עוד יורגשו, הן במישור של נאט"ו והן במישור הכלל־אירופי ואולי אף בבעיית קפריסין ובתחום היחסים עם תורכיה וכל התסבוכת המזרח־תיכונית.

„כה היבת להיות מידת חשיבותו של אסיר פוליטי יווני, כדי שיזכה בשחרור?" זו שאלה ששואלים אינטלקטואלים יוונים, אנטי־רודניים באתונה. בכלא היווני יושבים עתה כ־300 אסירים פוליטיים. בודדים הם אלה שיש להם סיכוי להשתחרר. רובם כלואים בתנאים קשים, לא־אנושיים. הרודן היווני „רימה", ה־מקורב לאופוזיציה, טוען, כי יש „שני סוגי אסירים: אלה בעלי המוניטין הבין־לאומיים, כמו אנדריי־אס פאפאנדריאו, מיקיס תיאודוראי־קיס, ליידי אמליה פלביגנ, יואניס סטאראקיס, וגאורגיאוס מנגאקיס — הזוכים להשתחרר, והאחרים ה־ידועים פחות, המוספים להיות כלואים".

המטען שאתה שולח על פני ימים רבים הוא יקר ואתה חרד לגורלו. כמובן שתבטח אותו.
השאלה היא, איך? ואצל מי? ב„סלע". חברה לבטוח בע"מ, ידע ונסיון עשיר בביטוח מטענים. (למעשה חלק נכבד של המטענים המועברים בנמלי ישראל מבוטחים ב„סלע".)
בטח את מטענך ב„סלע". חברת הבטוח האיתנה
שלקוחותיה המרוצים מעידים עליה יותר מכל. חברה המיישבת תביעות בהדירות וביעילות.
המשרד הראשי: תל־אביב, רחוב אחוזת בית 6, טלפון 51381 (10 קוים).
סלע
חברה לבטוח בע"מ

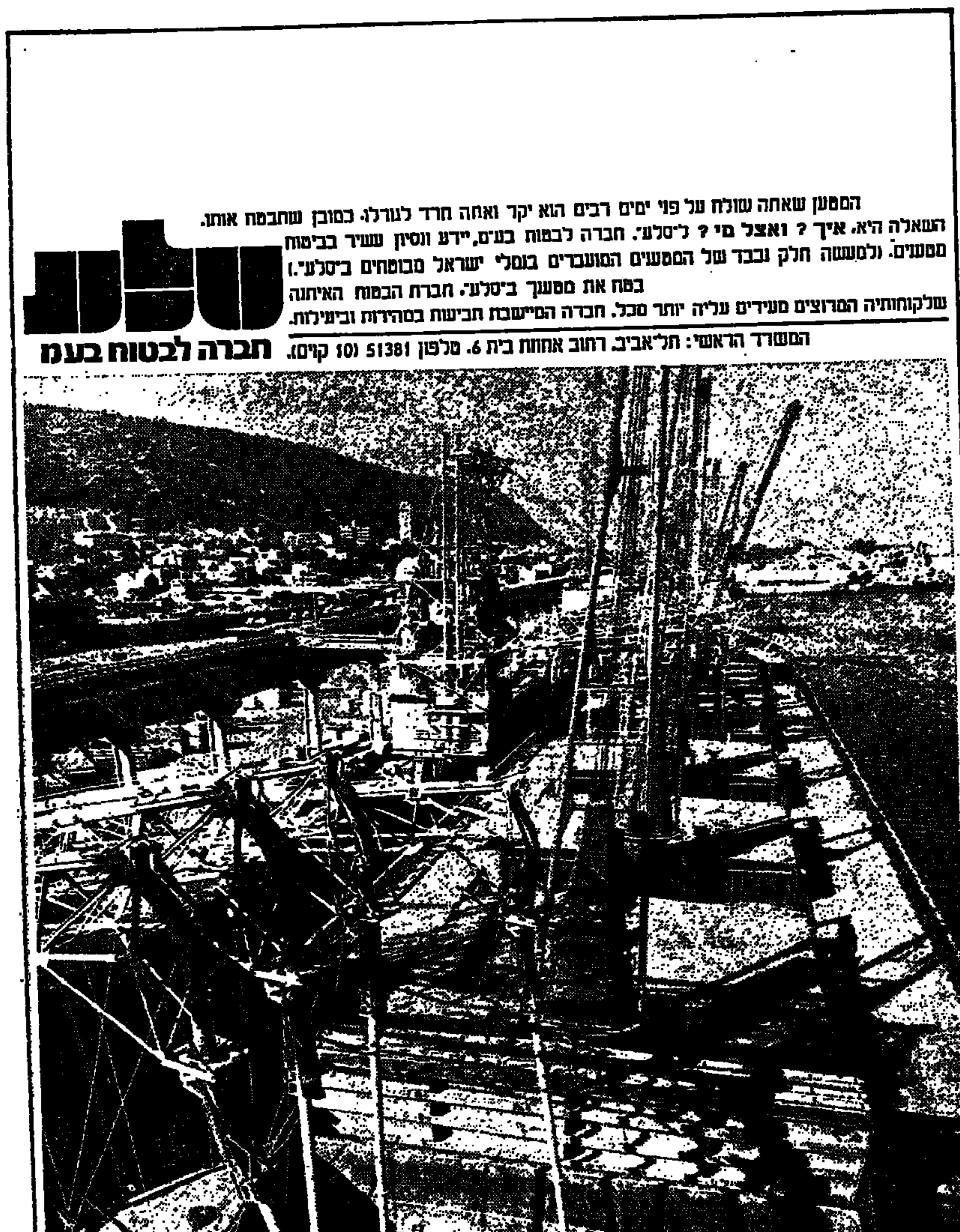

לך על ביטוח! ...בטח ב"סלע"
פרסום ד"ר יעקבסון

ריימון ארון

מאת מאנס ספרבר

עם הענקת „בית צרפת" בירושלים העניק בשבוע שעבר לריימון ארון תואר דוקטור כבוד של האוניברסיטה העברית בירושלים.

אנו מביאים בזה דברים על ארון מאת מאנס ספרבר — סופר, פילוסוף ופסיכולוג, יהודי היושב בצרפת.

הדברים פורסמו בחוברת, שיצאה בפאריס. בהוספת התרגום העברי של דברי ספרבר, שנעשה בידי חיים גורי, נפלו שגיאות רבות ומצערות. להלן הנוסח המתוקן.

„כשמביאים הכל בחשבון"... לא בשל שלוש המלים האלה אלא בשל הצורה שבה ביטא אותן בעת שיחתנו הראשונה לפני שלושים וחמש שנים עורר ריימון ארון את סקרנותי. בהציגו בעיה בדייקנות משכנעת היה מסכם את הדיון במשפט מקשר זה כשקולו מסגיר מעין היסוס של רגע אחרון. היסוס זה התמקם בין המלה השניה והשלישית כמובלעת מדברית של ספק מסוכך בלב נוה הוודאות. הערצתי את אמנות הגיונו שלו, את שיטתו ויותר מזה את הצורך להטיל ספק בלי שיאלצוהו לכך.

יותר מתריסר ספרים, מסות ומאמרים רבים מספור שפורסמו בעתונים ובכתבי־עת הביאו לידיעת מספר גדל והולך של קוראים ברחבי תבל את גאונות בהירות המחשבה של ריימון ארון, שנתגלה בכל חיבוריו. חיבורים שעסקו בנתוני היסוד, בעובדות, בהתרחשויות, בבעיות ולסוף עסקו במאבק הכוחות הדתיים הממלאים את עולמנו בשאר גם המגמה. אך ברגע שבו נטל על עצמו המחבר לחזות או לצפות מראש את העתיד, להסיק מסקנות, מפני שהכל, כנראה, בלקח בחשבון השת בניית הדברים מעין פקפוק אחרון שכן למכן הדיוק מעולם לא מבא הכל בחשבון...

היסוס קצר זה, אשר האט לרגע את שטף דיבורו של האיש הצעיר, חשף את הסגולות האופייניות ביותר במחקריו של פילוסוף וסוציולוג: בטחון מפליא במבט החודר לאמת, בסבלנות מתמדת לעומקה של המציאות, המקיף לה והעורך אחר כך את חשבון המצאי שלה, המנוסה להסבירה ובאותה שעה יש בו מן הספק הבקורתי העיון בידע עצום. לא על ארון היה לגלות את ריבוי הפרשנויות ההיסטוריות אך הוא, יותר מכל אדם אחר, יכול היה להמציאן לגבי כל חקירה.

ריימון ארון חוזר ללא הרף אל הנושאים החשובים שהעסיקוהו מזה זמן רב: האדם בן השישים שזוכר את סקרנותו של המתבגר. שכן ער הוא את תשוקת התבונה של זה. כאותו בנאי של קתדרלה הוא לא יכלים לעולם את יצירתו והצורך הדחוק להמשיך לבנותה לא ינטוש אותו לעולם. צריך זה הוא ענינם של כל אלה שכדי לתפוס בסופו של דבר את המסתות הופכים את בה שחשו בו לאמראות אותן יבקשו ללכד או לפחות להעלות בקנה אחד. גם נתונו. והסורה. אך הנגודה במוסלת א בין המשמות והאידיאות כוליה לעתים תכופות תשוקה קצרת רוח להדריך בכל אורח בוהלט. מכאן התפנן בתשובה המפיתור לבילו.

פגישותינו הראשונות בערבו בתקופה שבה נתקבו שנינו את קשרינו עם הקומוניזם שהורשות הנכר על ידי עריצות טוטליטרית. על כן חשוב היה לי במיוחד לגלות בריימון ארון את האדם. שכל האנשים ההוגים המדיניים שידעתי היה מצוייד ביותר לעמוד בכוליות הנגאלת ובמדוחי השיטות הכובשות לראות עין את הלב שעה שלמעשה הדסניות הן. הוא קיבל על עצמו להעבר במוקדי במוצנת הדרך בהכשיוו כל פעם לשוב ולעמוס את בה שהשאיר. אף שאהב כבלם להיות נאהב לא הקריב לשם כך אף לא פסוק אחד: Magis amica veritas האמת חשובה מידידות.

הביוגרף של ריימון ארון ימצא ללא קושי את התכנית הגדולה שלמענה הקדיש פילוסוף זה את מיטב שנותיו. זו „מסה על גבולות האובייקטיביות ההיסטורית" שפורסמה בשנת 1938 תחת הכותרת „מבוא לפילוסופיה של ההיסטוריה" אשר גילתה בבת אחת שהגות הדעת הצעיר ותשוקתו הבלתי פוסקת לשאול על הכל נולדו מן הצורך להבין בשלמות ומוודאות מוסר הודאות. ארון מסביר במבוא שלו: „אובייקטיביות איננה אי־נקיטת עמדה אלא כלליות" הוא מסכם בעמוד האחרון: „ההויה האנושית הפועלת בעולם שאינו לגמרי לכיד קושרת עצמה למרות המשך בחקירת אמת המקמקה ללא שום ערובה מלבד מדע מקוטע ורפלקסיה צורנית". בפסקה האחרונה בתחתית הדף הוא מכריז: „אין אנו יכולים להרחיק לכת מעבר להצגת השאלה הזאת בלא לפרש מהשית את מצבם הנוכחי של האדם ושל ההגות".

בין אמות המידה הרבות העומדות לרשות הפסיכולוג כאשר מבקש הוא למצב אדם מסויים בתוך שלו ובתוך זמנו ישנה אותה התרבעת תשובה על השאלה הפשוטה למראית עין: באיזו מידה נשאר האיש הזה נאמן למה שהיה בראשיתו? איזו באמנות עלה בידיו לשמור כלפי נעוריו, חלומותיו הנצלים והבטחותיו הנרצות ביותר? בהתבוננו בדמותו של אדם מבקש אני בתוך מגיד את עקבותיה היסודים לא פעם של נאמנותו. אני שב ומוצא אותם, לא פעם. בהפרגשות אלפה, אבל אצל חברי ריימון ארון ומה זמן מה הם נראים רבים יותר והולגשים יותר.

בוויכוחינו הרבים מספור, שלא היו בסופו של דבר אלא ויכוח אחד — שיחתם עם חייתו — היינו תמימי דעים לעתים קרובות לגבי הפרטים ולפעמים נתגלעו בינינו מחלוקת לגבי הכללות. הענין היה תמיד בה אותה שאלת השאלות: בהתבוננותנו של ההיסטוריה ושל הפעולה ההיסטורית כפי שהיא ברגע התהוותה. ארון לא נזקק לי ולכל איש אחר כדי להכיר במגבלותיה של תבוניות זו. אבל במשך שנים ארוכות הוא חש דחיה עמוקה כלפי כל פרשנות המאיימת לגרוע ממלכות ההגיון. לאחר שאשר „באור מסגוור מצב או בעיה מורכבים במיוחד נסה לחזות מראש את ההתפתחות המאוחרות ואת יעודה הסופי. כאילו חייבים היו לעקוב תבניות זו שאותה הפעיל כדי להבינם. מכאן הרושם הנפוץ שריימון ארון היה אינטלקטואל „בלתי אנושי", מכונת חישוב.

רושם זה הלך ורפה ונעלם החל משנת 1951. היש להסביר זאת בסיבות משפחתיות? עובדה היא שהקורא הרגיש אינו יכול שלא להתרשם מן הנימה החדשה, מן הגישות הכסעירה שבספרו „מלחמות בבבלים". אנו שבים ומוצאים גם זו בכל היצירות שכתב מאז: הוא משווה את ביטויו כדי שיהא תואם את המחשבות המבארות עולם קרוע בין אימי המאה ותקוותיה.

כמו מאלרו (שערך בינינו היכרות) היה ארון האנשי מאנשי הנוער המסוכנת ביותר שפגשתי בשנים שלפני ואחרי מינכן. מכל העמדות שנקט אחרי המלחמה אחת בלבד היתה בלתי משכנעת וזרה ביסוד להגיונו. אני מתכוון להצטרפותו ל-R.P.F. (למפלגה הגוליסטית). הצטרפות מפתיעה מצד אדם שהתרחק מכל מפלגה. מצד האיש, שמתח בקורת בלונדון, בעת המלחמה על מהלכיו של גנרל דה גול, במסה שלו „בצל הקיסרים" וניבא את מצעדו אל השלטון. כיצד לבאר אפיזודה קצרה וחסרת תוצאות זו? ניתן לבאר זאת ללא ספק בהתקוממותו נגד המבוכה שמופתה היסוד ופשויה היתה להביא את רצת ההודיה באותה רפובליקה רביעית כה שנואה. ברגישותו החריפה לסכנה האורבת לצרפת ולאירופה ולחרות שזה עתה נכבשו מחדש ובאחרונה למולדת שאך בקושי נחלצה זה עתה מהשמפלה שהסתרה ולא נרשאו על ידי שקרים. ריימון ארון אמביא צרפתי־יהודי שנביאי ישראל התמסרו לצעמו: עם חורות התבונה ומהמשות ללא: אמם את הקומדיה האנושית. ולבסוף: בן הארבעים יכול היה להיות עייף מן הבדידות של זה אשר „אינו משתייך" בתוך עולם, שבו הכל נראה מוגדר על ידי השתייכות קבוצית ויותר פחות סתגלנית.

אחרי הצטרפות חולפת זו, כמו לפניה, ידע ריימון ארון לעמוד בפני כל הפיתויים, הפיתוי לחשוב נבון, כפי שהבינו זאת בימין או במרכז או כפי שהבינו זאת אנשי השמאל הקיצוני שמאז גילו להם תותחי סטלינגראד את חוק ההיסטוריה לא מקפקף עוד באמונה. כנגד אלה, כתב את „האופיום של האינטלקטואלים" שבמד היה להפריד בינו לבין ידידי נעוריו ובאותן כללי יותר בינו ובין כל אלה שהעדיפו להסתיר את הפרולטרים, מאשר „לאכזב את הפרולטרים של בילנקור". כנגד האחרים, כמעט כל האחרים, חייב היה לכתוב מאוחר יותר את הטרגדיה האלג'ירית.

שום קבוצת עזרות, שום סתגלנות המבקשת לקפוץ על מרכבות העתיד המפואלת את הסידיה לכרוב איפה ואיפה, שום מאנגייריים לא יכלו לפתות את האדם הזה שצללית דעתו חברה מעונה עם תשוקתו של פעיל מגוייס במאבק למען החרות ובמיוחד למען חרות התרבות, כלומר — נוכיח לחפש את האמת ולהזהיר עליה ללא הגבלה אידיאולוגית, פוליטית, סקטית או אחרת.

בעמדי נוכח הפילוסוף המחזיר בן השלושים שבקרבתו הגולה שידור „עד תהומות שאול" מצא ידידות ללא דוגמה, עם התהנה בעל הפירסום העולמי, שהתכמתו הפיהה על עצמה ללא הרף, אני קובע בשמחה רבה את חשבו החשבותי: זה אשר בעוריד נכבש להכרנת הפלא שלו בה. הוא ארגה הריכוני, האגשי מאוד.

הנהנים משני עולמות

מאת מאיר בראלי

„נוח מאוד, כידוע, להיות עם הקר". כל מי שקרה לו להיות באופוזיציה יכול לספר על כך בהרחבה. אכן, גם אלה שנשארו כל ימיהם תחת הסככה של הרוב ושל השלטון יודעים זאת יפה (חזקה עליהם שהם יודעים זאת טוב יותר), אבל הם אולי לא יתנדבו לדבר על נושא זה בפרוטרוט. לעומת זאת נעים מאוד ומוסיף ל„אגו" של האדם, כשהוא נחשב ל„נונקונפורמיסט". למי שהוא נגד הזרם באומץ לב רב והולכת נוהרת.

הקושי הוא שבדרך כלל כמעט שאי־אפשר לאחוז את הגפים הדמויים הללו. הם סותרים זה את זה.

מאז מלחמת ששת הימים — וביחוד מאז ג. מאיר היא ראש הממשלה — אנו עדים לתופעה יוצאת דופן, בחורה לבקי. אלה הקוראים לעצמם „יונים" במפלגת העבודה נהנים משני העולמות גם יחד. הם, כביכול, אופוזיציונרים, מתנגדים לקו הממשלה ומשמיעים דברים נגד קו הממשלה, בשם תביעות הפוגיטריות, בשם עמדות מתקדמות (השאלה לאיזה כיוון דעותיהם מתקדמות, אם לכיוון השמש הזורחת או לכיוון הנעלמים המערבה, היא במובן השאלה העיקרית, אך איננה נוגעת לנושא של שורות אלה), הם זוכים להרשאות ספורותיהם ומעשיהם של נסיגיסטים קיצוניים, שהרדיו הטלוויזיה לרשותם וגם בעתונות קולם נשמע בהבלטה.

אגב, אותם קיצוניים הם בוודאי בעלי הילה של „נונקונפורמיסטים", אבל הייתי רוצה לדעת מי מהם הקריב משהו על מזבח אמונתו: סילבי קשת או ידידה זן בן־אמוץ? או אולי עמוס קינן ויעקב אגמון?

כל שנה כשמתקרב האביב אני נוטה לחשוש יותר מפני „הנבירות שלום". יש בלבי חשד שאין אני מצליח להתגבר עליו שהפרגנות אלה רדוקות בעיקר באביב, מפני שבקיץ הלוחמים המכובדים נוסעים לנפוש באירופה ונפגשים שם עם רעים ותמיכים ודרישות להם נוצות של להיכים נגד מבית המדיני. הם מאלצים את ממשלת ישראל בכוח הזרוע לתת להם את האישורים הדרושים.

*

אשר ליונים המפות צחורות, אלה שבמפלגת העבודה — הם לכאורה נונקונפורמיסטים בריבוע: אופוזיציה לקו הממשלה והאופוזיציה במפלגה.

אני משפשף את עיני זה כמה זמן ואין אני מצליח להבין איך אפשרי הדבר שזמן רב כל כך יוצטו אנשים רבים כל כך, מי פה נונקונפורמיסטים? מי האיש, עוסק מפלגת העבודה, שמעמדו הציבורי או נחותו והאישית נפגעו מפני שהוא מתנגד למדיניות הארץ הבטוחה של ממשלת ישראל?! מי האיש שנפסל לחברות בלשכת המפלגה, מזכירות או המרכז שלה מפני שהוא תומך ב„ישות פלשתינאית"?

מפלגת העבודה עורכת מחולקת — לאסוכה ולצערי — להסתבות, בשתי החטיבות הקטנות יש רוב אקטיביסטי המיעוט נסיגיסטי. מישהו יכול לומר שנסיגיסטים אלה נפגעו? לעומת זאת קשה להבחין בתומכי מדיניותה של גולדה מאיר מקרב מפא"י לשעבר. לפי כמה סימנים — אמנם לא בדוקים — תומכי מדיניותה הם רוב בקרב קהל חברי המפלגה בכל שלוש החטיבות. אני מניח כך לפי מחיאות הכפיים בוועידת המפלגה (לא כמחיאות כפיים לאישים אלא לדברים הנאמרים), לפי הרים הבאים כפיים ועוד.

כשאתה שואל את עצמך מי הם התומכים במדיניות זו (להבדיל מתמיכה רחבה בהמשך כהונתה כראש ממשלה!) אתה שואל את עצמך איך קרה שהללו נשחקו כל כך?

אין לי הוכחה שמישהו נפסל, הורחק או נדחק מפני שהוא תומך במדיניותה של ג. מאיר ולכן אני נאלץ להסתפק בהנחה על כי קולם של אלה כלל אינו נשמע וכשמישהו מגן על מדיניותה של ראש הממשלה, הוקה עליו שהוא לא היה חבר במפלגה אחת אתה בין 1965 ו־1968.

מכל מקום כי האיש שיכול לקום ולומר שבמפלגת העבודה יש מצב שחבר שהוא בעד ישות פלשתינאית ונגד שליטה ישראלית בקו הפסקת האש ראשי להגדיר את עמדתו כשחייה נגד הזרם? האם דרוש אומץ לב כדי קרבן אישי בגדו לבעל עמדה זו? אכן, אין זה מצב חדש, זכורני בימי פרשת לבון שאל אותי חבר ידידי, שבוחלש רצה בטובתי: „איך אתה יכול להרשות לעצמך, בבחינה חברתית, להפוך בני דור בן־גוריון?"

אותו איש נהג להתווכח בחום לב ובתום־לב להגנת פ. לבון ואני מאמין באמונה שלמה ביושרו הציבורי. אני בשיל ספק רב, בהתבוננה אתה שהוא בייחס לעצמו — הוא איננו נונקונפורמיסט גדול כל כך.

בשוק הספר העברי

מאת אריה כנרתי

לפעמת שבוע אחד בשנה אנו „עם הספר". גם מי שלא בא לקנות ב„שוק הספר", נהנה ודאי ממראה השוק הצבעוני המאור שבככר מלכי ישראל בתל־אביב. העירייה שבחזית בנייתו התמקם השוק, אף תרמה למארג את הכיכר ואת האורות הצבעוניים שנשארו מליל העצמאות (בלי פטישי הפלאסטיק). בקבלת־הפנים שנערכה לכבוד המארג בקומה ה־12 של בניין העירייה, שממנה נשקף השוק הצבעוני שבכיכר, אמר פרנס העיר אליהו שפייזר כמה מלים טובות על הספר העברי, על הספרות והסופר העברי. בין המברכים היה גם משורר עברי, שלא נחה דעתו מהעובדה כי מקור ותרגום שוכנים יחד בדוכני השוק. הוא הציע לקיים שבוע הספר העברי המקורי בלבד. אם תתקבל ההצעה, לא נראה להבא בשוק הספר העברי ספרים עבריים של מחברים יהודיים, שכתבו וכותבים בשפה זרה, כגון „הרמב"ם, הזוהר, פילון, בובר, רחל דיין.

סיורנו קצת בשוק הספר שבכיכר. התעכבנו ליד הדוכנים ופגשנו אף כמה סופרים צעירים. שבר אר לא רק לראות, אם קונים את ספרים בשוק, אלא גם לקנות. הנה משה שמיר עם חבילת ספרים. ביניהם „שלושה בסירה אחת", מתנה לילד הרמב"ם „מתנה בשבילי". גם המשורר שלמה טנאי קנה משהו בשוק.

שאלנו: מה קונים? הזבן הצעיר אמר לנו: „יש ביקוש יפה לספרי מין וגם לספרים לא כל כך „יפים" מעין זה". הוא גילה לנו, כי נמכר טוב הספר „כל מה שרצית לדעת על המין". אך נראה כי דוכן זה מספק ספרים גם על מה שלא רצית לדעת על המין. מצאנו כאן גם ספר פוליטי של ח"כ העוסק בעניני „העולם הזה". אבל אומרים שגם הוא מ י ן ספר שכזה. באותו דוכן היתה דרישה לספר של קולק מירושלים. לא של האב אלא של הבן, עמוס. צעירה שהתאכזבה משום שלא השיגה אותו בדוכן, אמרה לנו, כי זה „ספר צעיר ופיקנטי". ואם כבר מערבים מין בפוליטיקה, הרי הספר „האשה הארשעית" מונח היה ליד ספר הזכרונות של ד"ר נחום גולדמן.

בדוכן אחר אמרו, כי „המלון העולמי לעברית" היודע בציבור, „הולך כמו מים". צעירה נאמנה העירה: „זה לא בגלל הערכים הנשגבים שבמילון, אלא בגלל הבריות הנמודות, בעיקר של המחבר." אגב, בעלי הדוכן כעסו על המחבר: הבטיח לבוא לדוכן ולחתום שמו על כל ספר שקונים ולא בא. כישור העיר: „בדאמנרץ הלך ודאי להפגין נגד גולדה או דיין".

בעל הוצאה ותיקה נראה במצב רוח טוב. לאחר שנה לא טובה, התאושש לדבריו. הוא גלה לנו, כי הוריד לא רק את מחיר ספריו, אלא גם ממשקל גופו.

מובן שנסתיימה „מלחמת האלבומים" על נושא מלחמת ששת הימים, אין כמעט דרישה לאלבומים. אחד המו"לים אף סגן באזנינו, כי ה„סלונים" בדירות כלאים כבר אלבומים (אין מקום לספרי־קריאה).

בדוכן אחד מציעים את הטראגדיות של שקספיר בכרך אחד. אין זה משכנע את הגברת שלידנו. היא פוסקת: „יש די טראגדיות בלי שקספיר". בעל הדוכן, שלפני שנה התאונן באזנינו, כי הטלוויזיה פוגעת בספר העברי, מגלה הפעם, כי בזכות הטלוויזיה, המקרינה סידרה על צ'רצ'יל במלחמת העולם השניה. הוא מצליח שוב למכור את כתבי צ'רצ'יל.

בדוכן אחר — אכזבה לפורטנוי. מכירה חלשה של „מה מציק לפורטנוי". או שכולם יודעים כבר מה מציק עליו, או שיש לקוראים דאגות אחרות.

יש דרישה לסולז'ניצין. שואלים על ספריו גם עולים מרוסיה, שכבר הספיקו לרכוש קצת עברית באולפן. שם, ברוסיה, לא יכלו כמובן להשיג את סולז'ניצין. אבל כאן אין להם משגת לרכוש את הספר, וגם ספרים כי כמחיר של סולז'ניצין בעברית יקר בשבילם.

אגב, בדוכן של הוצאת ספרים באידיש, נאמר לנו, כי נמכר יפה ספר של בן־גוריון באידיש. הקונים הם עולים ותיקי אידיש מרוסיה. בשוק הספר בכיכר, יש דוכן גדול לספרי אידיש, של הוצאת ספרים שניות.

דוכן של הוצאה מכובדת ותיקה מציע: „22 כרכים של הקלסיקונים העבריים — בחמישים אחוז!". כשהדר צעיר מחייך במירות, כאילו רצה לומר: מוטב להשאר כל החיים משורר אנאגרדי־קלאסי ובלבד שלא להימכר בחצאים ירודים — בחמישים אחוז.

לא הכל זוכים להימכר בשוק המשורר שבכיכר. בני צעירים, סופר ומשורר, מפיצים את יציריהם בגו ידיהם. בשולי השוק הקים כל אחד מהענינים דוכן זעיר ומציע ספריו ב„חצי־חינם". ליד המשורר מנת „טייפ", המשורר כיע שיריו בקולו האוטנטי.

ויש דוכן נוסף בשולי השוק, שבו מציע בחור, מו"ל ירושלמי, ספרים מהוצאה הפרטית שלו. ברובם זם ספרים שימושיים, כגון הספר „נפלאים מעשיך" — סגולות, רפואות, קמיעות וגורלות; או „פתרון חלומות" — על־פי התלמוד והזוהר הקדוש; או „חכמת הפרצוף" — מה הידי ו„חכמת הפרצוף" — על־פי „הזין־הזין", שנמסרו בפה לפה, בין המקובלים מדור לדורות. ואין זה סוף הסוף: בעל ההוצאה מציע לעולים מרוסיה חומש, מחזור, הגדה, ומגילת אסתר — בתרגום רוסי. יש עמו למכירה גם „סידור השלום", הלא הוא סידור התפילות הידוע של הרב לוין המנוח, רבה של מוסקוה.

על סטאטוס והיראריכיה חדשה

מאת יהושע תדמור

פרשת „נתיבי נפט" אינה פרשה מאתנו. באותה נעשה נסיון לשייך את פרידמן אישית לכתאה פוליטי זה או אחר, ובמגמה ברורה להכותים ולהשמיץ מפלגה או גוש פוליטי.

אינני יודע לאיזה כתנה שייך או השתייך מנכ"ל „נתיבי נפט". ואף אין זה מעניינני, אולם לפי ההתרשמות מאישיותו המסתנית של פרידמן נראה לי, שאם אכן טיפח קשרים פוליטיים עם מפלגה זו או אחרת — ודאי לא עשה כן מטעמים עקרוניים ואידיאולוגיים. קרוב לוודאי שגם אלה נבעו משיקולים של „יחסי ציבור"; ככל הנראה, הצלחה בתחום זה כיום במדינת ישראל אינה ענין מבוטל, שכזה המלא בציזה.

לא פרידמן האיש מענין בהקשר זה, אלא כל עולם המושגים והערכים, שהתהוה באחרונה בחברה הישראלית, כל מושגי ההיראריכיה החברתית, כל משמעויות הסטאטוס וההצלחה בשתנו מיסודם, ועבם השתבר סעמן של הציבור ומערכת ערכיו של הדור שלם. אלה מתופחים עתה בשיטתיות, בדרכים ובאמצעים שונים, גלויים וסמויים, וחודרים לכל פרצה בחיינו. לשטיפת־מוח זו שותפים המדורים הקלים באמצעי ההתקשורת ההמונית, שבדעבים מכסרים ועמודי רכילות בעתונים, עד שהפכו הדברים למובנים מאליהם.

רק לפני שנים לא רבות היו מכובדים ונישאים מעם אלה שבעתו בשירות הציבור והמדינה: בהנהגה, בעליה, בהתיישבות, בצה"ל ובבאר סליקות, אבני־הבהן היו בדרך ועל־פיהן נקבע מעמדו של אדם בחברה המצומצמת ובציבור כולו. האנשים הביעים, בהנהגת הדאישות, קבעו סטאנדארטים שאומצו לאחר כבן על־ידי החברה. לא עברו שנים הרבה והקערה כולה נהפכה על פיה. נכתבו מושגי יסוד. המעמד הנבהברות נקבע, בעיקרו, על פי ההצלחה הכספית, ועל פי מחירו של אדם לבצר לעצמו מעמד ההסטה בחיים הכלכליים. לפני שנים לא רבות עוד דיברנו על ערך האדם, על זכותה של ההכרת, על איכותם ועצבם של החיים, על חיי כליהות וחירות לציבור. היום, רק ציניקים או יחידים כיאלים הנהירהקנה מוסיפים לעסוק ולגלגל בנושאים כעין אלה.

אין כמובן טעם בהתרפקות על ערכי העבר. מה שהיה לא יחזור. הציתים בהתנגות ועכן הכיבגים ועזרי התהוה. אך אם אלה הם המושגים החברתיים וההיראריכיה החדשה בצבירה — כזה מבעצור לרגע ונמנסים בבעליל ער כל עוד לא מאוחר מדי. כי לא בעליו המסחר עסקין. אלה צריכים להיות בתחום שיסמלה של הבשורה בכבל מדינה המוקנה. אך כיצד ניכל להבין ולשאת את ההופעה, המקבלת, כבעם, כאנשי המכון, במיוחד „הנובורישים" שבקרבה, הם שהפכו לאריסטוקראטיה ההרצה, לבאי דגל הסטאטוס של החברה הישראלית, שכל כמעט מבקשים להתחבר בהם ולהמצא במחיצתם.

אין צורך למחוקק לכל אותה רכילות שכבך כמכה נצבע בדר יקני הבכבה. גם ביותר היה לכל כוק בכל הכי וכי, לרבות שרים נכבדים, חברי־הכנסת ואלופי צה"ל, אשר נכנו עם באריבוי וכשהתפי בסיבות של כרדבי פרידמן. לכל לא היה בכל אלה כבר הרבה ידי הר באמבר סיפסים. הדברים הפכו לחלק מחיי החברה הישראלית ובכך נקבעים נורמות והסטאנדרטים חדשים. אנשי־עסק כמולהים סם והם דמויות ציבוריות של „בדבי", שמשילוהם גבלות בעולים; עשירים גדולים בכספי הבינה וזהם עתיד הון כן הארץ ובחוץ־לארץ — חובבים אם יוכבו ולפתחי הוויליהם הבאאורות ברבו העריב חוגה מכוובת תוד; ואלופים מעניקים להם ביוקר, והתגיגותיהם הפרטיות הוכבה להתחבבות של כמעט כל הכי ומי במדינה.

רב כחו של הכבון להחוה. כבון מתוספת סטאטוס ובחרה בכבנים פניה של חברה. אם זאת פרס הפסך שריה של הכמבלה ואף אין זה עניין לגדים בלבד.

יעקב אורנשטיין

יום השבעה

מאת צבי רותם

יעקב אורנשטיין היה איש סתירות, אך במהותו היה תמיד אחד. עם כל נפתולי דרכו נשאר תמיד נאמן לעצמו. נצר למשפחה בעלת יחוס רב שבמה דורותיה חוננו את זכרותיה של ירושלים העתיקה היה מושרש ביהדות ובמסורתה גם כאשר התפקר ומרד במוסכמות. בהצר רצה דיבר על אמו שנתאלמנה כאשר היה בן 8 ודאגה בעמל כפיה לחינוכם של בניה ובנותיה. גמר בית מדרש דתי למורים, אך עבר ברועה צאן בתל חי ובכפר גלעדי. היה חבר ב„הגנה", אך הצטרף ל„ברית בריונים", לאצ"ל וללח"י. בבתי סוהר ובמחנות מעצר, בארץ ובאריתריאה, השלים את השכלתו הכללית ולמד לשונות. אך תמיד נשאר היהודי השורשי, השואל בכל ענין: „זה טוב ליהודים?" גם כאשר עזב את לח"י והצטרף אחר כך למחנה העבודה שמר על קשריו ולא עשה שקר — לא בנפשו ולא כלפי זולתו — בדבר השקפותיו, שאיפותיו ותקוותיו. אף לא בדבר אהבותיו הגדולות ושנאותיו העזות, שאלה כאלה הסעירו את נפשו. ועל כן היו כה רבות התפניות בדרכו. אך בכל תפנית ובכל תנועה שמר על עצמאותו ועל צביונו ועל זכותו לדעה ולהבעתה.

אם יש משמעות לכינוי מורד במימסד, הוא היה המורד. גם כאשר פעל בתוך המימסד. האם הורגש בימי ילדותו ביד תקיפה של אביו ועל כן הוצתה בו אש המרד, או שדווקא התייתמותו המוקדמת הכשירה אותו להיות מורד בכל סמכות חיצונית וכפויה? היה בעל יצרים עזים ועם זה איש תובענה, נעשה עתונאי כדי לשרת את ההכרה הלאומית. אך ברוב הימים למד להבדיל הבדלה חמורה בין עבודתו העתונאית לשם פרנסה לבין כתיבתו, בעיקר פולמוסית, בבירור על משבר העניינים שהיו קודשים בעיניו.

היה קנאי לדעותיו ולמסורתיו — גם אם לכאורה או למעשה נשתנו בברוצת חיים הסוערים — אך בו בזמן היה לויאלי לא רק כלפי ידידיו, אף אם צעד אתם כברת דרך קצרה בלבד, אלא גם כלפי יריביו בכל אות בגזרות הדרך המפותלת. היה איש פנימי בחוגים רחוקים זה מזה וידע „סודות כן ההדר" רבים. אך ידע לשמור סוד לעצמו ולא רכל בין חוג לחוג. גם אם... הסיק לא... אתת. מסקנות קיצוניות כלפי עניינים ואנשים, בדיעתו האישית.

יעקב אורנשטיין ראה עצמו מקופח, משום ששאף לגדולות והיה משוכנע כדרך בכל תפניותיו הפרטיות והצבוריות בהבעת דעותיו לא הגיע אל המקום הראוי לו הפסיד במירוץ עם אנשים שבביניך נפלו ממנו גם בכשרון. וגם בידיעת העניינים הכלליים, היהודיים, הישראליים, ובביחוד הערביים והאנגליים. אמנם היה בקי בתחומים רבים ואת בני שני העמים האלה למד להכיר במקום שאפשר להכירם בלי גינונים וטקסים — בבתי סוהר ובמחנות מעצר. על סמך נסיונו זה דגל ביד חזקה ביחסים אתם ומתח ביקורת על רבים מפרטי המדיניות של מפלגת הפועלים, גם כאשר היה חבר בה הזדהה.

ואף על פי שהיה בר נפש, קיים את כללי המשמעת בעבודתו העתונאית. ידע להתגבר על יצרו ולמלא חובתו. המרד המובהק בסמכות דבימימסד „הכיד ההיירדכי" בעבר זה ושמר על רוח הצוות. גם אם הדבר לא היה לו קל. כשגן עורך „אמרי" היה מתנדב לכתוב מאמרי מערכת בעניינים שהרגיזו או הלהיבו אותו. אך כל איכה שבדבה לו כי דעה: „סוסה כן הקרי או שביטוייו קיצוניים. היה מבקש כן העורך שיקפיד בקריאה כדי להימנע מאפתעות. מעולם לא ניצל היעדרו של העורך כדי „להגניב" דעותיו האישיות — ולא רק במאמרי המערכת אלא גם במאמרים החתומים. דעות אישיות הביע במאמר רק בעצה שהעורך יכול היה לבדוק אותו.

היה פולמוסן שנון ובשונן שידע להכות את הנרפת הריב ולתקפה בלי רחמים. בהתקפת אישיות העבר הכיע הרבה בנבכי השדרות. זכורה לי רשימה קצרה ב„דבר" בשבחת עסקן ציבורי שבינתיים הלך לעולמו. רק יהודי חי"ן — ואם זה ביסוד מליצי כדי נתרגם אותו לעברית פשוטה. שכן יעקב אורנשטיין השפע בתוכו את כל סבכי הלשון העברית לא אהב מליצות ולעג לכל המצטצצים בעגגגם.

לא אשכח את יעקב אורנשטיין ביום בלהבת ששת הימים כאשר היה כולו אש להבה לאחר הציפייה הלדוקה והמייגעת של ימי ההמתנה. האש הגיעה בבהרה לשיאה — עם התקבל הידיעה על שחרור העיר העתיקה בירושלים. הבבתי לבבשה לרובעו היה זה שחרור עיר הקודש, לבה של הארץ היעודה שיש לנו זכות השכדיות עליה. אך הן — העיר הארץ — היו לנו בבשך דורות רבים הזמן ולא מציאות. ולו היה זה לא רק שחרור לבה של המולדת, איחודה של העיר המפולגת שנתחברה עכשיו כי חיה. ולא שחרור עיר הולדתו שאליה נשא עיניו כל ימי שהותו שלא בין חומותיה. בכל תפנית חייו — בארץ ישראל ובגולה באריתריאה — נשאר בלבו ירושלמי.

יעקב אורנשטיין היה בעל זכרון בלתי נדלה. בגשם לבצם הצלה בכתב או בעל פה פרישית כעניינות. רבים יעצו לו לכתוב ספר זכרונות וכדואי יעלה בעניינו וגם בדרכו הספרותית על רבים בספרי הזכרונות והתפרסמים ודסים לבקרים. עכשיו שמבנו שאבגם הכין כתב יד אף הגיע אותו לכוהל של כבר פרסה לא כעט ספרים נגד הממסד. אך הלה דחה אותו. באבנה עלינו כוחו על ידי י. שייב בדבר ההספד שלו. כי יש בהבב יד דברים הרעפים ביותר. שאף הוא, ד"ר שייב, הציע להמתיקה. אלא שנתקל בסירובו של המחבר.

משה
עובד לפרנסתו
כמו כולם. למרות שהוא מפגר.

למען האמת, קשה למצוא עובד יעיל ומסור כמותו. לעולם לא יאחר לעבודה. משה עובד בכל נשמתו. דבר לא יסיח את דעתו ממלאכתו, הוא אוהב את מה שהוא עושה. הוא אפילו מאושר. יש לו עבודה. כמו לכל אחד, גם פרנסה בכבוד. אין הוא יעוד לנטל על המשפחה והחברה.

למפגרים רבים אפשר למצוא עבודה המתאימה למגבלותיהם. אך צריך להכשיר אותם לקראתה. בתרומתך לאקים תאפשר לנו להכשיר נערים מפגרים לעבודה מועילה ולהשתלבות בחברה.

מיבצע "גג לילד המפגר", יום רביעי, 10 במאי 1972

אקים

אקים-אגודה לקימום מפגרים

גם לבנך עולם משלו!

גם בנך רוצה לדעת...

הוא צעיר, אבל כבר מתעניין בנעשה סביבו.

הוא סקרן ומרבה לשאול שאלות.

הוא נבון, עירני ובעל תפיסה, אבל העתון שאתה, האב, קורא — אינו מיועד לגילו ואינו עונה על דרישותיו המיוחדות.

הוא רוצה לדעת הכל, להבין את המתרחש בארץ ובעולם, אבל יש לו עולם משלו, עולם שונה, עולם הילדות.

דבר לילדים מקנה לבנך הרגלי קריאה, מרחיב את אופקיו ואת השכלתו הכללית.

דבר לילדים ערוך בידי צוות עתונאים וסופרים, הפתוח לבעיותיו של הדור הצעיר ומבין ללבו.

חתום בשביל ילדך על **דבר לילדים**

שלם לשנה מראש (42.— ל"י) ובנך יקבל שי חינם את ספרם של אפרים ומנחם תלמי

בכל ארץ ישראל

צרף את בנך למשפחה הגדולה של **דבר לילדים**

לכבוד
„דבר לילדים",
ת.ד. 199, תל־אביב

רצוני לצרף את בני/בתי אל המשפחה הגדולה של „דבר לילדים"

הריני מצרף בזה המחאה ע"ס 42.— ל"י

שם פרטי ______ שם משפחה ______

כתובת מדויקת ______

רחוב ______ מיקוד ______ עיר (מושבה, שכונה)

______
החתימה (האב או האם)

את התלוש יש להכניס למעטפה עם הצ'ק או המחאת הדואר ולשלוח לת.ד. 199 תל־אביב, או לסניף „דבר" הקרוב.

יש לי עניין
ב דבר

מועצה אזורית ברנר

גבעת ברנר, טל. 951218

מכרז מס. 72/2

המועצה מזמינה בזה הצעות קבלנים לסלילת כביש לבית אחדי ברנר. הבניות אפשר לקבל במשרד המועצה החל מיום ג' 9.5.72 תמורת 30.— ל"י שלא תוחזרנה.

סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 15.5.72, הפגישה במשרד המועצה בשעה 10.00 בבוקר.

ההצעות להגיש במעטפה סגורה לתיבת המכרזים במשרד המועצה עד ליום 22.5.72.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

בת שבע אוחין
ראש המועצה

עם אגד
מתל אביב
לשרם-א-שייח
כל יום ב-8 בבוקר מהתחנה המרכזית
מאופירה (שרם-א-שייח) כל יום ב-06^{15}

מלה

טובים, הרעים והתמימים

מאת מיכאל שמר

„בכל חקירתנו לא מצאנו יסוד להאשמות הכבדות שהוטחו סגן שר האוצר ד"ר צ. דינשטיין, מצאנו מחדל מצידו, בכך קבע הנחיות ברורות בדבר הדיווח של „נתיבי־נפט" כלפי החברות הממשלתיות (ההדגשה שלי — מ. ש.). אך זהו מינהלי בלבד..." — על פיסקה זו שנכללה בפרק המסכם דו"ח ועדת ויתקון חוזרת גם ההודעה המיוחדת, שנתפרסמה עניין שקיימה הממשלה בדו"ח ובהשלכותיו.

פיסקה זו אינה מותירה, איפוא, מקום לספק, כי העובדה „נתיבי־נפט" לא דיווחה לרשות החברות לא נבעה מכחדל הרשות או מהעדר חוק בתחום זה. ההודעה מצאה, היא קובעת בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים, כי העדר הדיווח נבע מחדל של סגן שר האוצר.

מהי, איפוא, המסקנה המתבקשת? מהו השינוי ההגיוני הד־ בפעולות המינהל הממשלתי? להלכה צריך היה לצפות, לפ־ שהממשלה תגדיר מחדש מהם חובותיהם וסמכויותיהם של שרים, ותבהיר שאינם רשאים להתיר לחברה ממשלתית מנוע מהובת הדיווח המקובל.

אולם מסתבר שלא תמיד נוהגים לפי הלכה. במקום ההבהרה מתבקשת מודיעה הממשלה, כי תזרז את קבלת חוק החברות משלתיות, וכי עד שיתקבל יוכנסו שינויים ב„תקנות ההתאג־ ת של החברות הממשלתיות". — לשם מה? — „לשם הבטחה אות על ניהול תקין וביקורת יעילה", — היכן? — „בחברות ממשלתיות".

הרושם שהקורא הבלתי מנוסה עלול לקבל מנוסח זה הוא, בסבכה את הדיון בפרשה אזרה הממשלה את חלציה והחליטה עשות סדר" בחברות הממשלתיות ובפיקוח עליהן, שנתגלה, אכול, ככושל.

למען אותו קורא רצוי, איפוא, להבהיר בזה, כי הצעת חוק ברות הממשלתיות, בדומה לשורה ארוכה של שינויים ושיפורים קות, היא פרי יוזמתו ועבודתו של מנהל רשות החברות משלתיות, י. כלכן. הצעת החוק הופצה כבר לפני זמן רב ה, אך משום מה לא התקדמה בתהליך החקיקה.

הנסיון להציג את הצעת החוק כצעד שהוא פרי לקחי הפרשה, שר יתקן חלק מהפגמים שנתגלו במהלכה — איננו עולה, איפוא, נה אחד עם השכל הישר.

נחמה פורתא יכולים אולי עובדי רשות החברות למצוא ב־ בדה, שלאחר דו"ח הועדה והחלטת הממשלה הם משתייכים חנה ה„רעים" יחד עם ד"ר ד. גיב, ד"ר י. ארנון ואחרים, בעוד ל מחנה ה„טובים" נמנים, חברי מועצת המנהלים של „נתיבי־ נפט" וסגן שר האוצר.

מי שקרא את דו"ח ועדת ויתקון ואת החלטת הממשלה איננו כול, כמדומה, להשתחרר מן ההרגשה שהרשות היא היחידה — וצאת, כמובן, את מ. פרידמן — הנתבעת עתה לשלם את יר ההחלטה, שלא לפגוע בכל יתר הגורמים ששמם הוזכר מהלך הפרשה.

„תיעוש" בדרך הנכונה והריווחית

מאת דוד ליפקין, סופר „דבר"

מחזור במפעלי „תיעוש" הסתכם ב־1971 ב־72.5 מיליון לירות וה־רווח לפני מס היה 5.76 מיליון לירות, שהם 8 אחוזים. זאת לעומת מחזור מכירות של 59.3 מיליון לירות ב־1970 ורווח לפני מס של 3.99 מיליון לירות, שהם 6.7 אחוזים.

מסיכומים לשנה החולפת, שנמ־סרו על־ידי מנכ"ל „תיעוש", אפ־רים רייגר, למועצת המנהלים של הקונצרן, מסתבר כי מכירות „תי־עוש" גדלו בשנה החולפת ב־22.4 אחוז ואילו הרווח גדל ב־44.4 אחוז. תקציב „תיעוש" ל־1972 בנוי על מחזור מכירה של 83.2 מיליון לירות ורווח לפני מס של 6.2 מיליון לירות, שהם 7.5 אחוזים. ב־1971 הסתכם מחזור המכירות של מפעלי „תיעוש" ב־ארץ ב־59.9 מיליון לירות (83.6 אחוז בכלל המכירות) ואילו הי־צוא ב־12.6 מיליון לירות (17.4 אחוז).

קונצרן „תיעוש" פועל כיום ב־ענפי הטקסטיל, הרפואה, הפלס־טיקה, החשמל והאלקטרוניקה וה־בניה. ההוצאות העסקיות בכל אחד מענפים אלה היו: בענף הטקסטיל הסתכם מחזור המכירות אשתקד ב־46.9 מיליון לירות וה־רווח השנתי ב־3.8 מיליון לירה, שהם 8 אחוזים; בענף הרפואה היה מחזור המכירות 17.02 מיליון לירות והרווח השנתי 2.68 מיליון לירות, שהם 16 אחוז; בענף ה־פלסטיקה — הגיע מחזור המכי־רות ל־3.69 מיליון לירות. אולם כאן נרשם הפסד של 75.000 לי־רות, שהם 2 אחוזים; בענף ה־חשמל והאלקטרוניקה הגיע מח־זור המכירות ל־1.97 מיליון לי־רות והרווח היה 76.000 לירות, שהם 4 אחוזים. במפעלים האחד ריב, כולל מפעל בענף הבניה, היה מחזור המכירות 2.81 מיליון לירות והרווח 263.000 לירות, ש־הם 9 אחוזים.

השיפור העיקר במצבם של מפ־עלי „תיעוש" מתבטא בגידול ה־ניכר שחל בתשואה ש„תיעוש" מקבלת על השקעותיה במפע־לים. מסתבר שסך השקעותיה של „תיעוש" במפעלי הקונצרן הגיע בסוף 1971 ל־26.3 מיליון לירות, כולל מניות לפי עלות שערכן 13.3 מיליון לירות וחלקה של „תיעוש" ביתרת רווח שלא חולק — 3.1 מיליון לירות. ב־1971 הס־תכמו תקבולי „תיעוש" מהמפע־לים ב־5.64 מיליון לירות, תשו־אה של 21.4 אחוז ל־1974.

(המשך בעמוד 10)

„מכירה מוקדמת של 7000 דירות לא תקל על מצוקת השיכון"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

חלק מכלכלני הממשלה הקרו־בים לבעיות השיכון מעריכים, כי החלטת הממשלה בדבר זרוז ההת־קשרויות של 7000 יחידות דיור הנמצאות בשלבי בניה, לא תביא להקלה בצד הביקוש לדירות. כל־כלנים אלה מסבירים כי החלטת הממשלה תביא לתוצאה אחת בל־בד: מי שהתקשר בחוזה כללי, מבלי שיאמר לו איזה דירה תע־מוד לרשותו והיכן — יידע עתה יותר מהר איזו דירה תהיה שלו. אולם, סבורים הכלכלנים, כאמור, כי בצד זה לא יביא כל הקלה בצד הביקוש לדירות, זאת משום שלהערכתם, כל מי שנחתם אתו חוזה כללי, שתעמוד לרשותו די־רה, גם מבלי שמקומה המדויק נמ־סר לו, שוב אינו תובע פתרונות ואינו לוחץ על הביקוש לדירות. הערכה זו מבוססת על הנסיון של פקידי במשרד השיכון.

נראה כי כשמם זה התנגד שר השיכון, זאב שרף לזירוז ההתקש־רויות, משום שלדעתו לא תהיה הקלה בצד הביקוש והזירוז ימנע גמישות במתן פתרונות דיור על ידי משרד השיכון. כאשר יסתיימו תהליכי ההתקשרויות המזורזים, לא תשאר בידי משרד השיכון כל רזרבה של דירות לצרכים הופיים.

מעוטי היכולת — הראשונים שייפגעו

עוד סבורים אותם כלכלנים, כי ההחלטה בדבר זירוז ההתקשרוי־ות עשויה לפגוע דווקא בבעלי ההכנסה. זאת, כיוון שהמשתכנים יתבקשו להפקיד כספים כבר ב־שלבי הבניה המתקדמים ומעוטי ההכנסה, שלא יוכלו לעמוד בתש־לומים מוקדמים אלה ייפגעו רא־שונים. ההערכה שהביאה לקבלת ההחלטה בדבר זרוז ההתקשרויות אומרת, כי כתוצאה מכך תגדלנה ההכנסות בשנת 1972 ב־20 מיליון לירות. סכום זה צריך לבוא מ־משתכנים בדירות לזוגות צעי־רים ושיכון עממי, משתכנים ב־איזור פיתוח, משתכנים בתוכני־יות שיכון להיסול משכנות עוני והוסכי תוכניות כפעל החסכון ל־בנין. כל הקבוצות הללו הן ה־חלשות ביותר מבחינה כלכלית, והן יתקשו בתנאי לגייס סכום של 20 מיליון לירות. אולם מאחר ש־הממשלה החליטה על זירוז ההת־קשרויות מתוך כוונה לספוג כס־פים אלה, יידפקו עתה אלה מבין הזכאים שמצבם הכלכלי טוב יותר. החלטת הממשלה — אמר פקיד בכיר — מביאה את פקידי משרד השיכון לקבל החלטות בצד מ־עוטי ההכנסה שמצבם טוב יותר, על חשבון מעוטי הכנסה שמצבם הכלכלי רע ביותר, משום שה־כוונה, היא, כאמור, לספוג ולזרז התקבולים.

מחזור „מקורות" — 331 מיליון ל"י

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר"

המחזור הכולל של „מקורות" לשנת הכספים 1972/73 יסתכם בסך 331 מיליון ל"י, לעומת 289 מיליון ל"י בשנה החולפת, גידול ב־42 מיליון ל"י, שהם 12.8 אחוז.

תקציב זה כולל את עבודות פיתוח מקורות המים, תקציב אס־פקת המים, עבודות קבלניות, ש־מבצעת החברה מחוץ ל„מקורות" וכן עבודות חברות הבת „מקורות מים" ושח"ם (שירותים חקלאיים מיכניים).

התקציב המיועד לפיתוח מקו־רות מים השנה מגיע ל־92 מיליון ל"י, לעומת 84 מיליון ל"י אשת־קד. מקורות המימון של תקציב זה הם כדלהלן: 42.5 מיליון ל"י — תקציב מ. החקלאות; 8 מיליון ל"י — תקציב משרד הפנים, על חשבון מפעל הביבים של גוש דן; אשראי ספקים ובנקים לעבו־דות ביוב גוש דן — 15 מיליון ל"י; הלוואה מיוחדת לשם ביצוע מפעלי מים אזוריים מיוחדים — 15 מיליון ל"י; מימון עצמי של „מקורות" — 10 מיליון ל"י; תש־לומי צרכנים — 1.3 מיליון ל"י.

השנה יבוצעו, בין היתר, העבו־דות הבאות: המשך מפעל ביוב גוש דן (בהשקעה של 23 מיליון ל"י); המשך העבודות בבניית תח־נת שאיבה להזרמת השפכים מאי־זור באסה ביפו וביצוע החולות שבים אבני והמבנן הקיימים. בהת־אם לתכנית תתחיל השנה יחידת שפכי גוש דן לקלוט קליטה רא־שונית של שפכי דרום תל־אביב־יפו, ראשון־לציון, ורחובות בכמות של 10 מיליון מ"ק, נוסף על 10 מיליון מ"ק שפכי חולון ובת־ים.

בפיתוח מפעלי מים, שהם בבע־לות החברה ישקעו 39.5 מיליון ל"י. במסגרת זו יבוצעו מפעלי מים חדשים, קידוחים רבים, חיבור ישובים לאספקת המים, הרחבת תחנות שאיבה, בניית בריכות מים וכו'. בבנייה ופיתוח מפעלי מים להיאחזויות חדשות יושקעו 15 מיליון ל"י.

בעקבות ביצוע תכנית פיתוח מקורות מים תתאפשר שאיבת 33.6 מיליון מ"ק מים נוספים, אשר 20 מיליון מהם מיועדים לתוספת אספקה לצרכנים.

התפוקה החזויה — מיליון מ"ק

תקציב אספקת המים השנה יס־תכם בסך 136.5 מיליון ל"י לעומת 125 מיליון ל"י אשתקד. התפוקה החזויה במפעלי המים של „מקו־רות" השנה תגיע לכדי 1.040 מיליון מ"ק. השאיבה מן הכנרת השנה תגיע לכדי 385 מיליון מ"ק. האספקה לצרכנים תגיע לכדי 835 מיליון מ"ק ואילו ה־קף הזרמת המים להעשרת מי התהום יגיע השנה לכדי 160 מיל־יון מ"ק מים.

מומחי „מקורות" קובעים, כי מוקדי המחסור החמור במים מצו־יים כיום במפרץ חיפה, אשדוד, באר שבע, דימונה, ערד, חוף ים המלח ואילת. המחסור במים באיזורים אלה נובע מהתפתחותן המהירה של הערים, התפתחות התעשייה והתפתחות ענף התיירות. התעשייה והתפתחות ענף התיי־רות. צריכת המים באיזורים אלה עולה בקצב מהיר ולכן ידרש מא־מץ מיוחד, כדי להדביקה.

אחד הסעיפים החשובים במחזור „מקורות" הוא ביצוע עבודות קב־לניות לגורמים שונים מחוץ לחב־רה. לפי החזוי יגיע היקף העבו־דות הקבלניות הללו לכדי 70 מיליון ל"י בקירוב. בין היתר מבוצעות עבודות אלה עבור מש־רד הבטחון בסכום כולל של 25 מיליון ל"י. במסגרת זו נבנים מק־לטים, חדרי בטחון, ביצורים וכו'. היקף העבודות של חברת מקורות מים — 25 מיליון ל"י ואילו של חברת הבת שח"ם — 28.5 מיליון ל"י. במסגרת זו מבוצעות עבודות לקו צינור אילת, לחברת החשמל ולבתי הזיקוק באשדוד.

למרות ההסכמה לא בוצעו המלצות „ועדת ברתל"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

למרות ששר האוצר פנחס ספיר הודיע, כי הוא מקבל את המל־צות „ועדת ברתל", ביחס לתע־שית הרכב בישראל, לא בוצעה עד כה כל פעולה בכיוון המלצות הועדה — כך קובעים כלכלנים בירושלים. המלצות הועדה היו ברורות וחד משמעיות ולמימושן היו שרי האוצר, התחבורה והמסחר והתעשיה, אמורים לקבוע מדינ־יות מוגדרת וברורה לגבי הענף. אולם עד כה, כאן פרשת „אוטו־קרס" והמלצות „ועדת ברתל", לא הגדירה הממשלה מהי מדי־ניותה. צעד זה הוא החשוב ביו־תר לגבי עתיד הענף וככל שתוק־דם הצהרת המדיניות, כן ייטב לענף.

כלכלנים בירושלים מעריכים, כי הצהרת מדיניות דו־משמעית וברורה מצד הממשלה, יוכל דר־שם מוטעה לגבי מסקנות „ועדת ברתל". שכן לאחר ששר האוצר הבהיר כי הוא מקבל את המל־צות הועדה, נראה, כל פעו־לותיו כאילו הן בהתאם להמלצות. בעיקר מציינים זאת לגבי עתיד מפעלי ת.י.ל. (תעשיות ישראליות לרכב). הכלכלנים קובעים, כי במסקנות „ועדת ברתל" ברור ש־אין מקום להפעיל את המפעל בתכונתו הנוכחית. ממסקנות ה־ועדה משתמע גם באופן ברור, כי בארץ יש מקום לייצור רכב נוסעים, רק אם הדבר ייעשה במשולב עם ייצור של סוגי רכב אחרים כמו משאיות, ורכב ופו־די, כמו אמבולנסים, רכב קי־רור, קומנדקרים, ג'יפים וכד'.

עד כה לא נעשתה גם כל פעו־לה לגבי שינוי שיעורי המכס. כז־כור, המליצה „ועדת ברתל" להנ־היג שיעור מכס אחיד של 85 אחוז על רכב נוסעים מראשית אפריל 1974. הועדה המליצה עוד, שבשלב מאוחר יותר יוחד המכס ל־65 אחוז. כן המליצה הועדה לאחד את שיעורי המכס, ומס קניה לרכב מיובא ולרכב כמו־רכבה מקומית. אולם עד כה, כא־מור, לא נעשתה כל פעולה ב־כיוון זה.

„תיבת־כלאיים" לאריזת פרי־הדר

מאת א. סדומי, סופר „דבר"

לקראת סוף עונת ההדרים נשלח באחרונה לאירופה משלוח של חמ־שת אלפים מיכלי פרי־הדר, ארו־זים ב„תיבת־כלאיים" — חצית קר־טון וחציה עץ.

התיבה החדשה תוכננה ויוצרה במפעל לתיבות ברוס „גדיר" של „תנובה־אקספורט" והיא מורכבת מטבלאות „עץ" (40 אחוז), ודפנות קרטון (60 אחוז). התיבה קלה יותר מתיבת הברוס אך חזקה כמוה. אחד מיתרונותיה הוא ש־אפשר לארוז בה גם פרי עירום, דבר שלא ניתן בתיבת הברוס הרגילה. אך עיקר חשיבותה בכך שהיא חזקה יותר ממיכל הקרטון ואפשר להעמיס אותה באניות בגו־בה כמה וכמה שכבות, בלי שהפרי יסבול מלחץ מיותר המורגש כאשר מעמיסים את מיכלי הקרטון ב־גובה רב. שיכבה על שיכבה.

חבר הנהלת „תנובה־אקספורט" דוד סגל אמר: בשיחה עם סופר „דבר", כי משלוח חמשת אלפים „תיבות־הכלאיים" הוא שלב אחד רק של נסיון בתיבה זו. אם יוכתר בהצלחה יישלחו בעונה הבאה כ־100 אלף תיבות כאלו. בעונת ההדרים הנוכחית נשלחו 50 אחוז ממשלוחי פרי־ההדר בתיבות ברוס ו־50 אחוז בתיבות קרטון. במועצת ההדרים סבורים כי ייתכן שהפרי־בבקבת במעבר מברוס לקרטון. בהתחשב במצבן של האניות ו־הקושי להרבות בהעמסת קרטונים, בלי לגרום פגיעות בפרי מצורף לחץ. לעונה הבאה, לא זו בלבד ש־אין כוונה להגדיל אחוז הקרטונים (למרות ההפרש העיקר במחיר בין הקרטון לבין הברוס), אלא תיתכן גם הקטנה בכמות הקרטונים ב־תבילה אחורית.

יעקב ארנון

חוק פנסיה — הצעה נוספת

בשתי הרשימות הקודמות ניסיתי להסביר, שבצד הצו־רך המובן להגיע להסדר פנ־סיוני לכל צריכה המדינה ל־היזהר מהטלת עול כבד מדי על המשק ובעיקר על הדורות הבאים. חוק הפנסיה שהוצע ע"י שר העבודה אבן יוסף, לדעתי, עול גדול מדי על הדור הבא ומקל על הדור הנוכחי, מכיוון שאינו דורש ממנו להגדיל את תשלומיו ב־מידה הדרושה.

ברשימה זו הייתי רוצה ל־העלות הצעה אחרת להסדר פנסיוני כולל. הצעה זו דומה במידה מסויימת להמלצות ש־גובשו בוועדת ברנ"ב. אך איננה זהה איתן לחלוטין. לא כן הנמנע שהצעה זו היתה זוכה לתמיכת רוב חברי ה־ועדה, לו סברו שהיא תתקבל גם על דעתם של בכירי ההס־תדרות בוועדה.

* * *

ההסדר הפנסיוני לכל ה־מוצע על ידי מורכב (בדומה להצעת ועדת ברנ"ב) משלו־שה רבדים ✱ הרובד הראשון מתייחס לכל המפרנסים במ־שק. בתוקף החוק תובטח ל־כל מפרנס יחיד הפורש לגימ־לאות קיצבה בגובה של 20 אחוז מן השכר הממוצע במ־שק, בעת פרישתו. השכר ה־ממוצע במשק מגיע כיום לכ־750 ל"י, ולו היתה ההצעה מתקבלת הרי שפנסיונר היה מקבל כיום 150 ל"י לחודש. אם מדובר בזוג פנסיונרים הרי יש לתת להם, לפי הצע־תי, תוספת של כ־50 אחוז מהקיצבה הבסיסית, כלומר עוד 75 ל"י לחודש.

✱ הרובד השני מתייחס גם כן לכל המפרנסים במשק וקובע מה יהיה שיעור הפנ־סיה כאחוז מהשכר האחרון של הפורש לגימלאות. אני בעד שעד הכנסה של 375 ל"י יקבל הפורש 40 אחוז משכ־רו האחרון (סכום הזהה לקיצ־בה הבסיסית ברובד הראשון שהיא 150 ל"י); ברמות ההכ־נסה שבין 375 ל"י ל־750 ל"י — יקבל הפורש 30 אחוז מ־הכנסתו שמעל 375 ל"י. פי־רוש הדבר שפורש יחיד, ש־שכרו האחרון הגיע ל־750 ל"י יקבל 262.50 ל"י לחודש, ה־מורכבים מ־150 ל"י + 30 אחוז מ־375 ל"י, שהם 112.50 ל"י לחודש; ברמות ההכנסה שבין 750 ל"י ל־1125 ל"י ל־חודש יקבל הפורש 20 אחוז מהכנסתו שמעל 750 ל"י; ואילו ברמות הכנסה של 1125 ל"י ומעלה יקבל הפורש 10 אחוזים מהכנסתו שמעל 1125 ל"י עד תקרה של 1500 ל"י.

במלים אחרות הפנסיה ה־מירבית לפורש בודד תסת־כם ב־375 ל"י לחודש. ואילו זוג זקנים יקבלו — לפי ההס־דרים ברובד השני — 450 ל"י לחודש. התקרה לצורך חישוב הפנסיה תהיה, איפוא, 1500 ל"י לחודש, פי שניים מהשכר הממוצע כיום.

עקרון יסוד בהצעתי הוא, שהפנסיה תהיה צמודה לא רק למדד המחירים אלא גם לש־כר הממוצע במשק.

חישוב לדוגמא של גובה ה־קיצבה לפורש בודד, בהתאם לרמת הכנסתו האחרונה כר־בא בטבלה שלהלן:

רמת השכר האחרונה בל"י	גובה הקיצבה בל"י
375	150.—
500	187.50
750	262.50
1000	312.50
1125	337.50
1500	375.—

* * *

✱ הרובד השלישי בהס־דר מתייחס לאותם אזרחים, שירצו להבטיח לעצמם קיצ־בה לעת פרישתם, בסכומים העולים על המובטח בחוק. אז־רחים אלה יורשו להצטרף ל־הסדרים במסגרת קרנות הפנ־סיה הקיימות. קרנות אלה יוכלו ליהנות גם בעתיד מה־טבות שחוק מס הכנסה מע־ניק להן, אך יהיה עליהן לד־אוג לכיסוי מלא של התחיי־בויותיהן ולגבות פרמיה ב־התאם לכך.

תנאי עקרוני לקבלת ההט־בות ממס הכנסה יהיה, ששי־עור הפנסיה המשולב של שלושת הרבדים לא יעלה על 70 אחוז מהשכר האחרון. זוהי גם הנקודה המתאימה, כמ־דומה, להדגיש, שהצעתי מבו־ססת על שילוב מלא בין ה־הסדרים, שייקבעו בחוק לג־בי קיצבאות המוסד לביטוח לאומי, לבין ההסדרים והולד־מריים על קרנות הפנסיה. שילוב כזה יכול להתבטא גם באופן מינהלי. אני סבור שלא רצוי שהפנסיונר יפגוש בק־שר עם שני גופים. קרן ה־פנסיה תגבה את כל התשלו־מים עבור ההסדרים הפנסיונ־יים מהמבוטח ותשלם לו את הקיצבה המשולבת. מובן ש־לשם כך היא תשמש כסוכנת של המוסד לביטוח התשלו־מים ואף תשלם עבורו את ה־קיצבה.

אני סבור שההסדר משלב כמה יתרונות. הוא מוצדק יו־תר מבחינה סוציאלית. יאפ־שר תשלומים ברמה נאותה לכל הזכאים וימנע את ה־צורך להטיל עול כבד מדי על הדור הבא. במסגרת הסדר מ־שולב יוכלו הקרנות להבטיח 70 אחוז פנסיה מהשכר האח־רון, אחרי 35 שנות חברות. ועם זאת הן תוכלנה להמשיך ולגבות את שיעורי התשלום הסבירים שהן והמוסד לביטוח לאומי מטילים כיום על המב־טוחים.

אין ספק שניתן לבצע הסדר פנסיוני דומה גם בהנהגה ש־קיים ניתוק בין המוסד לבי־טוח לאומי לבין קרנות הפנ־סיה. אולם ניתוק כזה אפשרי מבחינה כלכלית, רק אם הז־כויות שקרנות הפנסיה כבר הבטיחו לחבריהן — ייפגעו במידה ניכרת. כמו כן יש לק־חת בחשבון, שבמקרה כזה יצטמצם תפקידו של המוסד לביטוח לאומי, ושבתנאי הש־כירים שאינם מאורגנים בקר־נות — לא יחול שיפור ניכר בהשוואה למצב כיום.

הצעות הפנסיה שהונחו על שולחן הממשלה אינן מבוס־סות על היכולת המשקית ה־ריאלית. הן יגרמו לכך שעיקר הנטל, הן ביחס לשכירים הן ביחס לעצמאים, יועבר מה־דור הנוכחי לדור הבא והן יגדילו את הפער הקיים ב־לאומי בין מצבם של הש־כירים לבין מצבם של ה־עצמאים.

הסדר פנסיוני כולל הוא בעל חשיבות רבה מאד מב־חינה כלכלית וחברתית ואין להתייחס אליו, איפוא, כאל נושא נוסף לתעמולת הבחי־רות.

(רשימה שלישית ואחרונה בסדרה)

המועצה המקומית קרית מוצקין

הודעה בדבר סיכום כבישים
על פי חוק עזר לקרית מוצקין
(סלילת רחובות) תשכ"ה

בהתאם לסמכותי, לפי סעיף 3 של חוק העזר הנ"ל, הנני להודיע שהמועצה, בישיבתה מיום 24.4.72 החליטה לסלול כבישים בחזית הנכסים הגובלים בחלקות 139—141 בגוש 11577 וחלקות 116—128 בגוש 11562.

הבעלים יחויבו בהוצאות בהתאם לסמכות שבחוק העזר הנ"ל.

מ. גושן ראש המועצה

קרית מוצקין, 5.5.72

חשוב לציבור הבונים והקבלנים

decor tiles

עתה יש באפשרותך להציע ללקוחותיך מוצר מיוחד:
מרצפות קרמיות Decor Tiles מתוצרת "חרסה" באר־שבע.
מפעלי "חרסה" מייצרים לראשונה בארץ מרצפות קרמיות מעולות, בעיצוב אקסקלוסיבי של PARMEGGIANI E.GHELLI איטליה ואמני "לפיד" - ישראל.
המרצפות הקרמיות מיוצרות בצבעים ומידות שונות ומאפשרות למתכנן ולבונה לבחור את המוצר המתאים למטרות הבאות:

● רצוף דירות ● בנייני ציבור ● חדרי אוכל ● חדרי מדרגות
● מטבחים ● ציפוי חוץ ● שרותים ציבוריים ופרטיים ● מעבדות

רק המרצפות הקרמיות מתוצרת "חרסה" מיוצרות בסטנדרט של תקנים בינלאומיים ומצטיינות בתכונות הבאות:

● חוזק מכני רב
● עמידות גבוהה בפני שחיקה
● ספיגת מים מינימלית (פחות מ־½%)
● עמידות בפני חומצות
● התאמה לתנאי האקלים המיוחדים.

מרצפות קרמיות של "חרסה" הן היחידות העוברות תהליך של שריפה מיוחדת בטמפרטורות גבוהות. תהליך זה מקנה למרצפות תכונות מיוחדות ועמידות בפני כל שינויים אקלימיים.

אספקה מידית

Lapid לפיד

חרסה

מפיצים בלעדיים:
סולכור
חברה לשווק וקנית בנוים

פרסום־יחסי צבור

מסמכים סודיים?
השמד אותם!

ע"י המכשיר להשמדת מסמכים
INTIMUS SIMPLEX
פויכטוונגר ובניו
ציוד ומיכון משרדי
תל־אביב, רחוב אחד העם 22—24, טלפון: 52811

...ואולי יש פתרון אחר?
יש
מיקרופילם
MICROFILM
מיקרו־רקורד בע"מ
לשכת שרות לזיעור דוקומנטים ותכניות בציוד מיקרופילם משוכלל וחדיש ביותר.
יעוץ חינם • תל־אביב 33241
בני משה קרסו | רח' הלל המלכה 5 ירושלים טל. 234994 | טל. 642014
3M*
* Registered trademarks of MINNESOTA MINING & MANUFACTURING CO. U.S.A.

יש לי ענין בדבר

הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול
מעונין ברכישת
מנהרות גבוהות
לגידול ירקות (4—5 דונם).
לפנות: טלפון: (03) 772231.

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

בשווקים

בורסה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מצפים לעליה מחודשת

המסחר בשוק המניות התייצב בשבוע החולף. המחזורים היו קט־נים בהשוואה לשבועות החולפים והירידות שנרשמו בשערי המניות היו מצומצמות יותר.

אמנם במשך החודש החולף ירד מדד מחירי המניות בבורסה בק־רוב ל־12 אחוז לאחר העליות ההוללות של תחילת השנה. אבל עתה נראה ששערי המניות נת־ייצבו ברמת מחירים חדשה. אנשי הבורסה מצפים שתוך זמן קצר יהיה זינוק מחודש של שערי ה־מניות, אם כי בצורה הרבה יותר סלקטיבית מאשר בעבר.

הפעם יקחו המשקיעים בחשבון לא רק גורמים ספקולטיביים, כי אם נתונים של רווחיות, סיכויי התפתחות ומצב השוק של החב־רות השונות. ברור שהשאלה ה־כספית צפה את הכל היא, אם יופיעו מחדש המשקיעים שנטשו את הבורסה בשבועות האחרונים. אשר יראו בהשקעה במניות השק־עה לטווח ארוך ולא רק השק־עה חולפת. הפדיום של משקיעים חדשים ניכר מאד במחזור היומי בבורסה. בשבועות האחרונים הצ־טמק המחזור השבועי לקצת יותר מ־2 מיליון לירות, בהשוואה למח־זורים של 5—6 מיליון לירות לפני שבועות מספר.

בינתיים התחדשה הפעילות ב־שוק אגרות־החוב. עלית האינדקס בחודשיים האחרונים חידשה את ה־התעניינות באג״ח צמודות־מדד ו־דחפה לעליות מתונות במחירי ה־אגרות.

„כור" תשלם כל החוב לבעלי המניות

בסוף השבוע לצבור, היתה על־יה בשערי מניות „כור". עליה זו באה בעקבות הודעת חב־רת „כור" להנהלת הבורסה, כי בכוונתה להפריש בשנה ל־31 בדצמבר 1971, הפרישה המכסה את כל הדיווידנדים שהצטברו ו־טרם שולמו על המניות הבכורה בבורסה.

משמעות הודעה זו שניתנה ע״י „כור", היא שהחוב על מניות הבכורה, המגיע ל־70 אחוז בקי־רוב ערכן, ישולם, לאחר תקופה ארוכה.

בינתיים, עומדת „כור" לשלם ב־30 ביוני את הדיווידנד לשנת ה־כספים 1976/78 וכן להביא לאי־שור האסיפה הכללית, שתתכנס ב־1 ביוני, תשלום דיווידנד גם לשנת 1968/69.

אמיסר לא תמריץ על דיוידנד

חברת „אמיסר" הודיעה, כי הוחלט להמליץ בפני האסיפה ה־כללית של בעלי המניות של ה־חברה שלא לחלק דיווידנד בשי־עור כלשהו לשנת 1971/72. אוצר השלטון המקומי הודיע כי האקס למניות הטבה ודיוידנד יהיה ב־28 במאי. התשלום ב־15 ביוני.

סחורות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

עליה במחיר הזהב

בשבוע שעבר חלה עליה נוספת במחיר הזהב בבורסת לונדון. ב־סוף השבוע „זינק" מחיר הזהב ל־51.05 דולר לאונקיה, לעומת 50 דולר לאונקיה לפני כשבוע. למ־רות שמחיר הזהב קפץ להיור שיא, היה המחזור בינוני. הסו־חרים בבורסה הלונדונית התקשו להסביר את העליה המתמדת ב־מחיר הזהב בשבועות האחרונים או להצביע על הגורמים הפועלים מ־אחורי הקלעים והדוחפים לעליית מחירים זו.

במשך השבועות החולפים היו שמועות עקשניות שהדרום־אפרי־קאים והרוסים קיצצו במקצת את היקף מכירותיהם. בנוסף לזאת, היתה פעילות מצד ספקולאנטים המסרבים להכיר בעובדה שהזהב איבד ממעמדו במערך המוניטארי הבינלאומי. יש סבורים, שהגברת הפעילות התעשייתית בבריטניה גרמה, בין היתר, לגל הקניות ל־זהב. בינתיים הכחיש משרד האו־צר האמריקאי שמועות שרווחו ב־אירופה, כאילו הרוסים מתכננים ל־שכנע את הנשיא ניקסון, בעת בי־קורו הקרוב ברוסיה, שיש להעל־לות שוב את מחיר הזהב ל־55 דולר לאונקיה. ההתפתחויות אחרות בשוקי הסחורות בלונדון בשבוע שעבר היו:

★ גומי — איום השביתה של פועלי הנמלים בבריטניה ומחסור באספקה מידית של גומי, הבי־או לעליה נוספת במחיר הגומי ב־0.3 פני לקילו, עד 13.8 פני. חלק מהעליה במחיר הגומי זוק־פים גם לשמועות כאילו מתכוננת סין לקנות ממאלזיה את כל כ־מות הגומי הנמצאת עכשיו במח־סני המלאי של ממשלת מאלזיה. קיים חשש, שצעד זה יביא ל־האמרה ניכרת של מחירי הגומי.

★ נחושת — מחירי הנחושת שמרו על יציבות בשבוע שעבר, בעקבות סכסוכי עבודה שפרצו ב־מיכרה צ׳וקיקאמאטא בצ׳ילי וב־מיכרה אילו שבפרו. כמו כן הוש־פעה יציבות המחירים מהחזית של יו״ר חברת „קאנקוט", גדול יצ־רני הנחושת בארה״ב, שבשנים הקרובות תהיה אספקת הנחושת קטנה יותר מזו של השנים ה־אחרונות. מחיר טונה כטילי נחו־שת עלה ב־0.25 פני ל־426.5 לי״ש.

★ אבץ — לאחר העליה ה־ניכרת במחיר האבץ לפני שבוע, ירד שוב מחיר האבץ בשבוע ש־עבר. מחיר טונה אבץ ירד ב־2.75 לי״ש ל־150.25 לי״ש. ה־ירידה במחיר נובעת מהגידול ה־נוסף שחל במלאי האבץ, ומגמה זו תימשך כפי הנראה. השפעה היתה גם לחקיקה האמריקאית ה־מתירה שחרור 515,200 טונות אבץ מהמלאי של ממשלת ארה״ב. 75,000 טונות אבץ כבר הועמדו למכירה מידית כדי להתגבר על המחסור הקיים בארה״ב.

★ סוכר — ההקלה הרבה של הביקוש לסוכר שהורגשה בשבוע שעבר בבורסת הסחורות בלונדון גרמה לירידת מחירים. בשוק ה־ניו־יורקי פחת הביקוש הגדול ל־סוכר, ומחיר הסוכר ירד ב־2 לי״ש ל־67 לי״ש הטונה. למרות שקיים מחסור בסוכר מבחינה סט־טיסטית, התברר, שניתן להשיג סוכר גם במחירים נמוכים מאלו של הבורסה. עובדה זו הגבירה את ההרגשה שבזמן הקרוב לא צפוי מחסור חמור בסוכר.

★ קקאו — החזית של סוחרי הקקאו, גיל ודאפוס, שהשנה יק־טן עודף האספקה על הביקוש ב־54,000 טונות, סייעה לשמירה יציבות מחירי הקקאו. מחיר טונה קקאו עלה ב־4.50 לי״ש, ל־228.50 לי״ש.

★ כסף — במקביל לעליית מחיר הזהב, נמשכה בשבוע ש־עבר עליית מחיר הכסף. מחיר אונקיית כסף למסירה מידית היה בסוף השבוע שעבר 60.8 פני, על־יה של 0.65 פני במשך השבוע החולף.

★ קפה — מחיר הקפה המשיך לרדת בשבוע שעבר בצורה מתו־נה, למרות שברזיל העלתה לפני כשבועיים את מחיר המינימום ל־קפה המיוצא מאוגוסט. מחיר טו־נה קפה ירד בשבוע שעבר בכ־1.50 לי״ש והתייצב ביום ו׳ על 351.75 לי״ש.

במשק העולמי

מאת ד. גינתון

צ׳ילי פשטה את הרגל — ה„מתפתחות" יוסיפו לפשוט את היד

יש דברים חשובים יותר ויש חשובים פחות. כסף הוא חשוב יו־תר. הכנסת אורחים ו„סולידאריות" חשובים פחות. כך לפחות נראים הדברים בסנטיאגו בירת צ׳ילי, ה־מארחת כעת את ועידת אונקט״ד השלישית. הוירה עבה בישיבות ה„מתפתחות" (קרי הדלפונים) את תביעותיהן לה„מפותחות" (קרי ה־עשירים). אלא שדווקא בעת כינוס אונקט״ד משכה ממשלת צ׳ילי את הרצפה מתחת לרגלי אורחיה, עמ־בות בעיקר על ה„מתפתחות". איזה פסוס ביותר. היא הכריזה על פשיטת רגל.

לא בדיוק פשיטת רגל, כמובן. חלפו עברו ימי „החוב האימפרי־יאלי הצוהקבי" כאשר מדינות אכן פשטו רגל ונושיהן מינו ב־פקיעות כנכסי נכסים להן. צ׳ילי הודיעה לאה שנקרא „מועדון פריס". בו מאוגדות נושותיה. כי אין בכוונתה, משום שאין ביכולתה, לשלם את החוב החיצוני שלה, היא „בבקשה" — בלשון עדינה — „לחוד תשלומים חדש". המדובר לאו דווקא בסכומים קטנים — אלא בחוב חיצוני של כ־3.7 בילי־יארד דולר, רגוד משהו.

וכי יש לנושים ברירה? הרי ארצות־הברית, בריטניה, גרמניה, צרפת וכל השאר לא תכרונה מל־חמה על צ׳ילי — מה גם שספינות התותחים לא תכסנסה להן פרוטה. אז מתכנסים בפריס, מבלים כבה ימים כקח וממכר („משא ומתן" בלשון דיפלומטית) עם שר האוצר של צ׳ילי, ובסיכומם יכול כבוד השר לחזור לסנטיאגו שמח וטוב לב: הוא השיג דחיית תשלומים שהיו צריכים לחול בשנתיים הק־רובות — ואלה מהוים 70 אחוזים מכלל החוב — לשמונה שנים, בריבית סכמות ככלום. ועוד ב־תנאי שהתשלומים לא יחולו אלא החל מה־1 בינואר 1975. לא רע בכלל — עבור צ׳ילי. בינתיים כבר מתנהל ויכוח האם ההסדר כולל גם את תביעות האמריקאים בגין הלאמת נכסי חברת הענק „אי. טי. טי." בצ׳ילי אם לא. המדובר בסכום „פעוט" של כ־800 מיליון דולר. האמריקאים טו־ענים כי „ברור" שהסכימו להסדר בפריס רק בתנאי שהוא כולל גם את תביעות „אי. טי. טי.". לצד שכנגד זה לא כל כך „ברור". גם לגבי זה יגיעו להסדר.

מחיר הסירוב לסייע

ובכן צ׳ילי אינה המדינה המת־פתחת הראשונה העוברת תהליך זה. עברו אותו לפניה גם אינדו־נזיה, גם מצרים, גם גאנה, ובצו־רות אחרות, מכובדות אולי קצת יותר, גם כמה מדינות אחרות. נסיון „פשיטות הרגל" מוכיח כי אין מקום רב לחשש. הפוליטיקה עושה את שלה, אפילו אם הכל־כלה אינה עושה זאת. ובמוקדם יותר מאשר במאוחר הכל נסלח.

אולם מי שיסבול מהתרגיל ה־צ׳יליאני יהיו מדינות מתפתחות אחרות, ובעיקר שלוש הגדולות שביניהן, — מבחינת האוכלוסיה, העוני וצעקנות תביעותיהן — הו־דו, פקיסטאן ובנגלהדש. כבר מ־לכתחילה הלכו המדינות המפותחות לאונקט״ד כשדעתן נחושה לתת רק את המינימום הנדרש כדי לצאת מכם שלמות, ללא נזקים פוליטיים. הן החליטו, בלתי רש־מית, לזרוק למתפתחות עצם בד־מות סיוע לתקציבי המדינות שבע־ניות — אלה שהכנסה לנפש בהן נמוכה מ־50 דולר לשנה ואחוז האנאלפבתיות עולה על 40 — בסכום כולל של 200 מיליון דו־לר. מהחלט לא היה בכוונתן לתת משהו לשלושת הענקים בתת־היב־שת ההודית. לפחות לא במסגרת אונקט״ד. מה שהיה חסר, בעצם, היה התירוץ, נימוק לאי־עשיית דבר.

באה צ׳ילי בשבוע שעבר וסיפ־קה תירוץ זה על מגש של מוראר סודיום. שכן אם ככה עולה להן, למדינות העשירות, מדוע שימ־שיכו לתת ולהלוות? או, לפחות, אם ככה קורה להן, הרי ברור כי מותר לפזר את הסיכון של מקרי צ׳ילי על ידי החמרה בתנאי ה־סיוע, במקום הקלתם כנתבע על ידי ה„מתפתחות". ובצד הירוק כזה כדאי אפילו לשלם חלק ב־3.7 מיליארד דולר.

שיפור בחטיבת המפעלים של סו״ב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הריאורגניזציה שבוצעה ב„סו־לל־בונה", השפה כפעלי מתכת ו־נגרות מפסידים והחזרים כלים נר־הוליים וארגוניים. מפעלים אלה, המפוזרים ברחבי הארץ, יחד עם חברת „חימר", רוכזו בחטיבת ה־מפעלים שהוקמה בעקבות הרה־ארגון בקונצרן.

מנכ״ל חטיבת המפעלים, שרגא רוסמן (שבעבר כיהן כמנהל ה־חשבונות הראשי של סו״ב) הק־דיש את שנת 1971 לארגון מ־חדש של החטיבה, לקביעת תקנים ולהוצאת נוהלים בדוקים לכל שט־חי הפעולה. במסגרת שינויים אלה, ניתנה יתר עצמאות תפעו־לית למפעלים ולמנהליהם, אך ב־מקביל הוטלה יתר אחריות על מנהלי המפעלים להוצאות העס־קיות של המפעל. בדיקה מקיפה שנערכה במפעלים, העלתה שחלק מהם סובל מתפוקה נמוכה עקב אי ניצול הציוד הקיים והחזרים ישנים של נורמות ופרמיות אר־טומטיות.

בדק בית

במשך השנה שחלפה, עסקה הנהלת החטיבה בבדק בית בחלק מהמפעלים כדי למצוא דרכים ל־הגדלת התפוקה ולשיפור הרווח־חיות. המטרות הניצבות בפני הנ־הלת החטיבה, כפי שמגדיר אותן רוסמן הן: ליכוד וטיפול ענפי ביחידות הוצגניות על מנת ל־אפשר ניצול יתרונות לגודל, ויי־סות העבודה, ההמחות ומניעת תחרות בלתי קונסטרוקטיבית; פי־תוח נושאי תעסוקה קבועים ל־יחידות, מעבר לייצור סטנדרטי ו־שילוב הייצור הבין־מפעלי; ביצוע פעולה לשיפור רווחיות של ה־מפעלים ע״י ייעולם וטיפול בהב־רת התעסוקה, תוך שיפור של ה־עבודות והגדלה אחוז העבודות בייצור מוצרים ע״י הקטנת השי־רותים; אירגון המפעלים ע״י הג־דרת מבנה ארגוני, הפקידים ו־אישם; הנהגת הנדסת ייצור ב־מפעלים לשיפור שיטות העבודה, ייעול מערכי יצור ושיפור שכר עידוד.

החטיבה מקיפה 5 מפעלים ב־ענף המתכת, (בבאר־שבע, באזור, בגבעתיים, במפרץ חיפה ובירו־שלים), 3 מפעלים בענף־הנגרות והעץ (בדרום, בצפון ובירושלים) ומפעל ריתוט.

לחטיבה שייכת גם מחלקת ה־תובלה של סו״ב. במחלקה זו מו־בלה כיחסים מעורערים עם הנה־גים במחוז הדרום, דבר הגורם לתפוקה ירודה ולניצול חלקי של המכוניות, למרות שהנהגים מקב־לים פרמיות המסתכמות בכ־80—100 אחוז מהשכר. הנסיונות בע־בר להגיע עם הנהגים בדרום ל־הסדר להכנסת שינויים מתאימים נכשלו, ועכשיו מנסי וגמור עם הנהלת סו״ב לחסל את מחלקת התובלה בסוף יוני ולהשתמש ב־רכב זר. במצב הקיים, אין כל כדאיות משקית לחדש את צי ה־מכוניות של סו״ב בדרום.

100 מיליון לירות

ב־1971 הסתכם היקף הביצוע של חטיבת המפעלים ב־106 מיליון לירות, לעומת 88 מיליון לירות ב־1970. החטיבה סיימה את הש־נה ברווח שוטף של כ־3 מיליון לירות, לעומת הפסד של יותר מ־3 מיליון לירות ב־1970. שינוי זה מצביע על המפנה שחל ב־מפעלים. עם זאת, רוסמן אינו מסתיר את העובדה, שכמה מהמפ־עלים סיימו את השנה החולפת בהפסדים. במסגרת הנסיון להב־ריאם, הוסכם בין היתר עם ה־פועלים על הקפאת הפרמיות. או־לם הפועלים מציגים עתה תב־עות נוספות ומאיימים את השבי־תה. אם לא יצליחו להגיע להס־דר מתאים, יצטרך סו״ב לשקול אם להמשיך ולקיים מפעלים אלה.

במשך השנה, ירתמו מפעלי החטיבה למאמצי סו״ב להגברת תיעוש הבניה. מפעלי המתכת עומ־דים לייצר תבניות מברזל שיקלו על הבנייה, ואילו חברת „חימר" מפעלת ברכישת ידע לייצור מ־חיצות מגבס לבתים. מפעלי הנג־רות יעברו לייצור נגרות מתוע־שת — מודולרית, במגמה להגיע בהמשך הזמן לייצור מוצרי נג־רות שיסופקו לבניינים כשהם צבו־עים ומזוגגים, דבר שיביא לחי־סכון ניכר לענף הבנייה. גם נר־כש ידע איטלקי, וייצרו מטבחים מוכנים. ייצור הדלתות יוכנס ב־עתיד במפעל הצפוני של החטי־בה, כדי להגביר את החיסכון ו־הייעול. ואילו במפעל הדרומי מ־תכננים הקמת מחלקה לצבע תע־שייתי לנגרות בנין.

מכירות חברת „חימר" הסתכמו אשתקד ב־25 מיליון לירות, גי־דול של כ־47 אחוז בהשוואה ל־1970. השוק למוצרי „חימר" הוא עכשיו בלתי מוגבל, והציוד מופ־על באופן מכסימאלי.

המועצה המקומית קרית מוצקין

מכרז 13/72

מכריזים בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת תחנת שאיבה ובנית ביבים ציבוריים בצפון הקריה.

טפסי המכרז, ההצעה ופרטים טכניים אפשר להשיג במזכירות המועצה בשעות העבודה, נגד תשלום של 100.— ל״י — שלא יוחזר.

את ההצעה, בשני העתקים, יש להכניס לתיבת ההצעות שבמזכירות, בתוך מעטפה סגורה, „מכרז 13/72 לביוב", בציון עד יום 5.6.72 שעה 17.30, בצירוף ערבות בנקאית ע״ס 50.000.— ל״י לתקופה של 60 יום.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

מ. גושן ראש המועצה

עירית הרצליה

מכריזה בזה על מכירת מכונה להנהלת חשבונות מדגם N.C.R. 32.06.

את המכונה ניתן לראות בגזברות העיריה — מחלקת גביה בימים א׳ עד ה׳ בין השעות 8.00—12.00 וביום א׳ וד׳ בין השעות 16.00—18.00.

כל המעוניין להשתתף במכרז יגיש את ההצעה בשני עותקים בצרוף ערבות בנקאית בשעור של 10% מערך ההצעה לתקופה של 4 חדשים. את ההצעה אפשר להגיש עד ליום ראשון 28.5.72.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

יוסף נבו ראש עיריה

‚תיעוש' בדרך הנכונה

(המשך מעמוד 9)

קונצרן „תיעוש" סבל במשך שנים מהפסדים ניכרים. אולם באז 1968 חל מפנה לאחר שהנה־לת „תיעוש" החליטה לשנות את מדיניותה ולנקוט בכל הצעדים הדרושים להבראת הקונצרן. ב־מסגרת מדיניות זו, נסגרו חלק מהמפעלים, אחדים נמכרו וכמה שותקו מחוסר קונים. בד בבד נערך ניתוח כדי לאתר הסיבות להפסדים במפעלים שיש להם סיכויים טובים להצליח.

אחד המפעלים שהסבו הפסדים היה מפעל „עצמון" בצפת, שייצר מכונות תפירה לשימוש ביתי וה־כונות תפירה צבציע ליצוא. בדי־קה הוכיחה, שאין הצדקה לקיום שני מפעלים המייצרים מכונות תפירה בארץ (השני מרדיקס), כאשר כל אחד מהם יכול לייצר כ־3,000—4,000 מכונות בשנה. גם הסכם השיווק הבלעדי שהיה עם לקוח אמריקאי, להיזק מכונות הבעצבר, לא הצליח, כי האמרי־קאי פשט את הרגל. „תיעוש" ניתקה המפעל בצפת. העבירה זכויות הייצור ל„מרדיקס" ומכ־רה לעצמה זכות השיווק באמצ־עות חברת „פימ". 70 הפועלים פוטרו, קיבלו פיצויים ואף אחד מהם איננו היום מחוסר עבודה.

„תיעוש", ניסתה במשך שנים לעסוק בייצור מוצרי הלבשה סר־יגים אופנתיים ליצוא והקימה לצורך זה מפעל בבית־שמש ב־1958. מפעל זה לא הצליח בשנות קיומו, בעוד שמפעל באותו מקום של תעשיין הכותנות, יעקב להב, מצליח מאד. לפני כשנתיים מכ־רה „תיעוש" את המפעל לי. להב.

לעומת זאת, התלבשה „תיעוש" בהחזקת מפעל „קרן־אלקטרוני־קה", מפעל בעל יכולת. אשר פיתח מכשירי בדיקה ובקרה ב־שטח האלקטרוניקה וגם משדרים מיוחדים לצרכי מערכת הבטחון. אולם מפעל זה זקוק להשקעות גדולות ומקומו הנכון הוא במס־גרת מחלקת פיתוחה של חברת אלקטרוניקה גדולה. „תיעוש" מכ־רה את המפעל ל„כלרד".

לפני כשנה וחצי קיבל „תי־עוש" לידיו את מפעל „סליליב". לאחר הפעלה של המפעל על מח־לקותיו השונות, הגיעו מומחי ה־קונצרן למסקנה שלא ניתן להמ־שיך ולקיים את מחלקת האריגה, שגרמה להפסדים. ב„סליליב" יש הפסד מצטבר של יותר מ־9 מיל־יון לירות. אבל הוחלט להמשיך ולהפעיל את מחלקת הסריגה וה־מפרה הנושאות את עצמן. ה־קונצרן גם החליט להפסיק לטפל ב„קליפה אופקים" באופקים. הפ־סק בייצור רהיטים וכלים מקש. והעביר את המפעל לרכות ה־עובדים בו.

תשואה על ההון — 48%

בד בבד עם סגירת ומכירת מפ־עלים, שקדה הנהלת „תיעוש" על הבראת מפעלים קיימים תוך ב־צוע הרחבות וגם החליטה על רכישת מספר מפעלים. אחת ה־דוגמאות להבראה, הוא מפעל ה־אריגה „אופק", אשר ב־1970 כי־סה את כל יתרת ההפסד המצט־בר. מכירותיו בשנה שעברה הס־תכמו ב־8.6 מיליון לירות והרווח נאמד בכמה מאות אלפי לירות.

דוגמה אחרת הוא מפעל „מודי" לייצור מודדי יום. בעבר עסק המפעל הזה בייצור מודדי חום מאיכות נמוכה, הפחת היה גדול ונאלצו לייבא מודדי חום מאוס־טריה ומגרמניה. בעצת השיא של הייצור הגיע הפחת ל־40 אחוז מהתוצרת. שינויים מתאימים הב־יאו להקטנת הפחת ל־3 אחוזים בלבד. ועתה מספק המפעל את כל הביקוש ובשנה שעברה אף ייצא כ־50 אחוז מתפוקתו. מכי־רות „מודי" הסתכמו ב־1971 ב־638 אלף לירות, הרווח הנקי היה 88 אלף לירות והתשואה על ההון המושקע היה 18 אחוז.

גם מפעל „ניאר־טכנולסט". המ־ייצר נורות ובבבים לכלי רכב, סבל מהפסדים עד 1968 כתוצאה מניצולת נמוכה של המכונות. ב־צורת ייעוץ וסיוע הנדסי, צומצם משך הייצור, תוקן הציוד ונוספה משמרת עבודה. מחזור המכירות של המפעל אשתקד הסתכם ביו־תר ממיליון לירות והרווח שלו היה 74.000 לירות. כאשר התשו־אה על ההון המושקע הגיעה ל־12 אחוז.

אחד המפעלים המצליחים של „תיעוש", כתוצאה מהשגשוג בע־נף הבניה, הוא מפעל „קודת־אוף", שסבל בעבר מהפסדים גדו־לים. ב־1970 כיסה את ההפסד המצטבר של כ־700.000 לירות. ב־1971 הסתכם מחזור המפעל בכ־מיליון לירות, והרווח בכ־160.000 לירות, כשהתשואה על ההון ה־מושקע מסתכמת ב־49 אחוז.

באחרונה השקיעה „תיעוש" כ־4 מיליון לירות בהקמת אגף חדש לייצור מוצרי רפואה לשימוש חד־פעמי במפעל „איזמל", הוקם כפ־על למוצרי פלסטיקה „אינטר־פלסט". אחת ההצלחות הגדולות היתה רכישת המפעל „איקפארם", אשר הביא להרחבה ניכרת בפעי־לות „תיעוש" בענף הרפואות.

קוצץ המנגנון המרכזי מ־40 ל־12 איש

בקונצרן גם קיצוצים ארגוניים פנימיים. „תיעוש" הנהיגה דצנטר־ליזציה והעבירה סמכויות להנ־הלות החטיבות והחברות. הוסלה גם מחלקת ההנדסה הפיתוח ש־היתה בהנהלה הראשית, כי הב־רר שאין הצדקה כי„תיעוש" תחו־זיק בחלקה זו כי זול יותר לק־בל שירותים כאלה מחברות ייעוץ הנדסיות קיימות. כתוצאה מקיצו־צים אלה, קוצץ המנגנון המרכזי מ־40 ל־12 איש. כיום כוללת ההנהלה הראשית מנכ״ל, סמנכ״ל האחראי על עניינים פיננסיים, מחלקה כלכלית (הכוללת על תק־ציבים, מעקב ועריכה סקרי כד־איות), יועץ משפטי ומבקר פני־מי.

פסיט 1151
מכונת חישוב אלקטרונית רושמת
תוצרת שוודיה

• קיבולת 14 מקומות • פעולות משולבות בכל מנגנוני החישוב • מתג מיחוד ל־% • גורם קבוע לכפל וחלוקה ואפשרות לשמור בזכרון את הגורם הקבוע, לבצע חישובים נוספים ולחזור לגורם הקבוע • 2 מסכמים נפרדים לחישובים • הכנסה ישירה של תוצאות לזכרונות • פקיק דע לדיוק מקסימלי • פקיק קבוע לדיוק עד 10 מקומות • מעגלת אוטומטית ויהרה זכות

מפיצים בלעדיים בישראל:
אחים ד. את ז. זילברשטיין בע״מ
תל־אביב: רחוב אלנבי 122, טל. 613519
ירושלים: רחוב בודרס 5, טל. 223042
חיפה: דרך העצמאות 55, טל. 663762
FACIT

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965
מרחב תכנון מקומי, מטה יהודה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מטה יהודה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת [illegible]
ואלה השטחים הכלולים בתכנית: [illegible]
כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, [illegible]
ר. דיי
יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים
כ״ו באדר תשל״ב 12 במרץ 1972

מכתבים למערכת

חיסול החטיבות – שאלה רעיונית

ב„דבר" מ־4.5.72 פרסם מאיר בראלי רשימה על תפקידו של מז־כיר מפלגת העבודה שיבחר לאחר כינוס י. ישעיהו לתפקיד יו״ר הכנסת. בראלי רואה בתפקיד עי־קרי ובכרכי של מזכיר המפלגה חיסול החטיבתיות במפלגת העבו־דה, ומוסיף שצפוי למזכיר המפלגה מאבק קשה עם אלה המחזיקים בידיהם את החטיבות; אין מ. ברא־לי מזלזל בהעדר חיים רעיוניים ב־מפלגה, אולם לדעתו העיקר — חי־סול החטיבות.

נראה לי, שאין שגיאה יותר גדו־לה מאשר לראות שינויים ותיקונים להבראת החיים החברתיים והתנוע־תיים במפלגה — בטיפול ארגוני פורמלי בחיסול החטיבות. הן מבחי־נה פורמלית אינן קיימות עוד במפ־לגה חטיבות, ובמידה שהן קיימות הרי פעולתן מכוונת בעיקר לטי־פול ארגוני. לחיזוק השפעות ועמ־דות שלטוניות הקשורות וצמודות להגברת הכוח במרכז ובסניפים. סבורני, שבלי לראות את היסוד העיקרי המרכזי לחיי המפלגה ב־דיונים רעיוניים ערים בכל סניף ובכל תא מפלגתי, עלולים חיי המפלגה לשמש לצרכי מינויים בל־בד.

לא די בנימוקים ובטענות לחי־סול החטיבתיות — אם לחבר מפ־לגת העבודה אין אפשרות ממשית של השפעה רעיונית בחיי התנועה, ואם זו אינה קיימת, הרי טבעי הדבר שמחפשים מסגרות רעיוניות הן בחטיבות מתקופה שמלפני ה־איחוד, והן בחוגים או במסגרות אחרות. המשאלה של מ. בראלי כמעט נתגשמה: אין עוד כנוסים של חטיבות, לא דנים בהן בשא־לות תנועתיות, מדיניות, משקיות וחברתיות, אולם אם בכך לא עוס־קים — הרי החטיבות דואגות למי־נוי קופה הנציגה בלבד.

לפעמים נדמה, שלפני האיחוד היתה עוד אפשרות לחבר במס־גרת החטיבות להשתתף בבירור שאלות על בסיס תנועתי רעיוני ולא על בסיס של אינטרס וייצוג לצרכי שלטון. אז הצלו לבירור גם שאלות ההסתדרות על בסיס רעיו־ני. כיום אין דיונים כאלה ואין בכך הבדל בין סניפים עירוניים לבין סניפים במושבות, במושבים ובקיבוצים. צריך לדעת, שאין מ־חסלים חטיבות לפי החלטות פור־מליות, הן מתחסלות רק באותה מידה, שיש חיים רעיוניים ובירו־רים תנועתיים, המאפשרים לחבר המפלגה, לחיות חיי תנועה ערים, בלי חטיבות, ואז בא השינוי מעצ־מו; אחרת מתגבר הצורך בקיום החטיבות ובחידושם. אילו היתה ה־מפלגה בית רעיוני, יתכן שגם ב־שאלות התנועה היינו נמצאים במ־צב אחר: אולי היו מוצאים לבעי־יות המדיניות המקצועיות והמשק פתרונות אחרים, או לפחות היתה אפשרות להשפיע עליהם במידת כה ומתוך ראיה יותר כוללת, ולא מתוך אינטרס צר ואנוכי. אבל ב־מפלגה, שיש בה 300.000 חברים ו־הם אינם נתבעים לשום חובות תנ־ועתיות, ומותר לחבר לפעול במס־גרות העבודה וההאירגונים נגד ההסתדרות, ואפשר להפר החלט יסוד של המפלגה — בהפכת ה־רוח השיתופית למחוסרות כל תו־כן רעיוני תנועתי, החלטות ועמד יסוד של המפלגה אינן קשורות עוד לחיי יום־יום ולתנועת יום־יום של המפלגה.

הייתי מייעץ למ. בראלי ולחו־בים כמותו, שלא ידאגו בחיסול ה־חטיבתיות פתרון ותפקיד עיקרי מרכזי. אלא ידאג גם מלבנו, שבמפלגה יהיו חיים תנועתיים כך שליחיד בתוכה לא יהיה צורך בחטיבות; אז גם בעיות היו יקבלו פתרונות יותר בריאים, ולא יהיה תלוי במזכיר פלוני אלמוני, או בשיקולים שלטוניים אלא בדרך רעיונית כוללת.

ברוך רפפורט

דרוש מיכל־גז אחיד

עלי להעיר את תשומת לב מש־רד המסחר והתעשיה לשירותים ה־לקויים של חברת „אמישרגז" ב־חלוקת גז לבתי הצרכנים.

ביום 23.12.71 הזמנתי מיכל גז בחברה שהיתה רגילה לספק בצורך זה תוך שבוע ימים. הפעם צלצלתי אחרי שבועיים והבטיחו לשלוח למחרת. אך רק ב־27.1.72 הגיע מיכל הגז. ב־4.2.72 שוב הז־מנתי מיכל גז. ב־27.2.72 הלכתי למשרדי החברה, עם עוד 11 איש להתלונן, שהמיכל אינו מגיע. ה־פקידה הבטיחה שהמיכל יסופק ל־מחרת היום. אך הוא לא סופק.

שאלתי למשרד המסחר והתע־שיה: האם אי־אפשר להנהיג מי־כל אחיד, כך שהצרכן יוכל להז־מין בכל חברה שהיא, מבלי שיהיה קשור בחברה מסויימת. אז היה משתנה המצב — החברות היו מתחשבות יותר בצרכן, ולא לצפ־צף עליו.

צבי נדיר
חיפה

תשובת משרד המסחר והתעשיה

הנהגת מיכל אחיד בכל חברות הגז, כפי שמציע המתלונן, נידונה בעבר על־ידי גורמים שונים. ו־עדת החקירה בעניין שירותי הגז אשר דנה בסוגיה זאת לא המלי־צה על החלפת המיכלים הקיימים בשל הצורך בהשקעה של מיליוני לירות בהחלפתם. מאידך, היתה המליצה על הנהגת סטנדרטיזציה של שיטות ההברגה וההתקנה של המיכלים הקיימים כדי להבטיח מעבר נוח של הצרכן מחברה לחב־רה. כיום, לא קיימים למעשה קשיים טכניים בכל הקשור בהע־ברה זו.

הוועדה הבינמשרדית לשירותי גז שליד מינהל הדלק סיכמה עם חברות הגז על הקלות לצרכן בכל אותם נהלים אדמיניסטרטיביים הקשורים בהעברה מחברה לחב־רה, הוחלט על הנהגת הצהרה פקודה, שבאמצעותה ניתן להעביר בצורה רבה על ההעברה האמורה.

מכתב רבו
קצין העתונות של משרד המסחר והתעשיה

שיטות חרחש
מקדימות את קצב הבניה
מערכת מהפכנית להסקה מרכזית
•חוסכת זמן בבצוע
•חוסכת כח עבודה מאומן
•עצוב סקנדינבי של הרדיאטור
•התקנה בבלי עבודה ידניים בלבד
מיוצגת בישראל באופן בלעדי ע״י
חרחש
המשרד הראשי: תל אביב דרך יפו־ת״א 7
ת.ד. 1969 טלפון 50921
סניפים בכל רחבי הארץ

יצואנים!
בטוח יצוא
לכל חלקי תבל
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
U.S.A.
הסוכנים הכלליים בישראל:
סקוריטס
משרד לבטוח בע״מ
חיפה: בית „רסקו", רח׳ המגינים 53, טל. 525225
תל־אביב: רח׳ לילינבלום 31, טל. 50811
- ארגון בינלאומי לשרותך -

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

* 23.05 — „קונצרט תזמורת רשות השידור" — רוסל: „הגיגת הסכביים" פרק סימפוני אופוס 12. שוברט: מיסה בסול. ברהמס: קונצ'רטו מס. 2 בסי במול מג'ור לפסנתר ולתזמורת אופוס 83. הסולן אלוארד אואר (פסנתר). המנצח מנדי רודן (א).

קולנוע

בירושלים:

* „קוראים לי טריניטי" (חן) — קומדיה חינגית, מרעננת, מרתקת ומשעשעת של המערבון — ביצוע איטלקי מעולה ואינטליגנטי ללא דופי.

* „לחישה שבלב" (סמדר) — סרט צרפתי מעודן המציג דיוקן של משפחה בורגנית, אבל לא כל־כך טיפוסית בצרפת־שדה. אוירה נהדרת בצילום נצחיות — אך פתרונות מקוריים, בייחוד במוקד ראשי של הפלילה — והיכולו המיני של הבן הקטן.

* „מילכוד 22" (רון) — סרטו הרציני המתיימר והמסורבל מדי של מייק ניקולס על־פי ספרו של ג'וזף הלר. סרט עשיר וחשוב, עם משחק מעולה, בייחוד של אלן ארקין — כדאי לראותו, אך הוא נחות בהרבה מהספר.

בתל־אביב:

* „הארי המזוהם" (אופיר) — סרט מתח מצייר על קצין משטרה אמריקאי ביומנו. אוירה קצבה, סכים קטנים, משחק נהדר — הכל כיב עד שהסרט גולש לתוך פילוסופיה רציונית עמוקה על הי...

טלוויזיה

17.40 — „קונצרט לנוער" לאונרד ברנשטיין מסביר „מהי מוסיקה קלאסית".

20.20 — „השעה השלישית" — „יוסי עבודה". יוקרן סרט „הלהבה הגדולה", העוסק בגבורת פועלי הנמל בליברפול. יתקיים דיון בנושא.

רדיו

13.30 — „איב בהאקיו" — „בריית הארץ המבנה והר... בנין של הבריו... באית של מ... את מזרח א... ה על מהותה ... ציונים ודיבורו. גם בריית גאטי...

18.05 — „תיק אישי" — ראיון עם רס"ן יעקב, בן משק ... שוחרר בצה"ל, סיים לימודיו באוניברסיטה. במלחמת ההתשה התנדב לשרת כקצין שריון ... הוא משרת בסיני (צ).

חברה בכלל והמסטרה בפרט — אז הוא נהיה קיצוני, שטחי ומרגיז — גם כשהוא בסוגה לעמוד על האוירה המהותית.

* „דקאמרון" (במדיה) — גינוי: הסמכת בסדרת ראשונית של הכמאי פאזוליני לסאטירה הבורגנית חינכית של בוקאצ'יו. לא עיבוד — אלא סיפור — מדהיר גם אם מק"צ, אישי מאוד גם אם בסופו בחלה מהחומר. שאפשר לדחותו — אך אי־אפשר לשכוח.

* „המקשר" (פאר) — סיפור שלו „מיידן" מבחוץ, סוגד ר בודבע מבפנים. כיצד אילך המוכר האריסטוקראטי הצבעת ילד בן 13 לשמש שליח־גדול לאהבה „בלתי־חוקית". התוצאה אינה הרס החבורה האותנטית, אלא הרס המקשר הצעיר. סרט רגיש, יפה ונפלא בשם.

* „הקונפורמיסט" (תכלת) — סרטו של ברנארדו ברטולוצ'י על פי ספרו של אלברטו מורביה — מפעך אנאטומית של פאשיסט־קונפורמיסט איטלקי, שמבציע בסטיות אישיות. סרט משכנע ביותר. יפה מאוד, בעל תוכן קשיב, ובכל זאת — הנימוקים היסודיים נראים שרירים. נימוקי־מזכלה של הפאשיזם, לא של המסבה שלו.

* „זרע אנדרומדה" (אלנבי) — הסרט היקר הזה. המציג תמונה של הרודה נוכח משברי־אבחון בריאולוגי באמצעות עולם קר וסופר־בוטכן. אינני יצירה חשובה באמת, אך הוא בלי ספק סרט מדע דמיוני מרתק, עשיר ואינטליגנטי. לצורך אנושי חסר לו הרגש הדי אנושי הבבוק.

* „ספור אחד של כשף" (צפון) — קומדיה איטלקית בנוסח אנגלי בשיחה באנגליה, המשעשעת מאד באבסורדיות מחוכמת, לעתים, צמחית עסיסית, של סיפור פשעים קלאסי.

* „נערת הטלפון והבלש" (אסתר) — אוסקר ורי לג'יין פונדה על משחק וירטואוזי ועמוק בתפקיד זונה כשבילה המשמשת חולייה לעיקוב בלשי בפרשת רצח הייצלבות מתעולת. סיפור שגרתי זכה לטיפול יוצא־דופן. משחק טוב של דונאלד סאתרלנד.

* „אני אוהב אותך רוזה" (אורלי) — סרטו האישי־אינטימי של משה מזרחי על ירושלים של ההווי שלה לפני 60 שנה. סרט מרתק האיטי. מלווה פגמי־טיקול, הספוסים קולנועיים ושבירת סגנון, הבעידים על אי־כשלות קולנועית. כרס נשמה בעל קטעים נפלאים. אך חובבני־רשלני.

* „מילכוד 22" (שדרות) — ראה „רון", ירושלים.

* „הקשר הצרפתי" (תל־אביב) — סרט האוסקרים. שיש בו מתח קצוב ומהיר אך גם חוסר פרופורציה בין האירך לבין הגראי, ובין הנגמה האמיתית לבין הדימורה. אך אף שהיא סרט מצוין מסוג ב', שנהיה משים־מה גם סרט קלדס מסוג א', יש בו — ובעיקר בתמונה המירדף — כדי להניח.

בחיפה:

* „ההולכים לנצח" (כאר) — ג'יימס בונד האחרון — שוב קוף... קהרי במליא ההדו יקסמו — קפיש יותר, מחושב יותר ועסיסי יותר, להמוטים צעירים ומפתיעים. הרי מור מחודד ומרגזן.

* „הארי המזוהם" (רון) — ראה „אופיר", תל־אביב.

* „אני אוהב אותך רוזה" (אורה) — ראה „אורלי", ת"א.

* „הקשר הצרפתי" (אמפי־תיאטרון) — ראה „תל־אביב", ת"א.

תיאטרון ובידור

* „יום העצמאות של בני ישראל שפ"ע", תל־אביב (הבימה) — נסיון מעניין של אברהם רז המחזאי הצעיר שנפטר לפני שנה, לתת עיצוב אמנותי למציאות שבה אנו חיים.

* „הן לא תקחהו עמך", תל־אביב (הקאמרי) — קומדיה אמריקאית משנות השלושים שזכתה לביצוע מחודש ורענן. ביים הרי קיילוס, בתפקידים הראשים רוחל מרכוס ואברהם בן־יוסף, משעשע מאד.

* „הבית", תל־אביב (הבימה) — עולמם האומלל והמבותק של חמישה אנשים בודדים בבית־החסה. דיאלוגים מצולים, בימוי באופק ורגיש ומשחק מצויין של כל השחקנים.

* „בדיחתיים מגורדות", אשדוד (צוותא) — כחזה פילוסופי מעניין של ז'אן פול סארטר, בביצוע מאכזב למדי. משחק טוב של דוריאן ארזיה.

לימודי תנועת העבודה יונהגו באונ' חיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

ישיבת הועד הפועל של מועצת פועלי חיפה הוקדשה ביום א' לדיון על בעיית החינוך לערכי תנועת העבודה, במסגרת „שבוע המורה" שנפתח אתמול בעיר. בדיון השתתפו ראשי הסתדרות המורים בעיר, מנהלי בתי־הספר ומחנכים. דיברו מזכיר מועצת פועלי חיפה א. מלק, וראש המחלקה לחינוך גבוה במועצת פועלי חיפה א. הלפנזון.

הלפנזון מסר על החלטה עקרונית להנהיג באוניברסיטת חיפה „לימודי תנועת העבודה" כמקצוע אקדמי במוסד.

קצב נקנס ב־1,000 ל"י על הפקעת מחיר

1000 ל"י קנס או שלושה חדשי מאסר תמורתם, הוטלו אתמול על־ידי בית־משפט השלום באשקלון על הקצב ליימונד סלמה, בעל איטליז ברחוב העבודה 8 באשקלון.

השופט גלעד גלעדי הטיל את הקנס לאחר שהתברר, כי הקצב מכר לפני כמספר חדשים ק"ג כבד קפוא ב־9 ל"י במקום 7.5 ל"י כפי שנקבע בזמנו על־ידי משרד המסחר והתעשיה.

בית המשפט קיבל את טענת התובע עוה"ד ג. ידקובסקי, מן הלשכה המשפטית במשרד המסחר והתעשיה, כי מחירו של ק"ג כבד היה לכוכר לרוח בלתי־סביר.

ירושלים

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

מודיעה על הרצאת יובל נאמן, חבר האקדמיה, על הנושא: מצפה הכוכבים על־שם פלורנס וג'ורג' וייז בהר־ציון והתכנית האסטרונומית לתקופה הראשונה. ההרצאה תתקיים הערב בשעה 18.30, בבית האקדמיה, רחוב ז'בוטינסקי 43 בטלביה.

פרופ' משה פרייבס

מביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים, הפריא היום לג'נבה כדי להצטרף כחבר במשלחת ישראל לישיבת המועצה של ארגון בריאות עולמי.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות

בית פולה בן־גוריון, שד' ירושלים 153 יפו, ב־5 אחה"צ, הרצאת צביה כהן — עמותות הנשים בארץ. ● גוה שלום, בלוק 5, ב־8 בערב, הרצאת הפסיכולוג משה גיאון. ● מועדון מאשה, פינסקר 49 ת"א, ב־7.30 בערב, פגישה עם לאה פלטשר — הליכות ונימוסים בציבור. ● מועדון דיזנגוף 213 יעוץ משפטי על־ידי עורכת דין אביבה אביגיא 6—4 אחה"צ. ● רמת אביב — רידינג 38, ב־8 בערב — פתיחת קורס לקוסמטיקה עצמית.

„ידע־עם" — הסקציה לחקר הסיפור העממי

יום העיון השנתי ה־14 לחקר הסיפור העממי, יתקיים היום במועדון „בוסתן" רח' פרוג 1, הול מ־3.45 אחה"צ עד 9 בערב. הנושא המרכזי: „אגדות עשרת השבטים המסמבתות במקורות". הציבור מוזמן, הכניסה לכל.

תיאטרוני ישראל

הערב 9.5

הבימה:
„יום העצמאות של בני ישראל שפ"ע" — תל־אביב האולם הגדול
„הבית" — תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:
„הן לא תקחהו עמך" — תל־אביב
„השבוי בקומה ה־14" — חיפה

התיאטרון העירוני חיפה:
„הבין": ת"א צוותא
„השבוי בקומה ה־14": חיפה

האופרה הישראלית

הצגה בכורה 10.6.72
בית שלוש הנערות
DAS DREIMADERLHAUS
מחזמר מאת שוברט
בעברית
מכירת הכרטיסים החלה

22.5, 14.5 תל־אביב (18.5 חיפה) לה טראוויאטה
בהשתתפות סולני הבולשוי אופרה ממוסקבה מישה רייצין

אאידה
13.5, 16.5, 20.5, 23.5
31.5 (חיפה 25.5)

כרמן 27.5

ברון הצוענים
8.5, 15.5, 21.5

הספר מסביליה 11.5

קאבלריה / פאליאצ'י 29.5
בהשתתפות אמנים אורחים

כל ההצגות פרט ל„אאידה" מתחילות בשעה 8.30 בערב.
אלנבי 1, תל־אביב, טל. 57228

חוגים לגמילה מעישון
המשרד הראשי: רח' רבינא 4 תל־אביב
טלפון: 233747
חוג חדש יפתח
ביום השישי 11.6.72
בשעה 7.30 בערב
בבית ציוני אמריקה
רח' אבן־גבירול 26, ת"א

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו

תיק עזבונות 1823/72

בענין: עזבון המנוח מרדכי מנדלוביץ (הידוע גם בשם מרקו מנדלוביץ) בן נחמן, שנפטר ביום י"ג בתשרי תשל"ב (2 באוקטובר 1971) ובעת היה בפתח־תקוה, רח' רוטשילד מס' 125 מס' תעודת זהות 4/289801.

המבקש: — ישראל שקד, שמ... בפתח־תקוה, רח' רוטשילד מס' 125, תעודת זהות מס' 4/289802, מיוצג ע"י ב"כ עו"ד צבי תמרי קצין סגל משפטי, שמענו להמצאת כתבי בי־דין הוא: — תל־אביב, רח' שניאור 14, קצין הפיר תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה זו, להגיש, תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בענין.

דוד וקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

חוגים לגמילה מעישון
המשרד הראשי: רח' רבינא 4 תל־אביב
טלפון: 233747
חוג חדש יפתח
ביום השישי 11.6.72
בשעה 7.30 בערב
בבית ציוני אמריקה
רח' אבן־גבירול 26, ת"א

תיאטרון ירושלים THE JERUSALEM THEATRE

ניחוחי חציר 72
פסטיבל הקבוצים
יום ה' 11.5 ב־8.30

תיאטרון עירוני חיפה
חפץ
מוצ"ש 13.5 ב־8.30
עם תום ההצגה יתקיים דיון פומבי
כרטיסים במשרדים ובערב בקופה

ערב פולקלור בינלאומי
בבצוע להקת סטודנטים משתלמים מחו"ל ולהקות ישראליות
יום א' 14.5
(על פי הזמנות בלבד)

תערוכת פריס
יום יום עד 15.5
מ־10.00—1.00, 4.00—6.00
יום ששי 10.00—2.00
תחבורה קו 15
חניה מובטחת

רופאים

בתל אביב

ד"ר הר־אבן, רחוב אפשטיין 6, טל. 443281. ד"ר סגל, רחוב בלוך 12, טל. 247860.

בתי־מרקחת

ירושלים
זכרון משה „יציה" 10, 228285. סיאם רחוב שער שכם 84512.

בתל־אביב
יאני, רחוב יהודה הלוי 67, טל. 612474. תרופה, רחוב דיזנגוף 217, טל. 223488.

חיפה
גאולה חרמון 12, 64854.

ברמת־גן
רמה ז'בוטינסקי 65.

חולון ובת־ים
צמצאות בתיים בלפור 75 מול הדואר.

בפתח־תקוה
פישביין הפץ חיים 6.

נתניה
הנשיא.

כפר סבא, רמתיים
בריאות, הרצליה, סוקולוב 65.

בבני־ברק
רמה, ז'בוטינסקי 65, רמת־גן.

קולנוע

תל־אביב
בשעות 4.30 — 7.15 — 9.30
אופיר — הארי המזוהם
אסתר — נערת הטלפון והבלש
אורלי — אני אוהב אותך רוזה
אלנבי — זרע אנדרומדה
בן־יהודה — גבר אירופי
גורדון — הבית בצל העצים
גת — שחור של אהבה
הוד — החבר שלי
המרכז — שלוף צ'יקו שלוף
זמיר — סטלאג הנשים
חן — השיטה ההולנדית
קרימיון — ברשידו
מוגרבי — נחצ'ה והגנרל
כתמיד — זקם הנשרים המורפים
מקסים — הפרס
סינרמה — בק הגדול
עדן — גאואר
פאר — המקשר
פריז — הנסיכה בעור החמור
צפון — החתול בעל 9 הזנבות
רמת־אביב — ללא מגע
שדרות — מילכוד 22
סטודיו — דקאמרון
תמר — האיש שירה בליברטי ואלאנס
תל־אביב — הקשר הצרפתי

יפו
נגה — 7.15, 9.30 — האחול האדום. — 2 — 12 — 10 שני סרטים בכרטיס אחד
צליל — 4 — 7 — 9.15 — קיץ של אהבה

בת־ים
רמת־יוסף — 7—9 — מוסקבה ברעת

חולון
ארמון — 4—7—9.15 — נחצ'ה והגנרל
מגדל — 7.15—9.30 — במלכודת סוחרי הנשים. 4 המרגל בצל המוות

ירושלים
אדיסון — גנבים באפלה
אוריון — אל סיסקו הנוקם
אורנע — רשימת הלסטרום
ארנון — מבצע תן החוב
הבירה — מישהו מאחורי הדלת
חן — קוראים לי טריניטי
ירושלים — המתבגרים
סמדר — הלחישה שבלב
עדן — איש קטן גדול
רון — מילכוד 22

חיפה
אוריון — טריניטי האדיש יצור
אורה — אני אוהב אותך רוזה
אורלי — הבית בצל העצים
אמפיתיאטרון — הקשר הצרפתי
ארמון — הפריצה לבנבת השטן
חן — פחד ציור
מירון — בלדה לגנגסטר
עצמון — ידע בשדים
פאר — מעולם לא שרתי לאבי
רון — הארי המזוהם
שביט, הר הכרמל — ההסוכה

קרית־מוצקין
יובל־אור — יומנו של שוטר 6.15—8.45
זהר — למות מאהבה 9, 6.30

רמת־גן והבעתיים
בשעות 7.15 9.30
אורדע — קוראים לי טריניטי
אואזיס — כבר על הגג 5.30 8.45
ארמון — ההולכים לנצח
גיל־אור — קרן אחת של אדמר
הדר — מהקה של זיו
לילי — משחקי נוכלים
רמה — המלאך נגד המאפיה
רמת־גן — ידע בשדים
שבים — הצלפים

נתניה
אסתר — 7—9.15 בלש ודמי
שאפס ● 4.30 — מה טוב לאה
יגיל 7—9 עתידת הצועני
סטודיו — הפתיח 7—9: כדאם
X ● בנגוב 7—9: סכנה בהייב
שרון — 5—8.30 — כבר על הגג

הרצליה
דגניה — 7—9 כנופית ההפקר

כפר־סבא
עמל — תיאטרון באידיש
חן — קבור אותם עמוק 8.30

הוד־השרון
בית הפועלים — איש קטן גדול

הדרה
הוף — במזל דגים

פתח תקוה
אורון — אקדה הנקמות 8.15
הדר — ציר הבכורים 9—7 3.30
היכל — הלחישה שבלב 9—7
שלום — נחצ'ה והגנרל 7—4 9.15

קרית שמונה
הרמון — המעגל הסגור 6.15—8.30
שניר — הפרוגה השוטר 8.30

קייטנת
„הוד הכרמל"
הר הכרמל חיפה
קייטנה יומית ופנימיה
נמשכת ההרשמה
פרטים והרשמה: קייטנה „הוד הכרמל" רחוב דניה 25 חיפה טלפון 253901

שדורי ישראל

טלוויזיה

17.30 — גלים קצרים. 17.40 — קונצרט לנוער. 18.30 — למשפחה. 19.00 — חדשות ועניני היום (ערבית). 19.30 — משפחה שכזאת. 20.00 — מבט. 20.20 — השעה השלישית. 23.30 — חדשות. — פסוק מדברי חז"ל.

טלוויזיה לימודית

9.05 אנגלית ט'. 9.25 טבע ח' — חשמל. 10.00 אלגברה ט' — פונקציות ב. 10.25 אנגלית ו'. 1045 גני ילדים — גבוה — נמוך. 11.00 אלגברה י' — אי־שוויונות ריבועיים. 11.25 אנגלית ז'. 12.00 אנגלית י'. 1230 אנגלית ח'. 13.35 חשבון ז' (סידרה ג') — סדר הפעולות. 14.20 בעד ונגד.

רדיו

6.00 מה טוב. 6.05 חדשות. 6.10 התעמלות. 6.20 שעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 חדשות „הבוקר הזה". 7.20 זמר זמר לך. 7.55 אור יויק. 8.00 חדשות. 8.05 בוקר טוב. 8.55 צינורות בלי מרכאות. 9.00 חדשות. 9.05 בוקר טוב. 10.00 חדשות. 10.05 לעקרת הבית. 11.00 חדשות. 11.06 לעקרת הבית. 11.40 לאן הערב ומוסיקה קלה. 12.00 חדשות. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 בחצי היום. 13.00 חדשות. 13.05 בחצי היום. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהריים. 14.10 מזמינים לא נים. 14.53 הדרך. 15.00 חדשות. 15.05 כאן אהוד מנור. 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.07 מצלילי המזרח בבקשיות. 16.30 בתקווה שתבין את הרמה. 16.35 מצלילי המזרח. 17.00 חדשות 17.05 התקליטיה לרשותך. 18.00 חדשות. 18.05 שלי לעם. 21.06 בלי מחיצות. 22.00 18.40 היום במשור. 19.09 עברית של דני. 18.25 הוא הוא בשירים. חדשות. 22.05 מועדון עשרה פלוס. 23.00 חדשות. 23.07 מועדון עשרה פלוס. 24.00 חדשות. 00.05 התרגעות. 01.00 חדשות.

רשת ב'

8.00 חדשות. 8.05 חדשות. 8.10 מוסיקה בדגש קל — מיצירות קואטס, צ'נדלר, אלבאר, מוצארט, לואיס, סטנסון, פול, מילקה, הדברס דיקא. 9.00 חדשות. 9.05 התקשבה גינוחה — לייפס: מארלות עם איסלנדיים פגניני: קונצ'רטו מס. 3 לכנור ולתזמורת. סוויטה סטטיראלית. 10.00 חדשות. 10.05 דיוקנו של אמן — יוזף טוף. 11.00 חדשות. 11.06 שיר ופזמון. 11.15 ידעתי ספר — לבנות ד', ה'. 11.35 שיר ופזמון. 12.00 חדשות. 12.05 שיר ופזמון. 14...

14.10 לאם ולילד — ניסן משכון ב', ילדי בן החרים. שירים „בבקשתכם". לילדים הגדולים — „על כל דבר", היצירות שאתה מנגן. 15.00 חדשות. 15.05 הזמורית כלי נשיפה. 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.06 ספר חדש — סקירה. 16.10 שעור בתלמוד לתלמידי תיכון. 16.30 פרקי נגינה משמיעים חברי התזמורת הסימפונית של רשות השידור. סלבן: סונטה לשתי חלילות. יקוני סינואו, קטעים לקרנית ופסנתר מאת ... קבלבסקי. גאזה יבו זוני סדסנס: „הברבור" לצ'לו ולנבל קואי: מגינה מזרחית, לצ'לו ולנבל דוברס סטאורד: המיסייה לכלי נשיפה. 17.30 אילתור וקצב. 17.55 חדשות. 18.00 חדשות. 18.05 על אנשים ומספרים. 18.25 עד מאה ועשרים. 18.55 לחקלאי — שירות ידיעות יומי. 19.00 חדשות „היום הזה". 19.30 מוסיקה דבירה. 19.50 פרקי היום בתנ"ך: תהילים, פרקים מ"ג, מ"ד. 20.00 חדשות. 20.10 זכרונות ארץ־ישראל. 20.20 לקראת קונצרט. 20.35 התזמורת הסימפונית של רשות השידור (סטראו) — רוסל: „הגיגת הסכביים". פרקי סימפוני אופוס 12 שוברט: מיסה בסול ברהמס: קונצ'רטו מס. 2 בסי במול מג'ור לפסנתר ולתזמורת. אופוס 83. 22.45 אנתולוגיה קטנה לשירה. 23.00 חדשות. 23.07 מה פתאום. 24.00 חדשות. 00.05 רגע של שיר.

גלי צה"ל

11.00 — הבים ושניים. 11.15 — פסגה הבצעד הבריטי 11.30 — זה קרה, זה קרה. 11.35 — הבים ושבים. 12.00 — חדשות. 12.05 — הבים ושנים. 12.30 — הטיף הפרסית והאזין הציבורית. 12.35 — הבים ושבים. 13.00 — חדשות. 13.05 — צלילים פלוס. 13.30 — א. ב. בהקי. 13.35 — שלושים פלוס. 13.55 — הודעה לחיילים. 14.00 — חדשות. 14.05 — חדשות אישיות.

15.00 — חדשות. 15.05 — בא לצלצל. 16.00 — חדשות. 16.05 — בא לצלצל. 17.00 — חדשות. 17.05 — דיש עם שיר. 17.40 — יובן צה"ל. 18.00 — חדשות. 18.05 — תיק אישי. 19.00 — חדשות. 19.05 — מבנד אליך. 20.00 — חדשות. 20.05 — תוסס ורענן. 20.30 — חדשות. 21.00 — בדור. 21.05 — שאלות אישיות. 22.00 — הדרכה. 22.05 — תיבת נח. 23.00 — חדשות. 23.05 — בוא נדבר. 24.00 — חדשות.

הודעת המשכנה להבנין ובניה פתח־תקוה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה פ"ת בקשה להתן הקלה בניה על חלקה 38 בגוש 6374 ברח' פיק"א 24 פ"ת.

לפי הבנית במתאר החלקה הנ"ל במצאת באזור מגורים ג' בו מותר לבנות ...% לקומה בארבע קומות בקשה בבעלי החלקה היא להתיר להם לבנות 34.5% לקומה בארבע קומות בצלל היטפת הוד מדרגה המשרת דירה אחת לקומה.

כל מי שיש לו התנגדות כאמור חיבה להגיש התנגדותו הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

לאחר המועד הנ"ל הועבר הבקשה לועדה המחוזית להבנין ובניה בדרומה.

י. פרבר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה פ"ת

ספר חדש

„ישראלים ויהודים"

מאת דוד רון

SIMON N. HERMAN: Is
elis and jews. The co
nuity of identity. Rand
House, New York, 1971.

„אילו ניתן לך להיולד מחדש, ...ם היה מעדיף להיולד יהודי ?" ...אם עובדת היותך יהודי ממלאת ...קיד חשוב בחייך ?" „כשכתב ... חשוב בחו"ל פוגע במדינת ...ראל האם הנך חש שהעלבון ...חון אישית נגדך ?", „מהו יהודי ... לעבר היהודי ?" („תקופת הבית השני", „תור הזהב" בספרד, ...עיירה היהודית במזרח אירופה, ...שואה, היחס לאידיש, ועוד) — 140 שאלות שכולם מכוונים ...מטרה אחת: לקביעת זהותם הישראלית היהודית של בני־הארץ ...תוך עימות מתמיד ביניהן. כל ...שאלות המרובות והאלה בכללו ...שאלונים שהיוו רקע למחקר ...ד במינו שנערך על־ידי פרופ' ...ור שמעון הרמן מהמכון ליהדות ...ו ומנגו שליד האוניברסיטה העברית.

המחקר נערך עוד בשנת 1964 ... 3769 תלמידי כיתות י"א ... 117 בתי־ספר תיכונים מכל ...ג — עיוניים טכניים, מקצועיים, ...ם, חילוניים, דתיים, בעיר ובכפר, במושב ובקיבוץ — מיגוון ... של האוכלוסיה היהודית ...צעירה בארץ. התלמידים חולקו ...פי הודאתם לשלושה סוגים — דתיים, מסורתיים ובלתי דתיים. השאלות הודרכו לפי אמות ...ידה שנוסחה על־ידי הסוציולוג ...רט לוין, אבי הדינמיקה החברתית (שפרופ' הרמן הוא תלמידו), העיקרית בהן היא „זיקה ...למליך" (interdepence) היינו ...לות ובזיקת־הגומלין בין הישראלי לבין קבוצות ערכים שונים ...יהודי הגולה, בני דתות אחרות, ...יצא עדתי, שפה, ועוד).

...דומה, שלפנינו המחקר הראשון והמקיף ביותר מסוגו. במידה שבעיית זהותם הישראלית והיהודית של בני־הארץ נחקרה, הרי נעשה הדבר באקראי תוך התייחסות לבעייה שהיותה תולדת הזמן ופרי יומה אישית, כמו „בעית ההודעה היהודית". לעומת זאת שפע הממצאים הכלולים בספרו של פרופסור הרמן יש בו כדי להסיק לקחים ולגרום לתחייה על המהות הלאומית החדשה המתהווה בארץ. המסקנות עשויות להסתכם בשתיים: א. החלשת ערכיותה של הזהות היהודית; ב. התגברות ערכיותה של הזהות הישראלית. משתי מסקנות אלה ומכוונות המשנה על „רציפותה של הזהות" תובן המגמה הסמויה של המחבר — להזהיר על סיכויי המשכיותה של הזהות היהודית בארץ.

מה דמות תהיה לצברים כשהודעתם היהודית מיטשטשת והולכת ? לפי המחקר הנגו עדים לגילויי הסתייגות מעצם ההוית היהודית. 10% מבין הנשאלים הבלתי־דתיים מודים בכך, שאין היהדות ממלאת כל תפקיד חשוב בחייהם. 44% (מסורתיים) מייחסים לה חשיבות מועטת בלבד. מבין הנשאלים הדתיים רק 2% אינם מייחסים חשיבות ליהדותם.

ששורשו של הנוער היהודי בדור לא לאורך המחקר כולו. דוגמה: השפעת השואה על הנוער. 78% מבין הנשאלים הדתיים הביעו את דעתם כי הם רואים את עצמם 58% מבין המסורתיים ו־45% מאישית כניצולי השואה, לעומת בין הבלתי־דתיים. אותה תמונה בשנית, וביחס דומה, ביחסם של הנשאלים לערכי העבר, כמו לתקופת הבית השני, „תור הזהב" בספרד, העיירה היהודית במזרח אירופה. התופעה של החלשת הזיקה לערכים יהודיים מוסקת בצורה ברורה גם על־ידי השוואה לתשובות הנוער לאותן השאלות שנשאלו הצעירים. ההורים, גם החילונים שביניהם, מראים יחס חיובי יותר לערכים שהוזכרו ועל־ידי כך, דומה, שהפער בין הדורות הולך וגדל.

כפי זה נראה לציין גם בהתייחסות לפרך אשר בחלקו, לפחות, נוגע לעתיד — הציונות. לשאלה „האם אתה רואה את עצמך כציוני ?" ענו 58% מהבלתי דתיים בחיוב, לעומת 63% מבין המסורתיים ו־77% מבין הדתיים. יש לזכור, ששאלות אלה נערכו לאחר מלחמת ששת־הימים שהביאה אחריה חשבון־נפש ציוני, כפי שהדבר בא לידי ביטוי, למשל, ב„שיח הלוחמים". יש לציין, שביטוים „נורמליים" התמונה עגומה יותר.

בדרך כלל נמנע המחבר ממסקנות, אך יש בכוחם של הממצאים להצביע עליהן. עם זאת יתכן, שיש משהו פגום בחלוקה הבסיסית של הנשאלים ל„דתיים, מסורתיים ולבלתי דתיים". המציאות בארץ, בה קיים מימסד דתי בוקשה, כופה את צמצומו של המונח „דתי" לבעלי השקפה דתית קיצונית אורתודוקסית מחד גיסא, ול„בלתי דתיים", שבלית ברירה נראים בעיני עצמם ובעיני הזולת כאתאיסטים לכל דבר, מאידך. דוגמה, שגם המונח „מסורתיים" מעורפל מדי. האין בכוחו כדי לעמוד על הזיקה לאמונה, על־ידי החלוקה הנהוגה בספר, חלוקה זהה, נמנעת האפשרות של ביטוי דתי מגוון יותר כפי שהוא קיים, למשל, בארה"ב, ארץ שבה יהודי רפורמי וקונסרבטיבי לא ייחשב כ„בלתי דתי".

עוד הסתייגות קלה. ידוע, שלמלחמת ששת־הימים היתה השפעה עמוקה על הנוער הישראלי. כאמור, נערך מחקר נוסף על־ידי פרופסור הרמן מיד אחרי המלחמה במספר מצומצם יותר של מוסדות חינוך. צמצומו של המחקר הן בהיקפו (7 בתי־ספר. 128 נשאלים) והן בזמנו (ראשית 1968) מונעים הסקת מסקנות החלטיות יותר. נכון, כמה מהממצאים נוגעים לאספקטים בשטחים נוספים (עליה, שואה, ציונות), אך ביסודו לא הוסיפו הממצאים מסקנות חדשות. לעומת זאת הוסיף בנוסף מסויים ואף ריענן לא במעט את לשון הממצאים היבשה — תיאורם האישי, הביוגרפי והחי של ארבעה מהנחקרים של צעיר דתי, מסורתי, בלתי דתי ושל צעיר תיכוני. הדיוקנאות האלו אינם סותרים את הממצאים בטבלאות ויש בהם רק כדי לחזק את המוסק מהמחקרים. אך יש בהם משום מהבירות מרענן המפיג את כרזות העיון המדוקדק וההכרחי בשפת הממצאים.

רבים מאד הם הממצאים. הם רבים במידה כזאת, שחלק ניכר מהטבלאות ראוי לציון נפרד ומדוקדק. בעיות כגון היחס לגרי שואה תערובת, לירידה, לאנטישמיות, ועוד. יש בכוחן לשמש רקע לעיון ולמסקנות. הדברים אמורים בעיקר בציבור המורים והמחנכים אשר הנתונים בספר עשויים בלי ספק לגרות את המחשבה. מהו עתידו של הישוב היהודי ? האם עומדים אנו בפני ניתוקה של הרציפות בהתפתחותה של הזהות היהודית ואולי גם בראשית ההליך של התהוות אתניות חדשה, אומה ישראלית שסימני יהדותה יהוו רק לנחלת עבר ?

גם ספרים „אימפרסיוניסטיים", כדוגמת ספרו של עמוס אילון על הצברים, מעוררים קושיות רבות; אך בספרו של אילון המדובר הוא בעיקר בהתרשמויות אישיות. ואלה, ככל שתובענה בצורה קריאה ופופולרית בגלל היותן סבדבות בתחום הסובייקטיביות, אינן יכולות לשמש קנה מידה להערכת ההוה הלאומית של בני־הארץ. רצוי שספרו של הרמן יתורגם לשפת הארץ כדי שיהא בהישג־ידו של כל מחנך ומורה.

השמטה

הביקורת שנתפרסמה שלשום במדור „ספר חדש" מתייחסת לספר „תולדות יהודי יוגוסלביה" מאת יקיר אבנבוט.

ניקסון למוסקוה

(המשך מעמוד 7)

שיא ניקסון אינו מוכן להודות בכך, ברור שהמצב מרפה את ידי הנציגות האמריקאית בשיחות פאריס. גם בועידת הפיסגה במוסקוה לא יוכל ניקסון להשתחרר מהצל של התמוטטות הצבא הדרום וייטנאמי. נמנע ממנו עתה לשחק את התפקיד „החזק" כפי שהיה בדעתו לשחק לאחר ביקורו המוצלח בפקינג. ברז'נייב, אשר קצר נצחונות בזירת אירופה, במזרח התיכון, בהודו ובפאן, ידו תהיה על העליונה.

עד כה קיוו ניקסון ויועצו הראשי, קיסינג'ר, שמתוך צירוף ההבנה החדשה עם פקינג ועם מוסקוה, יצמח פתרון הרצוי לאמריקאים גם בוייטנאם. ברם, נראה שהמדיניות של „הדיפלומטיה הסוטאלית" נכשלה הפעם, נוכח הנסיבות שנשתנו. קיסינג'ר ההיסטוריון כתב פעם על הנסיך מטרניך: „עליו היה לצור לא רק את הדוקטרינה כי אם גם את התוכן לאיזון הכוחות". נקודה זו, צריך עומדת לעיניו של קיסינג'ר, אדריכל מדיניות החוץ האמריקאית. כעת הביא ממוסקוה לאזונו את האור הירוק האומר „נמשיך אל הפיסגה !", אך באור הירוק אין עדיין ערובה להצלחת הפיסגה.

הפרס הלאומי הגבוה של מקסיקו לכלכלה, בסך 25.000 ל"י, הוענק אתמול על־ידי אוניברסיטת בר־אילן לפרופ' שלמה אקשטיין על־ידי שגרירות מקסיקו בישראל, רוסריו קסטילגוס.

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א· תורנויות לילה

מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעה 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ־11—8) בבית מרקחת דלהלן:

1. מרפאת אילון, רח' יד לבנים 35, טלפון 31870 לחברים מסניפי: אילת, יד אליהו, רמת חן, רמת ישראל, שיכון עממי ג'.
2. מרפאת התקוה ב' רחוב דו פינג רח' ברכיה, טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב', נטקה, כפר שלם ד' חלק הקרוב ליד־אליהו.
3. מרפאת הדר יוסף רחוב קהלת ירושה מספר 10—12, טלפון 778095 בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפי: הדר־יוסף, נוה־שרת, צהלה, רמת־החייל, תל ברוך ובן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים.
4. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה 61 פינת לוינסקי, טל. 33480 לחברים מסניפי: נוה־שאנן, ישנעסן ופלורנטין.
5. מרפאת קטוביץ, רח' רבינו קטוביץ 36, פינת יהודה המכבי, טל' 444494 — לחברים מסניפי: בית, רבינוביץ, רמת־אביב, שיך מונס חלק מבבלי — לפי רצון החברים היכולים לפנות לקטוביץ או לתל־נורדוי — לפי בחירתם.
6. מרפאת תל נורדוי, רח' דב הוז 1, פינת מנדלי 21, טלפון 243233 — לחברים מסניפי: תל־נורדוי, אלחריזי, אהרונוב, גלבוע, הנמל, רפפורט וחלק מבבלי — לפי רצון החברים. היכולים לפנות לתל־נורדוי או קטוביץ לפי בחירתם.
7. מרפאת קרית שלום, רחוב ורשבסקי 12 טלפון 822715 לחברים מסניפי קרית־שלום הסביבה.

הערה:

אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימות תורנות לילה במד"א, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

ב· תורנות ערב שבת

בימי ששי מהשעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13 טלפון 101.

1. בית מרקחת — במרפאת מנדלברג — רח' אלנבי 75, טלפון 614467 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
2. בית מרקחת — ביזוי זמנהוף 42 טלפון 249221, בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה — בזמנהוף בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות: גלבוע, התקוה א' שדרות ושינגטון 20, הדר יוסף, יד־אליהו, יונה הנביא, כפר־שלם, מנדלברג — רח' אלנבי 75, טלפון 614467, נוה שאנן, קרית שלום, רמת החייל, רמת אביב ותל־נורדוי.

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467. א. רופאי א.א.ג ורופא עיניים בין השעות 9.30 — 11.30 לפנה"צ. ב. כירורג בין השעות 9.30 — 12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה לכל סניפי המחוז בזמנהוף, רח' זמנהוף 34, טלפון 241251 בשעות 9—11 לפנה"צ 4—5 אחרי הצהרים.

בית מרקחת מחוזי במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, בין השעות 9.30 — 12.00 לפנה"צ. 4.00 — 5.00 אחה"צ.

החברים מסניפי: מנדלברג, בר אור, אליפנט, עבודי, יונה הנביא ושינויים בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו למגן דוד אדום רח' מזא"ה 13 טלפון 101.

ברידג'

גביע „ברמודה"

מאת רחל מטלון

גביע „ברמודה" בסמל עבור הה...

היד הבאה נלקחה מאליפות העולם 1971 שנערכה בטייפה בירת פורמוזה. כשהאלופים מדאלאס היו באליפות. המבחן נערך בתחרויות המוקדמות ככלל הקבוצה שיחקו אותה היד:

♠ J 10 7 6 5
♡ Q J 6
◇ A J 5 3 2
♣ ——

♠ K Q 4 2 ♡ 8 ◇ Q 10 6 4 ♣ Q J 6 3	צפ מע מז דר	♠ 8 3 ♡ 10 9 5 4 ◇ K 9 7 ♣ 9 5 4 2

♠ A 9
♡ A K 7 3 2
◇ 8
♣ A K 10 8 7

„האלופים" שיחקו 6 הארט מיד צפון נכשלו פעמיים כשמזרח הוביל עם ה־8 ספייד.

האוסטרלים שיחקו 6 הארט מיד דרום נגד יציאה של דיאמונד קטן ונכשלו פעמיים.

ברור שקל מאד להשלים את החוזה נגד יציאה של מלך ספייד, היות שהכרוז מושך את השליטים ומגביה את הספיידים (ה־8 סבית נופלת).

ליד שני ספייד מהולם, וחותך קלאב, חוזר לידו עם חיתוך דיאמונד. עתה חותך הכרוז קלאב נוסף ומשחק שוב דיאמונד: אם מזרח אינו חותך עם הארט גבוה, הכרוז ישלים את החוזה על ידי חיתוך צולב. מאידך, אם מזרח חותך עם שליט גבוה, הכרוז ישליך מידו את ה־9 ספייד, בהגיעו למצב הבא:

♠ J 10
♡ Q
◇ J
♣ ——

Immaterial	צפ מע מז דר	♠ 8 ♡ 10 5 4 ◇ —— ♣ ——

♠ ——
♡ A K 7
◇ ——
♣ 10

אם מזרח חוזר בספייד, ישלים הכרוז את החוזה על ידי חיתוך צולב. אם מזרח חוזר בשליט, הכרוז יזכה בדומם עם המלכה ויחתוך את בדהבלך דיאמונד. מזרח יחתוך עם ה־5, הכרוז יחתוך מעליו עם ה־ה, ימשוך את השליט האחרון ואת ה־10 קלאב.

כמובן שעם קלפים סמויים קשה מאד לבצע את החוזה לפי התכנית הנ"ל היות ותכנית זו אינה מתאימה לתורת ההסתברות.

נגד יציאה של דיאמונד קטן זכה הכתקן האוסטרלי בבדק. להגביה את הספייד, אולם בגלל חלוקה גרועה בספייד ובהארט, נכשל.

נשאלת השאלה האם בקלפים גלויים ניתן החוזה לביצוע, לאחר יציאה של דיאמונד קטן.

פתרון. הדומם זוכה באלוף דיאמונד וחותך דיאמונד קטן בידו. מושך את האלוף ספייד ואת האלוף הולך קלאב, שמיקום מש...

שש קבוצות שיחקו את היד הנ"ל: ברזיל נגד צפון־אמריקה, סין נגד צרפת ואוסטרליה נגד „האלופים מדאלאס".

אמריקה הצפונית הכריזה 6 הארט והשלימה את החוזה בקלות לאחר שמערב הוביל עם מלך ספייד.

הקבוצה הברזילאית הכריזה גם היא 6 הארט והאמריקנים הכשילו את החוזה כשמערב הוביל עם ה־2 ספייד.

סין הגיעה לחוזה של 7 הארט ונכשלה פעמיים כשמערב הוביל עם ה־4 דיאמונד. הצרפתים גם בן השליכו חוזה של 6 הארט נגד יציאה של מלך ספייד.

...גו הברידג' את הפיסגה אלה ...ואשת להגיע כל מדינה. הגביע ...יתן לנבחרת המנצחת באליפות ...עולם. יזם תחרות זו היה נורמן ...באך, קפטין הנבחרת האמריקאית ...ית לפני מלחמת העולם השניה. ...אחר שהתקע בברכות לגביע ...משלחתה לתרום גביע לתחרויות ...ויקראו על שם ברמודה.

אליפות העולם נערכת בידי שנה ...שנה במדינה אחרת, פרט לשנה ...בה מתקיימת אולימפיאדה. ב...אולימפיאדה הנערכת אחת לארבע ...שנים בשיתוף כל המדינות שבהן ...עוסקת ספורט הברידג'. בשנת 196... השתתפה גם ישראל.

יש לי ענין בדבר

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

חברי הנהלת ההתאחדות מסתייגים מדברי בר־סבר על שמילוביץ

מאת אליעזר מעוז

למרות העובדה, כי בסדר היום הרשמי של ישיבת הנהלת ההתאחדות לכדורגל, העומדת להיערך היום, לא רשום דיון בכוונת ההתאחדות לדון מחדש בעתידו של מאמן הנבחרת הלאומית אדמונד שמילוביץ — יתקיים דיון בנושא.

לפחות שני חברי הנהלה מטעם מרכז הפועל בהתאחדות לכדורגל הודיעו כבר אתמול לרכז הכדורגל בהפועל יהודה לילין, כי הם עומדים להעלות את הנושא כבר בישיבת ההנהלה היום, ולפני כן בישיבת הסיעה.

חברים אלה — יהודה שמעוני ויעקב חלפון — אמרו לי אתמול, כי הם יציגו שאילתות בעיקר בקשר להצהרת בר־סבר משלשום, כי ההתאחדות תדון אם להמשיך להעסיק את שמילוביץ כמאמן למרות העובדה שהוא חתום על חוזה לשנתיים.

בשאילתות ידרש בר־סבר להבהיר את דבריו אלה, ואף יתבקש להשיב מי הסמיך אותו לומר את דבריו. שמעוני וחלפון הבהירו אמש, כי הם רואים טעם לפגם בהצהרתו זו של בר־סבר, שהם בלתי הכרחיים, ובעיקר פוגעים במאמן שמילוביץ עצמו.

נודע לי, שגם יתר חברי הנהלת ההתאחדות מטעם הפועל, כולל חברי מזכירות, עומדים להצטרף היום לשאילתות אלו.

בעיקר מכוונת ההתמרמרות בגין הצהרתו של בר־סבר, אשר נאמרה ללא התייעצות עם יתר חברי ההנהלה. הרשמי גם מעניינת נגד צורת ניהול ההתאחדות ע"י היו"ר. „בר־סבר שוכח, כנראה, כי כבר אינו מפקד בצבא, שם יכול הוא לעשות ולומר את כל מה שהוא חושב. אך במוסד ציבורי עליו להתחשב בכל הגורמים ולהתגבר לפי דעת הרוב" — הטעים שמעוני.

חלפון אמר, כי בהצהרתו זו הוכיח בר־סבר חוסר ידע מקצועי בענף הכדורגל: „לא די להיות כדורגלן בשנת 1929, כדי לדעת כדורגל" — אמר חלפון.

גם חבר המזכירות מטעם מרכז אמר לי אתמול, כי הוא מופתע מדברי בר־סבר ויצטרף לשאילתות שיופנו אליו בישיבת סיעת הפועל ובישיבת הנהלת ההתאחדות.

בר־סבר: נאסף חומר רב על כשלון ברנגון

בר־סבר עצמו הבהיר אמש, כי ההתאחדות לא תדון רק בעתידו של שמילוביץ, כי אם גם בכשלון בראנגון. אם יוכח, כי שמילוביץ היה אשם בכשלון תגיע לכך הד ההתאחדות בהתאם.

לדברי בר־סבר נאסף חומר כבר אשר המשלחת שהתה בבורמה, מפי שחקני נבחרת שהיו דעתם על ההכנות לקראת בורמה, וכן משיחותיו בבאנגקוק, בראש משלחת הנוער עם ראשי הקונפדרציה האסייאתית, שעקבו אחרי הנבחרת הישראלית בבורמה.

מי הסמיך את היו"ר

דבריו של יו"ר ההתאחדות לכדורגל זאב בר־סבר (בתשובה לשאלת עתונאים) על המשך העסקתו של אדמונד שמילוביץ כמאמן הנבחרת הלאומית — הזהירו.

אפילו נתעלם מהניסוחים השונים שהופיעו בעתונות ונתייחס לדברי בר־סבר בצורה המתונה ביותר, קשה להבין מה אירע לפתע ומי הסמיך את יו"ר ההתאחדות לומר מה שאמר, בלי שנערך דיון כלשהו במוסדות ההתאחדות, ובכללם הוועדה המקצועית.

אדמונד שמילוביץ סיים בקושי שנת עבודה אחת. הוא קיבל בירושה מספר שחקנים „מזדקנים" והרבה שחקנים פרובלמטיים. הוא ניסה לשנות מנהגי שחקנים הסבורים שהנבחרת הלאומית היא אחוזתם הפרטית. היה לו אומץ־לב ציבורי לומר דברים קשים (ונכונים) ערב נסיעת הנבחרת, לטורניר האומלל בראנגון.

האם בגלל ההפסד בראנגון או בגלל הדברים שאמר, יש הצדקה להדיחו? האם ההנהלה החדשה של ההתאחדות, ובעיקר היו"ר שלה, המרבה להצהיר הצהרות, כבר פתרה את סבך הבעיות של הכדורגל הישראלי עד שבוחר לטפל רק בשמילוביץ?

רק לפני זמן קצר נבחרו ראשי ההתאחדות החדשים, והם נמצאים בתקופה של לימוד הבעיות והמסקנות כדרכה ליפותי עצימי. יש כאלה בהנהלה (וביניהם גם היו"ר), שהיו רחוקים מהבעיות היסודיות של הכדורגל הישראלי ולא היה להם מושג בנעשה בו עד שבאו והטילו עליהם את התפקיד כבצבא.

אין ספק, כי יו"ר ההתאחדות לכדורגל עוד צריך ללמוד הרבה ולשמוע אלף ואחת בעיות אירגוניות ומינהליות, כדי להחזיר לכדורגל ולהתאחדות את זהרם, שהפס בשנים האחרונות.

את זאת אין היו"ר עושה בקצב מסחרר. אבל כשנכנס בבאנגקוק הוא הוכיח בידע מקצועי בכדורגל עד כדי השמעת דברים שפירושם ערעור מעמדו של המאמן הלאומי.

עקבנו בחודשים האחרונים אחרי עבודתה של ההנהלה החדשה ובעיקר של ראשיה, גילינו סבלנות מירבית. לא השמענו ביקורת. ואנו עדיין מקווים לטוב. אך דבר אחד יש להבהיר ליו"ר ההנהלה ההתאחדות ולחברי ההנהלה כולם. לא העם בחר אותם לתפקיד. הם נבחרו — קצת בשיחות — בלי לבדוק מהו הממסד הכדורגלי והציבורי שלהם בספורט, מתוך רצון כללי לטהר את האווירה.

על כן חייב היו"ר זאב בר־סבר בקצת דרך ארץ כאשר מדבר במאמן לאומי, בעל מקצוע לכל הדעות, שזה עתה החל דרכו עם הנבחרת. התנהגות כזאת של היושב־ראש אינה חינוכית ובוודאי שלא תביא ליחסים נאותים במסגרת הסגל הלאומי.

על הנהלת ההתאחדות להתכנס מיד יחד עם הוועדה המקצועית ולהבהיר עמדתה הרשמית בנדון — ולא נתפלא אם היושב־ראש הנכבד יימצא במיעוט.

אהרן להב

מלמד נפסל ע"י ההתאחדות לספורט מיצוג ישראל במינכן

הנהלת ההתאחדות לספורט קיימה אמש את ישיבתה השבועית. ישיבה זו התרכזה הפעם בבקשותיה השונות של ועדת השחייה.

ועדת השחייה ביקשה לצרף את 4 השחיינים מלמד, קינרת, צמרן וגרשל לסגל האולימפי המצומצם לנוכח הישגיהם המצויינים בארה"ב.

ההנהלה החליטה כי נוכח התנהגותו הבלתי ספורטיבית של אברהם מלמד היא אינה רואה בו מועמד לייצג את ישראל באלימפיאדה במינכן. חברי ההתאחדות אמרו, כי לדעתם אין מקום בסגל המייצג את המדינה.

לגבי שלושת השחיינים האחרים נתונה ההחלטה בידי ועדת השחייה. — מבחינה מקצועית, נראה, כי השחיינים יוזמנו לארץ בתחילת יולי לקראת טורניר „8 האומות" שיערך בסוף יולי בסקוטלנד. אלה שיצליחו לעבור את המינימום האולימפי יצורפו לנבחרת שתייצג אותנו במינכן.

במזל טוב נוסף ענף להתאחדות לספורט. לפי בקשת יו"ר ועדת השחייה של רגב, החליטה הנהלת ההתאחדות להפריד את ענף הכדורמים מהשחייה ולהפכו לענף עצמאי.

בישיבת ההנהלה השתתפו גם נציגי הועדה המארגנת למכביה הט', אשר בקשו את עזרת ההתאחדות בהכנות לקראת המכביה. יו"ר ההתאחדות יצחק פוקס הבהיר, כי ההתאחדות תקח על עצמה את הכנת הנבחרות למשחקים. כן הציע פוקס שיעדות ההתאחדות יקחו על עצמם את הטיפול בפעולות הספורטיביות במכביה.

היום: אסטון־וילה — מכבי נתניה באיצטדיון בלומפילד

קבוצת הכדורגל האנגלית „אסטון־וילה", אלופת הליגה השלישית, הגיעה אתמול אחר הצהריים כדי לקיים כאן משחק ידידותי. כל הקבוצה האנגלית תתייצב הערב והאלופה הישראלית מכבי נתניה מתחזקת בשלושה שחקנים.

המשחק יערך ב־7 באיצטדיון „בלומפילד". שלושת שחקני החיזוק הם הבין־לאומיים רוני קלדרון, צבי רוזן ומכוכב נבחרת הנוער, ויקי פרץ.

הקבוצה האנגלית קיימה אתמול מיד עם בואה אימון משותף עם מארחתה בבגדים מכבי בנתניה.

נבחרת הכדורסל תחדש בשבת את אימוניה לקראת הטורניר באוגסבורג

נבחרת הכדורסל תחדש בשבת את אימוניה לקראת הטורניר הקדם־אולימפי שיתקיים בתחילת אוגוסט באוגסבורג, מערב־גרמניה.

המאמן פאראק הזמין בראשית השבוע 17 שחקנים: ברקוביץ, שחורך, לדין, ואבישר (מכבי ת"א); אלבז, פורנשטיין־זילג (הפועל ת"א); שיבר (עירוני־נתן); זבאן וגרג (גבת/יגור); צבאר (קרית־חיים); לבנסון (גן־שמואל); גולדברון (הפועל פתח־תקווה); קרן (מגדיר); פרידמן (אשדות/אפיקים) ואייזנר (בית"ר ירושלים).

אתמול הזמין פאראק שני שחקנים — משה דילברמן (מכבי רמת־גן) והלל גלבוע (מגדיר). המאמן מסר כי הוא יבחן את השניים במהלך האימונים שיערכו בסגל. עוד מסר המאמן כי לא מן הנמנע כי יוזמנו לסגל שניים או שלושה שחקנים מנבחרת הנוער ויתכן כי חלק מהם ייכלל בנבחרת למסע לגרמניה.

שחקן נוסף בו תולה המאמן האמריקאי תקוות הוא טל ברודי. נעשים מאמצים רבים ע"י איגוד הכדורסל לשתפו במשחקים הקדם־אולימפיים.

בראשית השבוע ניפה המאמן את טוכמן, ברזילי ושמרן, בעוד שלגבי חיים שטרקמן הסכים המאמן לשחררו לפי בקשת השחקן.

סגל הנבחרת יבצע בחודשים הקרובים את האימונים ועד ליציאה לגרמניה יתקיימו 40 ימי אימון. הסגל יקיים החודש משחק מבחן אך שניים נגד הקבוצה האוסטרית „מונירי־זלק" ומספר משחקים נוספים נגד אוניברסיטת ברזיל שתופיע בישראל עם 5 או 6 שחקנים אמריקאים. בחודש יולי תבקר בארץ נבחרת אירופית.

בגלל סל לא העפילו כדורסלניות ישראל לגמר

כדורסלניות ישראל ניצחו במשחק האחרון של הטורניר הקדם־אירופי את כדורסלניות אוסטריה 29:33, אך לא העפילו לשלב גמר אליפות אירופה באוקטובר בבולגריה, משום שחסר להן סל אחד.

אוסטריה, איטליה וישראל צברו אותו מספר נקודות. אך יחס הסלים של השתיים היה עדיף על הישראליות וזו עלו לשלב הגמר.

לישראל קלעו: דידקס — 24, רוזן — 10, באלס — 9, גיל וכנעני — 8 כ"א, שבט — 7, טאוב — 3 ואיצקוביץ — 2.

הערב תחרות ארצית באיגרוף

תחרות ארצית באגרוף, בהשתתפות המתאגרפים הנמנים על סגל הנבחרת הלאומית ומתאגרפים אחרים תיערך הערב בקרית־גת.

התחרות הנערכת ע"י ההתאחדות לספורט בישראל בחסות מועצת קרית־גת, תשמש מבחן למתאגרפי הסגל הלאומי ותאפשר בחינת יכולתם של מתאגרפים עולים חדשים שהגיעו לאחרונה מברה"מ.

מחר טורניר הכדורסל ע"ש רמי לוף

טורניר כדורסל לזכרו של רמי לוף ז"ל ייערך מחר בשעה 17.30 באוניברסיטת תל־אביב.

במפעל ישתתפו ארבע קבוצות: הפועל תל־אביב (מחזיקת הגביע), נבחרת הנח"ל, אס"א ירושלים ו אלופת אס"א, אוניברסיטת תל־אביב.

לקבוצה המנצחת בטורניר יוענק גביע נודד ע"ש רמי לוף ז"ל.

אלופי אסיה יחזו בגמר גביע הכדורסל

איגוד הכדורסל החליט להקציב 40 כרטיסים להתאחדות לכדורגל למשחק גמר הגביע בין מכבי ת"א ומכבי רמת־גן.

כוונת איגוד הכדורסל היא שהכרטיסים יוענקו לשחקני נבחרת הנוער שזכו בגביע אסיה ולחבריהם.

הונגריה — מלטה 0:3

במשחק מוקדם בגביע העולמי בכדורגל שנערך בבודאפשט, הכניעה נבחרת הונגריה את נבחרת מלטה 0:3 (0:1) לעיני 30.000 צופים.

היה זה משחק גומלין בין שתי הנבחרות. גם במשחק הראשון שנערך במאלטה, ניצחו ההונגרים 0:2. בבית זה נכללות גם אוסטריה ושוודיה. את השערים בבודאפשט כבשו קוצ"ש, באגה ורוהאץ.

עירק — קוריאה 2:4 בפתיחת הטורניר בבאנגקוק

בפתיחת משחקי גביע אסיה לאומות בבאנגקוק, ניצחה נבחרת הכדורגל של עיראק את נבחרת דרום־קוריאה 2:4 בבעיטות 11, בתום 120 הדקות הסתיים המשחק ללא שערים.

במשחק נוסף שהיה באותו בית גברה איראן על קמבודיה 0:2.

שני משחקים אלה נועדו לקביעת בראשי בית א'. בו יופיעו איראן ועיראק. בבית השני ישחקו שתי המפסידות יחד עם המפסידה במשחק תאילנד — כווית.

פולין — יוגוסלאויה 1:3

במשחקי הסיבוב הראשון של גביע דייויס באיזור האירופי, ניצחה פולין במפתיע את יוגוסלאויה 1:3.

יתר התוצאות: צרפת — בריטניה 1:4, ספרד — בולגריה 0:5, רומניה — כווית 0:5, הולנד — נורווגיה 0:5, צ'כיה — בלגיה 2:3, מערב־גרמניה — יוון 0:5, דנמרק — פינלנד 2:3, איטליה — אוסטריה 0:4.

צרפת — פולין 79:83

בפתיחת משחקי הגמר של הטורניר הקדם־אולימפי בכדורסל הנערך בצורי, הולנד, ניצחה צרפת. במשחק נוסף באותו שלב הביסה במפתיע את פולין 79:83 וניצחה גברה על ספרד 87:88 בולגריה את הולנד 59:88.

הודעות מס־הכנסה ומס־רכוש

האוצר
הוועדה המייעצת
לענייני שעות נוספות

הודעה לנותני העבודה אשר ביקשו חידוש האישור לשנת 1972/73

מובא בזאת לידיעת נותני העבודה, אשר בידם אישור לניכוי מס מוקטן משכר שעות נוספות ואשר פנו לועדה בבקשת חידוש האישור לשנת 1972/73, כי תוקפם של האישורים הוארך עד 30.9.1972.

בהתאם לכך כל אישור לשנת 1971/72 כוחו יפה לתקופה האמורה. אלא אם כן הודיעה הועדה על אי הארכת האישור.
האישור יחול גם על עובד חדש הבא למלא תפקידו של עובד פורש, בתנאים זהים, ובתנאי כי בידי נותן העבודה אישור הועדה לגבי העובד שפרש. על השינויים יש לדווח עם הבקשה לחידוש.
התנחיות והתנאים שפורטו בגוף האישור לשנת 1971/72 מחייבים גם לתקופה שלאחר 1.4.72 ועד ליום 30.9.1972.

א. מישלוב
מרכז הוועדה

משרד החינוך והתרבות — האגף לחינוך התיישבותי
המכון העברי, חיפה — המכללה להנדסה חקלאית

בית הספר להנדסאים חקלאיים „יד־נתן" עכו

יכול עדיין לקבל מספר מוגבל של תלמידים חדשים לכתות ט' — י'.

1. בית הספר מכשיר את תלמידיו במגמות הבאות:
א. הנדסאים וטכנאים במיכון חקלאי
ב. הנדסאים וטכנאים לקרקע ומים

ההנדסאים יקבלו דיפלומת הנדסאי מוכרת ותעודת בגרות.
הטכנאים יקבלו תעודת טכנאי מוכרת.

2. בית הספר מונהג בחסות ובפיקוח הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל, חיפה.
3. התלמידים חיים בתנאי פנימיה. ניתן ללמוד גם בתנאים אקסטרניים.
4. שכר הלימוד מדורג בהתאם למצבם הסוציאלי ובקום מגוריהם של ההורים. תלמידי כתות ט' בכיתודים בדרך כלל משכר־לימוד.
5. מתקבלים: בוגרי כיתה ח' לכיתה ט', ובוגרי כיתה ט' לכיתה י'. ישנם כמה מקומות פנויים לכיתה י"א.

הרשמת תלמידים במזכירות ביה"ס ליד עכו בכל יום בשעות 08.00—12.00.
פרטים יומצאו ברצון לכל דורש.

הכתובת: „יד־נתן" ביה"ס להנדסאים חקלאיים, ד. נ. אשרת (עכו) טל' 910042.

לפי הצעת
המדור לידיעת הארץ — בתנועת המושבים
הרינו מתכבדים להודיע על

ארגון טיול לחוץ־לארץ יוון ואיטליה

ארצות שהיו קשורות בעבר הרחוק במאורעות שהתרחשו בארצנו.

הטיול למשך 3 שבועות מ־25.6.72 עד 18.7.72, ומחירו 1,550.— ל"י + 350 דולר. המחיר כולל טיסות הלוך וחזור, ביטים ואירוח מלא. (הנוסעים רשאים לרכוש מטבע זר עד 250 דולר. השתתפות בטיול זה מותנית בתשלום התוספת מחשבונות מטבע זר רשמיים).

פרטים והרשמה: משקי תנועת המושבים.

אצל הח' אהרון (קומה א'), רח' ליאונרדו דה וינצ'י 19, תל־אביב.

תאריך אחרון להרשמה: 20.5.72.

עירית גבעתיים

1. מכרז מס' 147/72 — פיתוח חצר ביה"ס נורדוי
2. מכרז מס' 148/72 — עבוד שטח בגן ערבי נחל כולל מגרש כדור רגל

עירית גבעתיים מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע העבודות הנ"ל.

את תנאי המכרזים וטופסי הצעות המחירים לביצוע העבודות הנ"ל אפשר לקבל במחלקת ההנדסה של העיריה ברח' שינקין 2 קומה ב' חדר מס' 26 תורת תשלום של —.25 ל"י עבור כל מכרז להזד. ישולם זה אינו מוחזר.

בדבר פרטים נוספים אנא לפנות למחלקת הגנים בשעות 09.30—11.00 לפנה"צ, ברח' שינקין 2 קומה ד'.

כל המעוניין להשתתף במכרזים הנ"ל יגיש לעיריה הצעת מחירים ב־2 העתקים על גבי הטפסים שהומצאו לו ויכלה אותם בדואר רשום במעטפה סגורה שהומצאה לו לפי הכתובת: ועדת המכרזים, עירית גבעתיים, רח' שינקין 2 עד יום א' 21.5.72.

על המשתתף במכרז להיות רשום אצל רשם הקבלנים כקבלן מוכר לביצוע עבודות בניה הנדסית.

על כל הצעה לצרף ערבות בנקאית לטובת העיריה בשיעור של 5% מערך הצעתו בהתאם לפרטים המפורטים בתנאי המכרז. אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו. הבהרות פרטיות או שיחות לא יתקבלו כערבות.

העיריה תהיה זכאית לפי שיקול דעתה הבלעדית לבצע את העבודה כולה או מקצתה.

התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטולה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

קובא קריינמן — ראש העיריה

עירית אילת

מודיעה בזה על משרות פנויות

1. מנהל/ת בתי סוציאלית.
התכונות הדרושות: בוגר/ת ביה"ס לעבודה סוציאלית בעל/ת הכשרה עובד סוציאלי מוסמך. נסיון בעבודה מוניציפלית.
2. עובד/ת סוציאלית — לטיפול בכפטות.
3. מנהל מחי תברואה:
התכונות הדרושות: תברואן מוסמך בעל תעודה בבצלאליה. בעל יכולת לטי"ם עם מוסדות.
4. תברואן — עם נסיון בעבודה מוניציפלית.

הודעות לכל המשרות הנ"ל — בהתאם לתכנית המוצעה.

העיריה תעזור בהשגת דיור.

את ההצעות נא לשלוח לידי מזכיר העיר י. שפיון.

א. אזור, ראש העיריה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/12/78" קביעת תכניות בינוי, מסחר, פתיחת דרכים וחלוקה חלקה מגרשים, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש: 3926, חלקה 7.

כל המעוניין בעיניני התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(חתום) א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: כ' אייר תשל"ב — 4.5.72.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

הרצאות הסבר

לקראת ביצוע „שירת האדמה" מאת מאהלר

תל־אביב — ביום רביעי, 17 במאי, בשעה 8.30 בערב, במוזיאון ת"א החדש, אולם ע"ש מלי קאופמן. (היצירה תושמע בשלמותה בלווית הסברים ותמליל בשיטה אור קולית בעברית, אנגלית וגרמנית בעת ובעונה אחת).
המרצה: יהודה כהן.

ירושלים — ביום רביעי, 17 במאי, בשעה 8.00 בערב, בבית אגרון, רחוב הלל 37.
המרצה: ד"ר חיים אלכסנדר.

עירית חדרה

הברזה עירונית מס' 2/72 (חדש)

עירית חדרה מזמינה בזה הצעות קבלנים להקמת גן ילדים בשכ' בגבעת גוש 10057 חלקה 487.

פיגום מבנים, כללים, ופרטי חוזה והתקשרות אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר בשעות העבודה הרגילות.

את ההצעות יש להגיש על טפסים מיוחדים שאפשר לקבלם במשרד מהנדס העיר תמורת תשלום של —.30 ל"י שלא יוחזר.

ההצעות במעטפה סגורה שעליהן יש לרשום „הצעה להקמת גן ילדים כפולי" תוכנסנה לתיבת ההצעות הנמצאת בחדר מס' 205 בבית העיריה לא יאוחר מיום ה' סיון תשל"ב — 18.5.1972 שעה 12.00 בצהריים.

התמורה תשולם לקבלן הזוכה בהתאם לסעיף בהנאים הכלליים של העזה המהווה חלק בלתי נפרד מהמכרז.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית או הוראה בלתי חוזרת לקיזת, בכרה העיריה חייבת לו כספים, וזאת בשעור 10% מערך הצעתו הערבות או כתב הקיזה יהיו לתקופה של 60 יום ויוסבה כערבות להתחייבות חוזה העבודה במדה ותתקבל הצעת הקבלן. שום ערבות אחרת לא תתקבל.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ד' ברזילי — ראש העיריה

ספורט־טוטו

12 X 21

מינימום פרס ראשון 150 אלף ל"י

...

מינימום פרסים 350 אלף ל"י

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו כל שבוע!

עירית כפר־סבא

הודעה

מודיעה בזה לבעלי הנכסים הגובלים עם הרחובות המפורטים בזה כי מועצת העיריה בישיבתה ביום י"ג באייר תשל"ב (27.4.72) החליטה לסלול / להרחיב את הכבישים המפורטים בטור 1 בקטעים שליד החלקות המפורטות בטור 2, באופן שהוצע על ידי מהנדס העיריה.

בשלב זה תבוצענה עבודת הספר, סלילת המיסעה, בקירוי, שבכה נוספת מאספלט ברוחב בספר בטרים כמפורט בטור 3, עבודות נוספות תבוצענה כמפורט בטור 4.

על בצוע שלבים נוספים תחליט מועצת העיריה בבוא העיתה.

טור 1 שם הרחוב	טור 2 הקטע העובר ליד החלקות (גוש בחלק)	טור 3 רוחב השטחים	טור 4 עבודות נוספות
דמיטינסקי	גוש 6431 חלקות 12, 14, 27, 28, 33, 197, 199, 201, 203, 205, 207	5.00	סלילת כביש ברוחב 2.50 מ' בצד ימין / מדרכה ברוחב 2.50 מ' בצד שמאל
	גוש 6428 חלקה 323; גוש 6431 חלקות 28, 127	4.00	סלילה בקירוי ברוחב 1 מ' בכל צד
מולדת	גוש 6426 חלקות 5, 287, 333—336, 499, 500, 557, 589, 592; גוש 6427 חלקות 28, 70, 417, 418		הרחבת כביש ב־5.00 מ' ביקה היורית כאן
טבלמן	גוש 6428 חלקות 15/15, 14, 13, 22, 23, 314, 336, 337, 350—355; גוש 6431 חלקות 12, 13, 15, 17, 18, 53, 54, 55, 85, 96, 104, 112, 130, 163—166, 169, 172		הרחבת כביש 3 מ' אבני שפה ומדרכה ברוחב 2.5 מ' בשני הצדדים התקנת תאורת רחוב
בן יהודה	גוש 6431 חלקות 130, 184; גוש 7595 חלקות 105, 112		ביצוע שלב ראשון. להביא את הסלילה עד רחוב הפלגן של התקנות מדרכה ברוחב 2.5 מ' בקירוי ובצד התקנת תאורת רחוב
באשו	גוש 6428 חלקות 274, 275, 276, 259, 256, 253		הרחבה ב־2.50 מ' אבני שפה במערב
הבנים קטע רוטשילד עכבר	גוש 6439 חלקות 168, 169, 171—175	7.00	אבני שפה בשני הצדדים
הרצל מדרכות דרום מערב	גוש 6439 חלקות 134, 135, 168	2.5 מ'	מדרכה אבני גן בשני הצדדים
שיכון ציון	גוש 6427 חלקות 201, 203, 69; גוש 6429 חלקות 101, 102, 130, 131		הרחבה 2.5 מ' אבני שפה בשני הצדדים
קבוץ גלויות	גוש 6427 חלקות 209, 212; גוש 6429 חלקות 116, 121, 122, 127		מדרכה ברוחב 2.50 מ' בצד מזרח

זאב גדר
ראש העיריה